

BLACK

στο Κοινωνικό Εργαστάσιο

τεύχος 10
Χαρίς αυτίλιο

POUT

αντιξουσιαστική επιθεώρηση, Θεσσαλονίκη, νοέμβριος 2007

Θεσσαλονίκη, ένα απέραντο εργοτάξιο. Αδηφάγα τρυπάνια κεντούν το ασφάλινο κουβούκλιο της πόλης μας σπέρνοντας χαντάκια κατά μήκος των κεντρικών της αρτηριών. Είναι μια εγχείρηση “πνοής” με μπόλικα by pass δρόμων για το αυτοκινούμενο εγώ μας. Μεταλλικοί φράκτες σηματοδοτούν τα οχυρά της ανάπτυξης. Η Θεσσαλονίκη παίρνει επιτέλους αυτό που της ανήκει. Την αίγλη μιας σύγχρονης μεγαλούπολης που τόσα χρόνια στερήθηκε από το υδροκέφαλο κράτος που κατοικοεδρεύει στην πόλη με τις αθηναϊκές πινακίδες. Σύντομα τα καρτάσικα Ι.Χ. θα βρίσκονται με μια βουτιά από τη μια άκρη της πόλης στην άλλη. Υπερατλαντικά Jumbo θα προσγειώνονται στον μπαζωμένο Θερμαϊκό. Με τα φώτα νυσταγμένα και βαριά θα διασχίζουν οι νταλικές τις νέες οδικές της συνδέσεις με τα υποτελή της Βαλκάνια. Η συμπτωτική επανακτά άξια τον τίτλο της κι οι κάτοικοι της σιδερώνουν, την από καιρό τσαλακωμένη τους υπερηφάνεια. Λέτε να εκλείψει τώρα ο Ψωμιαδισμός; Μπα, κλωμό. Είναι κι αυτός μια συνήθεια, σαν το βαρύ “λ”!

Τα επικοινωνιακά τρυκ που επιστρατεύονται για τον πειθαναγκασμό του κοινωνικού σώματος ως προς την σκοπιμότητα των μεγάλων έργων, χωριούν μπροστά στη δίψα για την πραγμάτωση του ελληνικού “αμερικάνικου ονείρου”. Τι κι αν ο δρόμος της ανάπτυξης περνά μέσα από λίμνες και ποτάμια, δάση καμένα ή μη, υγροβιότοπους κι ευπαθή οικοσυστήματα, συνοικίες με παράγκες ή φτωχόσπιτα; Αρκεί να μην περνάει μέσα από το χωράφι μας! Η εξουσία έχει βρει έναν απρόσμενο σύμμαχο στη μάχη για την επέλαση της ασύμμετρης απειλής που συνιστά η “ανάπτυξη”, όπως συνθηματικά ειθίσαι να νοείτε η βάρβαρη επέμβαση του homo economicus τόσο στο φυσικό όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Η συναίνεση για την αναγκαιότητα της φαίνεται να είναι τόσο καθολική, που οι όποιες οικονομοτεχνικοί τύπου αντιρρήσεις, απλά επιβεβαιώνουν την ομοβροντία της επικρότησης.

Η ιδεολογία της ανάπτυξης κυριαρχεί. Οι λύσεις των “καθημερινών προβλημάτων” συμπυκνώνονται στις μελέτες σκοπιμότητας βελτιωτικών παρεμβάσεων κι η αδυναμία επίλυσης τους οικτρείται σαν διαχειριστικό πρόβλημα μιας καλής, κατά τα άλλα, στρατηγικής. Η “ανάπτυξη” εξάγει ταυτιζόμενη σαφώς με μια απροσδιόριστου ορισμού πρόοδο κι έναν αμφιβόλου αισθητικής και υπόστασης πολιτισμό. Δεν πρόκειται πλέον για την υπέρβαση των κατοικικών συνδρόμων, αλλά για την εισαγωγή μιας νεωτερικής μεταφυσικής στην αναζήτηση και κατασκευή μιας νέας συλλογικής ταυτότητας.

Στον αντίποδα της ίδιας διαδικασίας υιοθέτησης ταυτότητας, προβάλλουν οι εναλλακτικότητες, οι ηπιότητες και ο επιθετικός προσδιορισμός “οικολογικό” στολίζει αυτοκίνητα, οικιστικές, συσκευασίες κι ότι άλλο μπορεί να πουληθεί ως τέτοιο. Ένας μεταμοντέρνος χιπισμός, που βιώνει την εμπειρία του σαββατοκύριακου στη φύση σαν extreme sport καταναλώνοντας φιλοπεριβαλλοντικές ετικέτες. Συνάμα η επιστημονικοφανής φιλολογία για κοινωνική αειφορία και βιώσιμη ανάπτυξη, σαν επιστέγασμα της πολιτειακής βούλησης, σφραγίζουν τη διέξοδο για την ανάδυση των όποιων θετικότερων μέσω της ριζοσπαστικής κριτικής του υπάρχοντος σαν όλον. Στο βαθμό που η καταστροφή του περιβάλλοντος δεν αναδεικνύεται σαν ένα συστημικό πρόβλημα, σαν ένα ενδογενές στοιχείο του τεχνολογικού μας πολιτισμού, στον οποίο εδράζεται η καπιταλιστική οικονομία, όσο δηλαδή τα δεινά της ανάπτυξης προσπαθούν να αμβλυθούν με περισσότερη ανάπτυξη, τόσο θα χορεύουμε στο φτερό του καρχαρία.

Την πρωτοβουλία, επιμέλεια, αλλά και ευθύνη για το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας, την έχουμε συλλογικά σαν Συντακτική Ομάδα. Σημείο αναφοράς, είναι η ανάγκη προβολής μιας διαφορετικής από την κυρίαρχη, προσέγγισης-άποψης πάνω σε ζητήματα που είτε απασχολούν την επικαιρότητα, είτε απλά άπτονται της καθημερινότητάς μας. Το στοίχημα είναι η διάχυση ενός αντιεξουσιαστικού λόγου στο σώμα της κοινωνίας, κομμάτι της οποίας είμαστε κι εμείς, πέρα από τα στεγανά του πολιτικού μας χώρου. Δεν είμαστε πρεσβευτές ΤΗΣ άποψης κι ούτε επιθυμούμε να γίνουμε. Μας ενδιαφέρει μέσα από τη συλλογική αυτή κίνηση να αναδειχθούν πέρα από τα ζητήματα καθαυτά και προσωπικές δυναμικότητες, γι’ αυτό κι επιμένουμε στη συνεισφορά κειμένων προς δημοσίευση από τρίτους.

Σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να γίνουμε δημοσιογράφοι ή αναμεταδότες των κοινωνικών κινήσεων. Συμμετέχουμε σαν άτομα στον αγώνα ενάντια σε κάθε μορφή εξουσίας και αυτό είναι που μας διαχωρίζει από τα καθεστωτικά μέσα ενημέρωσης, που στόχος τους είναι η παραπληροφόρηση και ο έλεγχος της κοινής γνώμης - κοινώς η αποβλάκωση και η εξαπάτηση. Επιπλέον, δεν μας ενδιαφέρει να καταξιοθούμε σαν συγγραφείς, θεωρητικοί του κινήματος ή γραφειοκράτες της αμφισβήτησης. Αντιθέτως, η έκδοσή αυτή θέλει να προκρίνει το αδιαχώριστο της καθημερινής ριζοσπαστικής πρακτικής και δράσης με το λόγο και την απεύθυνση που θέλει να έχει αυτή προς την κοινωνία.

Καθότι δεν αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας έξω από την αναπαραγωγή του συστήματος, όντας και εμείς κομμάτι αυτής της κοινωνίας, ο λόγος μας δε μπορεί παρά να πηγάζει και από τις δικές μας αντιφάσεις και προβληματισμούς, τις αντιφάσεις που η ίδια η κοινωνία έρχεται να αντιμετωπίσει ώστε κάποια στιγμή να τις ξεπεράσει και να κινηθεί προς μια ανατρεπτική κατεύθυνση. Μέσα στον βούρκο των διερρηγμένων κοινωνικών σχέσεων αυτό που έχουμε να αναδείξουμε είναι οι στιγμές αντίστασης και ξεπεράσματος της απάθειας, του βολέματος και της συναίνεσης. Στιγμές που μόνο εμείς σαν υποκείμενα μπορούμε να δημιουργήσουμε, χωρίς διαμεσολαβητές, χωρίς καθοδηγητές, χωρίς αρχηγούς και κόμματα.

Θεωρούμε αυτονόητο πως ένα τέτοιο εγχείρημα κινείται όχι μόνο έξω αλλά και ενάντια σε κάθε μορφή πνευματικών δικαιωμάτων. Επομένως η αναπαραγωγή μέρους ή ολόκληρου κειμένου είναι ελεύθερη και επιθυμητή με την προϋπόθεση ότι αυτή δε θα χρησιμοποιηθεί από καθεστωτικά μέσα ενημέρωσης.

Στην παρούσα, έντυπη μορφή, το Black Out εκδίδεται στη Θεσσαλονίκη σε 2.000 αντίτυπα και διανέμεται στους δρόμους της πόλης (στάσεις, λεωφορεία, πλατείες, κτλ) και στις καταλήψεις Φάμπρικα Υφανέτ και Terra Incognita. Μην σας κάνει εντύπωση εάν κατά «παράδοξο» τρόπο συναντήσετε το έντυπο αυτό σε κάποιο βιβλιοπωλείο, δισκάδικο, ή σε τραπέζια στην είσοδο καφετέριας, μαζί με άλλα, αδιάφορα ιλουστρασιόν flyerάκια. Το πιθανότερο είναι ότι εμείς το αφήσαμε εκεί! Ένας περιορισμένος αριθμός αντιτύπων ταξιδεύει σε άλλες πόλεις και συναντά συντρόφους/ισσες και φίλους/ες σε αυτοδιαχειριζόμενα στέκια και καταλήψεις. Εάν κάποιος πόλεως επιθυμούν να λαμβάνουν ένα σταθερό αριθμό αντιτύπων κάθε τεύχους, θα τους συμβουλεύαμε να μας ενημερώσουν με ένα e-mail και σίγουρα θα χαρούμε από την πρότασή τους. Το οικονομικό βάρος του τυπογραφείου το επωμιζόμαστε μόνοι μας, με την πολύτιμη -υλική- συμπαράσταση φίλων, τους/τις οποίους/ες κι ευχαριστούμε πάντα, ανεξάρτητα από το αν το γράφουμε ή όχι.

Όλα τα κείμενα που δημοσιεύονται στο BlackOut μπορούν να βρεθούν και στον διαδικτυακό ιστότοπο www.blackout.gr

Τις όποιες απορίες – προτάσεις – κείμενα - σχόλια έχετε μπορείτε να τις στέλνετε στην ηλεκτρονική θυρίδα editorial@blackout.gr ή να απευθύνεστε στη συντακτική ομάδα που συναντιέται, συνήθως μεσοβδόμαδα, στον χώρο της κατάληψης φάμπρικα Υφανέτ (Ομήρου και Περδίκας, Τούμπα).

Λαϊκή Συνέλευση και άμεση δράση στου Φιλοπάππου Οι κάτοικοι κατέστρεψαν συρματοπλέγμα

Με τη συμμετοχή 300 ανθρώπων, κατοίκων των Πετραλώνων, Θησειού αλλά και όμορων περιοχών όσο και κατοίκων και από άλλες περιοχές της Αθήνας πραγματοποιήθηκε λαϊκή συνέλευση κατοίκων ενάντια στα επιχειρούμενα σχέδια κράτους, ιδιωτών για την εμπορευματοποίηση του λόφου και την επιβολή εισιτηρίου. Οι κάτοικοι εδώ και πέντε χρόνια οργανωμένοι μέσα από λαϊκές συνελεύσεις υπερασπίζονται το λόφο Φιλοπάππου και με άμεση δράση βάζουν φραγμό στα σχέδια τους για τον “οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο” που σημαίνει περίφραξη με κάγκελα, εισιτήριο, απαγόρευση των καθημερινών δραστηριοτήτων των κατοίκων της Αθήνας στο λόφο, ακόμα και απαγόρευση της χρήσης του λόφου την Καθαρή Δευτέρα. Βέβαια λογάρισαν χωρίς τον ξενοδόχο αφού στις 11 Νοεμβρίου οι κάτοικοι κατέστρεψαν γύρω στο ένα χιλιόμετρο συρματινής περίφραξης που είναι εσωτερικά του λόφου Φιλοπάππου. Επιτέλους έγινε η πραγματική ενοποίηση

Σε όλη τη διάρκεια της κινητοποίησης παραβρίσκονταν μικρή αστυνομική δύναμη που αρκέστηκε στο ρόλο του παρατηρητή μια που ούτως ή άλλως δεν τους έπαιρνε να κάνουν κάτι περισσότερο μπροστά στην δίκαιη οργή των κατοίκων. Μάλιστα κάποιες στιγμές όταν καταστρέφονταν το συρματοπλέγμα οι μπάτσοι απείχαν μόλις δυο μέτρα από τους διαδηλωτές και καθόντουσαν απλά και κοιτάγανε....

Η συγκέντρωση επέστρεψε στο χώρο της λαϊκής συνέλευσης στο Λουμπαρδιάρη με συνθήματα, “τον λόφο δεν τον παίρνετε πάρτε το χαμπάρι τα κάγκελα θα πεφτούν με ήλιο και φεγγάρι”, “αν δεν αντισταθούμε σε όλες τις γειτονιές τις πόλεις μας θα κάνουνε μοντέρνες φυλακές” και κατευθύνθηκε προς το Θησειό όπου και διαλύθηκε.

Περισσότερα στο blog της παρεμβάσης κατοίκων Πετραλώνων-Θησειού-Φιλοπάππου-Κουκακίου:

<http://paremvasi2007.wordpress.com/>

και της συντονιστικής επιτροπής: <http://filopappou.wordpress.com/>

ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ...

Την Κυριακή 21/10 πραγματοποιήθηκε η προγραμματισμένη πορεία στην Πάρνηθα στα πλαίσια του 3ημέρου εκδηλώσεων της Ανοικτής Συνέλευσης από το Λόφο του Στρέφη. Σε όλη την διαδρομή της η πορεία πέρασε μέσα από τις καμένες εκτάσεις σε υψόμετρο περίπου 1100 μέτρων όπου τα συνεργεία των υλοτόμων συνεχίζουν το άχαρο έργο της κοπής των απανθρακωμένων δέντρων.

Στην πορεία συμμετείχαν περίπου διακόσιοι άνθρωποι (και 4 σκύλοι) κρατώντας πανό, μαύρες κόκκινες και πράσινες σημαίες και φωνάζοντας συνθήματα. Μετά από την στροφή του δρόμου που οδηγεί στο Καζίνο η πορεία εμποδίστηκε να συνεχίσει από μπλόκο της αστυνομίας με κλούβα, «ειδικούς φρουρούς», διμοιρίες MAT και ασφαλίτες. Μετά από έντονες διαμαρτυρίες των διαδηλωτών οι αστυνομικές δυνάμεις οπισθοχώρησαν αλλά μετά από 200 περίπου μέτρα έφτιαξαν νέο μπλόκο με δυο κλούβες κι ακόμα πιο ενισχυμένες δυνάμεις. Το τερατούργημα του Καζίνο που δεσπόζει σαν φρικτό φάντασμα πάνω από στη καμένη γη της Πάρνηθας εκεί που άλλοτε απλώνονταν το πυκνό ελατοδάσος, ήταν ορατό σε απόσταση μερικών εκατοντάδων μέτρων πίσω από τις κλούβες και τις σειρές των αστυνομικών. Μετά από έντονες πάλι διαμαρτυρίες των διαδηλωτών οι αρχιμπάτσοι που φοβόταν και τη σκιά τους, παρότι η πορεία ήταν

πασίφανως μη βίαιη, ζήτησαν να τους ακολουθήσει κάποιος υπεύθυνος της πορείας και να συνεργαστεί μαζί τους σε κάποιου είδους διακανονισμό, αλλά υπήρξε ξεκάθαρη άρνηση μιας τέτοιου είδους συνδιαλλαγής. Οι ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις τελικά δεν επέτρεψαν στην πορεία να πλησιάσει άλλο στο Καζίνο. Μετά από μακρά παραμονή μπροστά στην αστυνομία που τους έκλεινε το δρόμο οι διαδηλωτές αποχώρησαν από εκείνο το σημείο για να συνεχίσουν ακολουθώντας έναν άλλο τρόπο τη δράση απέναντι στο καζίνο. Στο δρόμο όμως χάρη στην φαντασία και τον αυθορμητισμό ορισμένων που γρήγορα υιοθετήθηκε απ' όλους τα σχέδια άλλαξαν. Οι διαδηλωτές που αποκλείστηκε η πορεία τους απέκλεισαν κι αυτοί με τη σειρά τους ως εξής: μετέφεραν πλήθος μικρών και μεγάλων καμένων κλαριών και κορμών καθώς και πέτρες στο οδόστρωμα σχηματίζοντας ορεινά οδοφράγματα. Να σημειώσω ότι όλα αυτά τα κλαριά και οι κορμοί δεν αφαιρέθηκαν από κάπου, είχαν ήδη κοπεί από τους υλοτόμους και είχαν περισσέψει από την κατασκευή κορμοφραγμάτων και κλαδοπλεγμάτων. «Κανείς μας φυσικά δεν πείραξε αυτούς τους κορμούς, απλά χρησιμοποιήσαμε τα υπόλοιπα κομμάτια που δεν εξυπηρετούσαν ως φράγματα».

Περαστικοί εκείνη την ώρα, από το δρόμο που οδηγεί από την Αγ. Τριάδα στο καταφύγιο του Μπάφι, ποδηλάτες και ορειβάτες εκδήλωσαν τη συμπάραστασή τους στους διαδηλωτές του βουνού.

Έτσι αφού απέκλεισαν μέσα σε γενική ευθυμία το δρόμο προς το ναό του τζόγου και άφησαν πίσω τους τα MAT να αφρίζουν οι διαδηλωτές επέστρεψαν στα πούλμαν στην Αγ. Τριάδα. Φθάνοντας στους πρόποδες του βουνού η αυτοκινητοπομπή οι διαδηλωτές είδαν πως εκτός από τις 4 διμοιρίες MAT που φύλαγαν το Καζίνο πάνω στο βουνό, υπήρχαν άλλες 2(μάλλον 3) διμοιρίες MAT που φύλαγαν το Τελεφερίκ και άλλη μια διμοιρία ακόμα πιο χαμηλά, εκεί που τελειώνουν οι κασποταβέρνες στη Λεωφ. Πάρνηθος. Μόνο τα ελικόπτερα δεν σήκωσαν, κι αυτό γιατί δεν το επέτρεπε η χαμηλή νέφωση και γενικότερα η κακοκαιρία στο βουνό.

Μετά τον πολύωρο αποκλεισμό του Καζίνο με την πορεία της 27ης Ιουλίου 2007 στο Τελεφερίκ, τη συμβολική επίθεση και το βάψιμο με κόκκινη μπογιά της εισόδου του Καζίνο στις 29 Ιούλη, ήρθε να προστεθεί ακόμα μια καινοτόμα κίνηση στον αγώνα με την πορεία πάνω στο βουνό στις 21 Οκτώβρη και τον οδικό αποκλεισμό του Καζίνο και των αστυνομικών - καζίνοφυλάκων με οδοφράγματα.

(μερική αναδημοσίευση από www.athens.indymedia.org)

Ενημερωτικά η δίκη των διωκόμενων για την άμεση δράση στο καζίνο αναβλήθηκε για τις 11 Ιανουαρίου. Παρόλ' αυτά πολλοί σύντροφοι έσπευσαν στα δικαστήρια για να δείξουν την αλληλεγγύη τους.

ΕΜΕΙΣ ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

17 Νοέμβρη 2007 80.000 άτομα διαδήλωσαν στην Γένοβα ενάντια στη δίκη-παρωδία των 25 διαδηλωτών του Ιούλη του 2001, όπου οι 2 εισαγγελείς αφού έχουν παραχαράξει την ιστορία και αλλοιώσει τα στοιχεία, προτείνουν ποινή 225 χρόνων!

Ακολουθούν αποσπάσματα από το κείμενο του καλέσματος:

Η δικαστική υπόθεση της Γένοβας δεν τελειώνει αύριο, αλλά πλησιάζει στο τέλος, οι άνθρωποι φαίνεται να ξεχνούν τι σήμαινε η Γένοβα και πόσο μεγάλο μέρος της ιστορίας γίναμε όταν αποφασίσαμε να πάρουμε τους δρόμους εκείνες τις ημέρες του Ιουλίου του 2001. Ενώ οι δικαστικές υποθέσεις ενάντια στους μπάτσους για τα βασανιστήρια στο Bolzaneto και για την επιδρομή στο σχολείο του Diaz προχωρούν πολύ αργά η δικαστική υπόθεση ενάντια στους 25 διαδηλωτές έχει φτάσει αυτές τις τελευταίες εβδομάδες στην τελική αγόρευση των κατηγορών.

Στην ομιλία τους οι κατηγοροί Anna Canepa και Andrea Canciani επιτέθηκαν μετωπικά στη διαμαρτυρία στη Γένοβα, ζητώντας 225 έτη φυλάκισης για τους 25 ανθρώπους που κατηγορήθηκαν για την καταστροφή της πόλης την 20ή και 21ή Ιουλίου. Οι εισαγγελείς ζητούν από το κοινό να ενθυμηθεί τα γεγονότα της Γένοβας ως αυτό που ήταν: ερήμωση, λεηλασίες, εμπρησμοί. Δήλωσαν, βέβαια, ότι οι σφαγές και οι κακοποιήσεις της αστυνομίας πρέπει να διωχθούν αλλά ποτέ οι ίδιοι δεν άρχισαν μια έρευνα πάνω στα γεγονότα, και επέμειναν ότι πρέπει να διαχωριστούν από τη δικαστική υπόθεση ενάντια στους 25.

Στην ομιλία τους οι εισαγγελείς προσπάθησαν να εξηγήσουν στο δικαστή ότι όλοι εκείνοι που ήταν παρόντες στη Γένοβα είναι εξίσου υπεύθυνοι των γεγονότων, δεδομένου ότι η "ηθική ευθύνη είναι πολύ πιο σημαντική από την υλική ευθύνη για τα γεγονότα της Γένοβας: εάν εμπνέω 20 ανθρώπους να ρίξουν μια πέτρα πρέπει να θεωρηθώ πιο υπεύθυνος για την καταστροφή απ' ό,τι εάν έριχνα πέντε πέτρες από μόνος μου". Αυτό επαναφέρει τους εγκληματικούς κώδικες στη μέση ηλικία, όπου δεν χρειάζεται απαραίτητα να έχεις κάνει κάτι για να καταδικαστείς. Για αυτό μερικοί από τους κατηγορούμενους καλούνται να καταδικαστούν σε 6 έτη, μόνο και μόνο επειδή φαίνονται γύρω από τις σκηνές των ταραχών (μην κάνοντας τίποτα ιδιαίτερο ή σε πολλές περιπτώσεις βάζοντας απλώς κάποιο δοχείο απορριμμάτων στις οδοούς για να επιβραδύνει τις κινήσεις της αστυνομίας).

Αλλά αυτό δεν είναι το χειρότερο μέρος της ομιλίας των κατηγορών, δεδομένου ότι έχουν επανερμηνεύσει τη Γένοβα ώστε να παρέχουν στην ιστορία μια καθαρή και μονόπλευρη έκδοση των γεγονότων: Η αστυνομία ενέργησε σωστά και οι διαδηλωτές καταχρηστικά, αλλά η αλήθεια είναι ότι πρέπει να είχαν πάει στο σπίτι τους και να αφήσουν τη Σύνοδο Κορυφής να πραγματοποιηθεί ήσυχα. Ο εισαγγελέας δήλωσε ότι η επίθεση στην οδό Tolemaide ενάντια στο μπλοκ των Tute Bianche ήταν αρκετά γρήγορη και όχι ιδιαίτερα βίαιη, έτσι δεν είναι κατανοητό γιατί οι διαδηλωτές παραπονιόνταν συνεχώς για "το φόβο για τη ζωή τους". Πρόσθεσαν επίσης πως εκείνο το θωρακισμένο όχημα που μετέφερε Carabiniere επιτέθηκε με πλήρη ταχύτητα μόνο δύο φορές και ότι τα οδοφράγματα έγιναν πριν από αυτό, έτσι οι διαδηλωτές δεν θα πρέπει "να γκριιάζουν" για τον λόγο της επίθεσης των οχημάτων. Προσπάθησαν ακόμη και να υποτιμήσουν το θάνατο του Carlo Giuliani's, λέγοντας ότι θα μπορούσε να έχει υπάρξει χειρότερη κατάσταση εάν ο Carabiniere μέσα στο σύντομο- παραδομένο -στις φλόγες όχημα δεν διασώζονταν από τους συναδέλφους τους.

Η ιστορία μας βιάζεται από δύο εισαγγελείς που θέλουν απελπισμένα να δείξουν ότι 4 έτη έρευνας ήταν παραγωγικά και ότι κάποιος είναι αρμόδιος για αυτό που συνέβη στη Γένοβα. Θέλουν να επιδεικνύονται για την "δίκη που θα αλλάξει τον τρόπο που πραγματοποιούνται οι δικαστικές υποθέσεις στην Ιταλία", στις πλάτες των 25 διαδηλωτών από εμάς. Εάν οι δικαστές αποδεχτούν την εισηγήση των εισαγγελέων, και καταδικάσουν 25 ανθρώπους σε 6-16 έτη φυλακής, καθέννας μας θα μπορούσε να είναι ο επόμενος ένοχος. Σκεφτείτε πόσες προσβολές είχατε φωνάζει κατά τη διάρκεια g8 στη Γένοβα, σκεφτείτε πόσες πέτρες είχατε ρίξει, σκεφτείτε πόση οργή αισθανθήκατε όταν εσείς και οι φίλοι σας χτυπηθήκατε από την αστυνομία.

Συμφωνούμε μόνο σχετικά με ένα σημείο με τον κατηγορο. Ας αποκαλέσουμε τη Γένοβα του 2001 αυτό που ήταν: ήταν μια εξέγερση και ήταν ιστορική και ήταν εμείς. Και γι' αυτό είναι φοβισμένοι και γι' αυτό θέλουν να αποφύγουν το ότι οποιοσδήποτε και οποιαδήποτε θα προσπαθήσει πάλι να ταρακουνησει τη δύναμη από εκεί όπου στέκει συνήθως.

<http://www.supportolegale.org/>

της Judith Butler

μετάφραση - εισαγωγή: Σούλα

Η ψυχική ζωή της εξουσίας

Έχουμε συνηθίσει να αντιμετωπίζουμε την εξουσία ως κάτι που επιβάλλεται στο υποκείμενο. Αυτό είναι σίγουρα κάτι που κάνει η εξουσία. Αλλά, αν ακολουθώντας τον Φουκώ αντιλαμβανόμαστε την εξουσία ως παραγωγική, δηλαδή ότι κατασκευάζει το υποκείμενο παρέχοντάς του την ίδια τη συνθήκη του υπάρξειν και δομώντας την τροχιά της επιθυμίας του

Όταν οι φεμινίστριες γείωσαν το πολιτικό στο προσωπικό, έριξαν στο τραπέζι των κινημάτων μια καυτή πατάτα που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει δεκτή χωρίς κάποιου είδους αμηχανία. Όσο οδυνηρό όμως κι αν είναι, να παίζεις με αυτή τη φωτιά πυροδοτεί δυναμικές ανεξικνιάστες. Στο έργο της με τον χαρακτηριστικό τίτλο Η ψυχική ζωή της εξουσίας η Judith Butler θα ανιχνεύσει ακόμη πιο μύχιους μηχανισμούς για τον τρόπο με τον οποίο διασταυρώνονται η ιδιωτική και η δημόσια σφαίρα. Όσο φωτίζεται αυτό το περιθώριο υποστασιοποιούνται τεχνολογίες αντιστάσεων που ενώ συγκρούονται με τείχη κοινωνικά, παραμένουν αρνήσεις ιδιωτικές και αθέατες. Σε μια κοπιώδη και αναστοχαστική αναζήτηση για το υποκείμενο που έρχεται στο προσκήνιο της ύστερης νεωτερικότητας, χρειαζόμαστε εργαλεία που ίσως να μην είχαμε καν υποψιαστεί την κινηματική τους χρησιμότητα, εργαλεία που να προσεγγίζουν τον εαυτό, πέρα από αυτά που ερμηνεύουν το σύστημα. Γιατί σε κάθε πλέγμα εξουσίας, ο εαυτός που διαμορφώνουν τα κοινωνικά υποκείμενα είναι κομμάτι των πειθαρχιών που τους υπόσχεται μια θέση στο εσωτερικό της κυριαρχίας.

Οι θεωρίες υποκειμενικότητας κινούνται γύρω από έναν άξονα αιρετικό: στον πυρήνα της δημιουργίας του εαυτού, υπάρχει μια σύγκρουση πόνου και απόλαυσης, μια ρωγή που περιγράφει αυτή τη διαδικασία με μια αμφισημία. Είμαστε αυτό που κάνουμε για να αλλάξουμε αυτό που είμαστε. Γιατί ό, τι κάνεις είναι πολιτικό και η ψυχή είναι τα πάντα. Αυτή την οριακή περιοχή θεματοποιεί η Butler, όσο μελαγχολικό κι αν είναι το γεγονός ότι στον ορίζοντα της βιοπολιτικής τα σώματα και οι ψυχές επιστρέφουν αυτοκαταστροφικά. Από το έργο αυτό έγινε δυνατό να παρουσιάσουμε πολύ συνοπτικά την εισαγωγή. Ως εκ τούτου όσα θίγονται δεν εξαντλούνται εδώ, χωρίς το υλικό των υπόλοιπων κεφαλαίων. Ήδη όμως, παρά τον πυκνό του λόγο, μας γοητεύει ο πλούτος των ερωτημάτων και τα νήματα που διατρέχουν το κείμενο για να αγγίξουν βιώματα ανάμεσα στις γραμμές.

Το έργο της Judith Butler με σημαντικούς σταθμούς τα βιβλία της Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity (1990) και Bodies That Matter: On the Discursive Limits of "Sex" (1993) διεύρυνε σημαντικά την φεμινιστική θεωρία με την αμφισβήτηση του βιολογικού φύλου και συνέβαλε θεμελιακά στο queer κίνημα και σε έναν εκρηκτικό διάλογο θεωρίας και κινηματικών υποκειμένων για μια νέα τοποθέτηση της πολιτικής σε έναν τόπο ενδιάμεσο και ρευστό, διαρκώς αναστοχαστικό και αυτοσυναίρουμένο.

Η ψυχική ζωή της εξουσίας – Judith Butler

Έχουμε συνηθίσει να αντιμετωπίζουμε την εξουσία ως κάτι που επιβάλλεται στο υποκείμενο. Αυτό είναι σίγουρα κάτι που κάνει η εξουσία. Αλλά, αν ακολουθώντας τον Φουκώ αντιλαμβανόμαστε την εξουσία ως παραγωγική, δηλαδή ότι κατασκευάζει το υποκείμενο παρέχοντάς του την ίδια τη συνθήκη του υπάρξειν και δομώντας την τροχιά της επιθυμίας του, τότε η εξουσία δεν είναι μόνο κάτι στο οποίο εναντιωνόμαστε, αλλά και κάτι από το οποίο εξαρτόμαστε για την ύπαρξή μας. Το μοντέλο που συνήθως περιγράφει αυτή τη διαδικασία έχει ως εξής: η εξουσία επιβάλλεται πάνω μας κι εμείς, ανίσχυροι καθώς έχουμε γίνει από τη δύναμή της, εσωτερικεύουμε και αποδεχόμαστε τους όρους της. Αυτό που αποτυγχάνει να δείξει η προσέγγιση αυτή είναι ότι 'εμείς' που αποδεχόμαστε τους όρους αυτούς, είμαστε θεμελιωδώς εξαρτημένοι από αυτούς για την ίδια μας την ύπαρξη. Η υποκειμενοποίηση έγκειται ακριβώς σε αυτή την θεμελιώδη εξάρτηση από έναν λόγο (discourse) που ποτέ δεν επιλέξαμε, αλλά με έναν παράδοξο τρόπο υποστηρίζει την εμπρόθετη δράση μας. Αν είναι έτσι, τότε ποια είναι η ψυχική μορφή που παίρνει η εξουσία; Η απάντηση σε ένα τέτοιο ερώτημα, θα απαιτούσε να αναλογιστούμε μια θεωρία της εξουσίας παράλληλα με μια θεωρία της ψυχής. Η εξουσία που αρχικά εμφανίζεται ως εξωτερική, η οποία επιβάλλεται πάνω στο υποκείμενο, υποθέτει εξ αρχής μια ψυχική μορφή που συγκροτεί την ίδια την ταυτότητα του υποκειμένου.

Κατά συνέπεια το παράδοξο της υποκειμενοποίησης εμπλέκει ένα παράδοξο αναφορικότητας. Γιατί χρειάζεται να αναφερόμαστε σε αυτό που δεν υπάρχει ακόμη. Στο δοκίμιο του Althusser "Ιδεολογία και ιδεολογικοί μηχανισμοί του κράτους", η υποτέλεια του υποκειμένου συμβαίνει μέσω της γλώσσας, ως αποτέλεσμα της φωνής της εξουσίας που εγκυβάζει το υποκείμενο. Η φωνή του μπάτσου που φωνάζει Εσύ! κατασκευάζει το υποκείμενο, από τη στιγμή που αυτό ανταποκρίνεται στο άκουσμα αυτής της διαταγής. Η σκηνή της 'ιδεολογικής έγκλησης' του Althusser περιγράφει τον τρόπο που το κοι-

νωτικό υποκείμενο κατασκευάζεται με γλωσσικά μέσα και προετοιμάζει το έδαφος για τη λογοθετική παραγωγή του υποκειμένου για την οποία θα μιλήσει ο Φουκώ. Και οι δύο συμφωνούν ότι υπάρχει μια ιδρυτική στιγμή καθυπόταξης κατά τη διαδικασία υποκειμενοποίησης. Ο Althusser ωστόσο δεν εμβαθύνει στο γιατί γυρνάει αυτός ή αυτή στον οποίο απευθύνεται η φωνή, αποδεχόμενος /η την υποτέλεια και κανονικοποίηση που αυτή η φωνή σημαίνει. Μήπως η θεωρία της έγκλησης προϋποθέτει μια θεωρία της συνειδησης;

Παθιασμένοι δεσμοί

Η Butler επιμένει ότι η σύνδεση του υποκειμένου με την ίδια του την υποταγή παράγεται μέσα από τις διαδικασίες της εξουσίας. Μέρος αυτών των διαδικασιών γίνεται προφανές σε αυτό το ψυχικό αποτέλεσμα. Η φουκωϊκή εκδοχή της υποκειμενοποίησης αντιμετωπίζει με αμφιθυμία το πεδίο στο οποίο αναδύεται το υποκείμενο, ως ταυτόχρονη υποταγή και αυτονομία. Μια ανάγνωση που προσδιάζει στην ψυχανάλυση, όπου κανένα υποκείμενο δεν προκύπτει χωρίς μια παθιασμένη προσκόλληση σε αυτούς από τους οποίους αυτός ή αυτή είναι θεμελιωδώς εξαρτημένος/ η. Παρόλο που η εξάρτηση του παιδιού δεν είναι πολιτική υποτέλεια, η διαμόρφωση αυτής της πρωταρχικής σχέσης με την εξάρτηση καθιστά το παιδί επιρρεπές στην υποτέλεια και την εκμετάλλευση. Επιπλέον, η επιθυμία να επιβιώσει κανείς κοινωνικά, να υπάρξει, είναι μια επιθυμία εκμετάλλευσης που θα μπορούσε να περιγραφεί από τη φράση 'Καλύτερα να υπάρχω με όρους υποτέλειας παρά να μην υπάρχω καθόλου'. Αν ένα παιδί πρόκειται να επιβιώσει με μια ψυχική και κοινωνική έννοια, πρέπει να υπάρχει εξάρτηση και προσκόλληση. Ωστόσο το παιδί δεν γνωρίζει με ποιον συνδέεται και από ποιον εξαρτάται. Σ' αυτή τη συνθήκη ανταποκρίνεται εν μέρει το ενήλικο συναίσθημα του εξευτελισμού που νιώθει κανείς, όταν έρχεται αντιμέτωπος με τα πρώτα αντικείμενα της αγάπης του και ισχυρίζεται ότι 'Δεν μπορεί εγώ να έχω αγάπησει ένα τέτοιο άτομο'. Αυτό το 'εγώ' λοιπόν είναι θεμελιωμένο πάνω σε έναν αποκλεισμό, σε αυτή τη φαντασιωμένη α-δυνατότητα. Και ενώ απειλείται πάντα από την επανεμφάνιση αυτής της (α-δύνατης) αγάπης παραμένει καταδικασμένο να επανεργοποιεί αυτή την αγάπη ασυνείδητα, να ξαναζήσει κατ' επανάληψη αυτό το σκάνδαλο, αυτή την α-δυνατότητα που απειλεί την ίδια την αίσθηση του 'εγώ'. 'Δεν θα ήμουν αυτός που είμαι αν ήταν να αγαπήσω με τον τρόπο που προφανώς αγάπησα, κάτι που θα πρέπει να συνεχίσω να αρνούμαι για να υπάρχω ως ο εαυτός μου και παρόλα αυτά, ασυνείδητα, με το επαναφέρω με το πιο βασανιστικό συναίσθημα ως συνέπείά του.' Μέσα από αυτή τη νευρωτική επανάληψη το υποκείμενο προκαλεί την ίδια του τη διάλυση. Μια καταδίωξη που σηματοδοτεί την εμπρόθετη δράση, όχι όμως του υποκειμένου- τη δράση μιας επιθυμίας που στοχεύει στη διάλυση του υποκειμένου, όπου το υποκείμενο στέκεται εμπόδιο σε αυτή την επιθυμία. Αν λοιπόν το υποκείμενο παράγεται μέσω ενός αποκλεισμού, τότε διαμορφώνεται μέσα σε μια συνθήκη από την οποία είναι εξ ορισμού διαχωρισμένο. Προκειμένου να επιβιώσει, πρέπει να ματαιώσει την ίδια του την επιθυμία. Ή για να θριαμβεύσει η επιθυμία, πρέπει το υποκείμενο να απειληθεί με διάλυση. Ένα υποκείμενο στραμμένο ενάντια στον εαυτό του (την επιθυμία του) εμφανίζεται σ' αυτό το μοντέλο να είναι η ίδια η συνθήκη της ύπαρξής του. Το 'εγώ' λοιπόν αναδύεται στη συνθήκη άρνησης του γεγονότος ότι διαμορφώθηκε μέσα από αυτή την εξάρτηση, άρνηση της ίδιας της δυνατότητάς του να υπάρξει. Που σημαίνει ότι θεμελιώνεται πάνω σε αυτό που αρνείται κι έτσι διαχωρίζεται από τον ίδιο του τον εαυτό.

Υποταγή / υποκειμενοποίηση

Η διπλή όψη της υποταγής/ υποκειμενοποίησης φαίνεται να οδηγεί σε έναν φαύλο κύκλο: η εμπρόθετη δράση του υποκειμένου εμφανίζεται ως αποτέλεσμα της υποτέλειάς του. Τι σημαίνει όμως αυτό; Η εξουσία που αποτελεί όρο της δημιουργίας του υποκειμένου δεν αποτελεί μια συνέχεια με την εξουσία που είναι η εμπρόθετη δράση του. Με ποιους όρους όμως γίνεται αυτή η εξέλιξη; Δεν θα έπρεπε όλη αυτή τη διαδικασία να τη σκεφτούμε ως μια αντίσταση που είναι πραγματικά μια απαλλοτρίωση/ επανακατάληψη της εξουσίας ούτε μια απαλλοτρίωση που είναι πραγματικά αντίσταση. Είναι την ίδια στιγμή και τα δύο και αυτή η αμφιθυμία διαμορφώνει την εμπρόθετη δράση.

Αν η εξουσία προηγείται του υποκειμένου ή αν αποτελεί το αποτέλεσμα του, το χάσμα ανάμεσα στις δύο αυτές χρονικές ιδιότητες της εξουσίας ('πριν' και 'μετά' το υποκείμενο) έχει σημαδέψει τη

Οδυνηρή, δυναμική και γεμάτη υποσχέσεις αυτή η αναποφασιστικότητα ανάμεσα σε αυτό- που- ήδη- υπάρχει και αυτό που πρόκειται- να- έρθει είναι ένα σταυροδρόμι που ενώνει κάθε βήμα από το οποίο διασχίζεται, μια επαναλαμβανόμενη αμφιθυμία στην καρδιά της εμπρόθετης δράσης.

Αναγκασμένο να βρει αναγνώριση της ίδιας του της ύπαρξης σε κατηγορίες, ονόματα και όρους που δεν είναι δικής του επινόησης, το υποκείμενο αναζητά το σημάδι της ίδιας του της ύπαρξης έξω από τον εαυτό του. Η υποταγή εκμεταλλεύεται την επιθυμία για ύπαρξη, η οποία προσφέρεται πάντοτε από αλλού. Σηματοδοτεί μια πρωταρχική εξάρτηση του υποκειμένου από τον Άλλο, τον οποίο χρειάζεται προκειμένου να υπάρξει.

συζήτηση για το υποκείμενο και τη δράση του. Το υποκείμενο ωστόσο είναι το πεδίο αυτής της αμφιθυμίας, στο οποίο το ίδιο προκύπτει τόσο ως αποτέλεσμα της εξουσίας που προϋπάρχει, όσο και ως όρος πιθανότητας για μια ριζοσπαστικά επεξεργασμένη εμπρόθετη δράση.

Δεν υπάρχει εννοιολογική μετάβαση ανάμεσα στην εξουσία ως εξωτερική του υποκειμένου και στην εξουσία ως συστατική του. Αυτό που μπορεί κανείς να περιγράψει με όρους μετάβασης είναι η σχάση και η μεταστροφή του ίδιου του υποκειμένου. Η εμπρόθετη δράση υπερβαίνει την εξουσία από την οποία καθίσταται ικανή να το κάνει, είναι ένας σκοπός αθέλητος της εξουσίας, δεν θα προέκυπτε λογικά ή ιστορικά από αυτήν. Αυτή είναι η αμφιθυμη σκηνή της εμπρόθετης δράσης, που δεν περιορίζεται από καμία τελεολογική αναγκαιότητα. Ο ισχυρισμός ότι το υποκείμενο κάνει αυτή την υπέρβαση, δε σημαίνει ότι ζει σε κάποια δική του ελεύθερη ζώνη. Η υπέρβαση δεν είναι δραπετεύση και το υποκείμενο υπερβαίνει αυτό ακριβώς που το δεσμεύει. Το υποκείμενο αντλεί την εμπρόθετη δράση του από την εξουσία στην οποία εναντιώνεται, όσο παράξενο και ντροπιαστικό κι αν είναι το σχήμα αυτό, ειδικά γι' αυτούς που πιστεύουν ότι η συνθετότητα και η αμφιθυμία θα μπορούσαν να εκριζωθούν μια για πάντα. Οδυνηρή, δυναμική και γεμάτη υποσχέσεις αυτή η αναποφασιστικότητα ανάμεσα σε αυτό-που-ήδη-υπάρχει και αυτό που πρόκειται-να-έρθει είναι ένα σταυροδρόμι που ενώνει κάθε βήμα από το οποίο διασχίζεται, μια επαναλαμβανόμενη αμφιθυμία στην καρδιά της εμπρόθετης δράσης.

Ρυθμίσεις της ψυχής

Τι σημαίνει ότι η εξουσία δεν καταπιέζει απλώς ήδη υπάρχοντα υποκείμενα αλλά τα κατασκευάζει; Ο Foucault συνδέει τον παραγωγικό χαρακτήρα της εξουσίας με τα πειθαρχικά καθεστώτα. Στο έργο του Foucault απουσιάζει σκανδαλωδώς το ζήτημα της ψυχής, αλλά ένας βαθμός υποκειμενοποίησης δεν μπορεί παρά να αναζητηθεί στις ρωγμές της ψυχικής ζωής. Πιο συγκεκριμένα θα έπρεπε να αναζητηθεί στην ιδιόμορφη επίθεση του υποκειμένου στον ίδιο του τον εαυτό, σε πράξεις αυτουποτίμησης, υψηλής συνείδησης και μελαγχολίας που λειτουργούν από κοινού με διαδικασίες κοινωνικών ρυθμίσεων. Αν οι μορφές της πειθαρχικής εξουσίας εγκαθίστανται εν μέρει μέσω της κατασκευής του υποκειμένου, και αν η κατασκευή αυτή λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εξουσίας, όπως γίνεται με την εσωτερική των νομών, τότε μια θεωρία για την κατασκευή του υποκειμένου θα έπρεπε να ερευνηθεί αυτή τη διαδικασία εσωτερικής και την ψυχική τοπογραφία που η διαδικασία αυτή προϋποθέτει.

Τι ακριβώς σημαίνει εσωτερική της νόρμας; Πώς θα διαπραγματευτούμε την επιθυμία για νόρμα και για υποταγή με όρους μιας προϋπάρχουσας επιθυμίας για κοινωνική ύπαρξη, μια επιθυμία την οποία εκμεταλλεύεται η πειθαρχική εξουσία; Όταν οι κοινωνικές κατηγορίες εγγυώνται μια αναγνωρίσιμη κοινωνική ύπαρξη, το να ανήκεις σε αυτές τις κατηγορίες, ακόμη κι όταν εργάζονται στην υπηρεσία της υποταγής, είναι προτιμότερο από το να μην σου αναγνωρίζεται καμία κοινωνική ύπαρξη. Για να τονιστεί ότι η εξουσία είναι πραγματική και όχι δημιουργία ή φαντασία του ίδιου του υποκειμένου, αντιμετωπίζεται συνήθως ως αναμφισβήτητη εξωτερική του υποκειμένου, κάτι που επιβάλλεται ενάντια στη βούληση του. Αλλά αν η παραγωγή του υποκειμένου και η διαμόρφωση αυτής της βούλησης είναι οι συνέπειες μιας πρωταρχικής υποταγής, τότε είναι αναπόφευκτο ότι το ίδιο θα είναι ευάλωτο σε μια εξουσία εξωτερική του ίδιου.

Πώς συμβαίνει και το υποκείμενο είναι αυτή η εκμεταλλεύσιμη ύπαρξη, επιρρεπής στην υποτέλεια εξαιτίας της ίδιας της δομής του; Το τίμημα της ύπαρξης είναι η υποτέλεια. Αναγκασμένο να βρει αναγνώριση της ίδιας του της ύπαρξης σε κατηγορίες, ονόματα και όρους που δεν είναι δικής του επινόησης, το υποκείμενο αναζητά το σημάδι της ίδιας του της ύπαρξης έξω από τον εαυτό του. Η υποταγή εκμεταλλεύεται την επιθυμία για ύπαρξη, η οποία προσφέρεται πάντοτε από αλλού. Σηματοδοτεί μια πρωταρχική εξάρτηση του υποκειμένου από τον Άλλο, τον οποίο χρειάζεται προκειμένου να υπάρξει.

Στο βαθμό που οι νόρμες λειτουργούν ως ψυχικά φαινόμενα, περιορίζοντας και παράγοντας επιθυμίες, καθορίζουν την κατασκευή του υποκειμένου και οριοθετούν το πεδίο μιας βιώσιμης κοινωνικότητας. Και όπως το υποκείμενο προκύπτει από τους όρους της εξουσίας που το παράγουν, έτσι και η ψυχική λειτουργία της νόρμας προκύπτει, αν και όχι μηχανικά και προβλε-

πόμενα, από πρωταρχικές κοινωνικές λειτουργίες.

Ο Freud κάνει τη διάκριση ανάμεσα στην καταπίεση και τον αποκλεισμό, προτείνοντας ότι μια καταπιεσμένη επιθυμία μπορεί κάποια στιγμή να ζούσε πέρα από την απαγόρευση της, ενώ μια αποκλεισμένη επιθυμία κατασκευάζει το υποκείμενο μέσω ενός συγκεκριμένου είδους προληπτικής απώλειας. Όπως ο αποκλεισμός της ομοσεξουαλικότητας εμφανίζεται ως θεμελιώδης στη δομή της ετεροσεξουαλικής εκδοχής του υποκειμένου. Ο Freud αντιμετωπίζει την υψηλή συνείδηση και αυτό-επίπληξη ως ένα σημάδι μελαγχολίας, τη συνθήκη του ασυντέλεστου πένθους. Ο αποκλεισμός συγκεκριμένων ερωτικών μορφών προτείνει ότι η μελαγχολία που δομεί το υποκείμενο (και συνεχώς απειλεί να διαταράξει και να διαλύσει αυτό το έδαφος) σηματοδοτεί ένα ατελές και ανεπίλυτο πένθος. Η μελαγχολία είναι το όριο στην αίσθηση παντοδυναμίας του υποκειμένου. Ως αποκλεισμός, η απώλεια αυτή εγκαθιδρύει το υποκείμενο και το απειλεί με διάλυση. Υπάρχουν φυσικά ποικίλοι τρόποι να αρνηθεί κανείς τον έρωτα, δεν αποτελούν όμως όλοι αυτοί αποκλεισμό. Τι συμβαίνει όταν ο αποκλεισμός μιας συγκεκριμένης μορφής έρωτα γίνεται όρος για να αποκτήσει κανείς κοινωνική ύπαρξη; Ο αποκλεισμός αυτός θα μπορούσε να σχετίζεται με τη φουκωική έννοια του ρυθμιστικού ιδεώδους, ένα ιδεώδες σύμφωνα με το οποίο κάποιες μορφές έρωτα είναι δυνατές και άλλες αδύνατες. Οι κοινωνικές κυρώσεις λειτουργούν μέσω του αποκλεισμού για να παράγουν το πεδίο στο οποίο ο έρωτας και η απώλεια μπορούν να λειτουργήσουν. Ως αποκλεισμός, οι κυρώσεις αυτές λειτουργούν όχι για να απαγορεύσουν ήδη υπάρχουσες επιθυμίες, αλλά για να παράγουν συγκεκριμένα αντικείμενα αγάπης και να εμποδίσουν άλλα από το πεδίο της κοινωνικής παραγωγής.

Στο έργο της Melanie Klein η ενοχή εμφανίζεται όχι ως συνέπεια της εσωτερικής μιας εξωτερικής απαγόρευσης, αλλά ως έναν τρόπο να προστατεύσει κανείς το αντικείμενο της αγάπης του από την ίδια του τη βία. Ως εμπόδιο ενάντια στην σαδιστική καταστροφή, η ενοχή δεν αφορά τόσο στην ψυχική παρουσία μιας γνήσια κοινωνικής και εξωτερικής νόρμας, όσο στην επιθυμία να επιβιώσει το αντικείμενο που κάποιος θα ευχόταν να είναι νεκρό. Με αυτή την έννοια, εμφανίζεται η ενοχή στο πεδίο της μελαγχολίας, όχι τόσο με την φροϋδική οπτική να διατηρήσει κανείς το νεκρό αντικείμενο ζωντανό, αλλά να προστατεύσει από το 'θάνατο' το ζωντανό αντικείμενο, όπου ο 'θάνατος' σημαίνει επίσης το θάνατο του έρωτα, συμπεριλαμβανομένου του χωρισμού και της απώλειας.

Προκειμένου λοιπόν να προστατευτεί το υποκείμενο από αυτή την επιθετικότητα, μια επιθετικότητα που πάντα συνοδεύει τον έρωτα (ως σύγκρουση), η ενοχή εισβάλλει στην ψυχική σκηνή ως αναγκαιότητα. Επειδή ο έρωτας και το μίσος λειτουργούν από κοινού, ο κατευνασμός της επιθετικότητας μέσω της ενοχής σημαίνει επίσης τον κατευνασμό του έρωτα. Έτσι η ενοχή λειτουργεί για να επιβιώσει ο έρωτας ως αποτέλεσμα ενός αποκλεισμού. Που μπορεί ακόμη και να καταργήσει το αντικείμενο ως πηγή έρωτα και να θριαμβεύσει πάνω του, αφού κάποια αντικείμενα μπορεί επίσης να είναι απειλητικά: 'Θα καταστραφώ αν αγαπήσω με αυτόν τον τρόπο'. Και είναι αυτή η μελαγχολική επιθετικότητα και επιθυμία για καταστροφή που χαρακτηρίζει την κοινωνική απάντηση στο 'θάνατο' πολλών από αυτούς που θεωρούνται κοινωνικά νεκροί, που πεθαίνουν από AIDS. Ομοφυλόφιλοι, πόρνες, ναρκομανείς μεταξύ άλλων. Μια επιθυμία για εξολόθρευση του νεκρού Άλλου, ο οποίος μέσα από αυτή την αντιστροφή έρχεται να σημαδέψει αυτόν τον Άλλο ως απειλή θανάτου, ως απειλή για το κοινωνικά κανονικό και κανονικοποιημένο. Με αυτή την έννοια η υποταγή/ υποκειμενοποίηση είναι πάντα το παράδοξο αποτέλεσμα ενός καθεστώτος εξουσίας στο οποίο οι ίδιες οι συνθήκες της ύπαρξης, η δυνατότητα να υπάρξει κανείς ως αναγνωρισμένο κοινωνικό ον, προϋποθέτουν ένα υποκείμενο υποτελές.

οι φωτογραφίες είναι από την συλλογή digital life του Daniele Cascone www.danielecascone.com

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ

4/III πανελλαδική κινητοποίηση ενάντια στις φυλακές και σε συμπάρσταση στον αγώνα των κρατουμένων

Στα σύγχρονα κολαστήρια, που η αστική δημοκρατία προτιμά να αποκαλεί σωφρονιστικά ιδρύματα, το καθεστώς απαλλαγμένο από το προσωπείο του ανθρωπισμού τιμωρεί και εκδικείται, στοιβάζοντας τους κρατούμενους κάτω από άθλιες συνθήκες, αφαιρώντας μεθοδικά κάθε ίχνος αξιοπρέπειας. Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα τον Απρίλη του 2007 ξέσπασε στις περισσότερες φυλακές η μεγαλύτερη εξέγερση της τελευταίας δεκαετίας. Οι κρατούμενοι μη έχοντας τίποτα πια να χάσουν συγκρούονται χρησιμοποιώντας κάθε μέσο και απαιτούν τα αυτονόητα (καλύτερες συνθήκες, μείωση των ποινών, αποσυμφόρηση των φυλακών...). Από τις ταραχές και τα προαυλία στέλνουν μήνυμα ελευθερίας που διαπερνάει το τείχος της σιωπής που περικλείει τα κάτεργα και προκαλεί τριγμούς στα θεμέλια του «σωφρονιστικού συστήματος». Μετά την αιματηρή εισβολή των ΜΑΤ στις φυλακές Κορυδαλλού και την καταστολή των υπόλοιπων εστιών εξέγερσης, το κράτος ξεκίνησε μια επιχείρηση τρομοκράτησης των φυλακισμένων που συνεχίζεται μέχρι σήμερα και μετράει πάνω από 400 πειθαρχικά, αλληπάλληλες μεταγωγές και ποινικές διώξεις.

Όσοι να έρθει η γλυκιά εκείνη ώρα που θα γκρεμίζουμε την κάθε φυλακή, χτίζουμε γέφυρες αλληλεγγύης με τον αγώνα των φυλακισμένων για αξιοπρέπεια.

(από το κάλεσμα των «κατάληψη Φάμπρικα ΥΦΑΝΕΤ», «κατάληψη Terra Ingognita», Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι στην Φιλοσοφική και συντρόφων/συντρόφισσών για πορεία στις φυλακές Διαβατών, στις 4/III, στα πλαίσια πανελλαδικής κινητοποίησης ενάντια στις φυλακές και σε συμπάρσταση στον αγώνα των κρατουμένων).

Ανταπόκριση από τις πορείες

Στην Αθήνα πάνω από 500 άτομα του αναρχικού χώρου μαζί με αριστερές οργανώσεις διαδήλωσαν προς τον Κορυδαλλό. Παλμός, ένταση και πολλά συνθήματα δημιουργήσαν μια δυναμική κατάσταση σε συνδυασμό με τους κρατούμενους που χαιρετούσαν με σφιγμένες γροθιές από τα παράθυρα ως ένδειξη αλληλεγγύης. Καθώς ένα μέρος της πορείας επιχείρησε να πλησιάσει από το πλάι τη φυλακή, οι μπάτσοι έριξαν πολλά χημικά με αποτέλεσμα ο συγκεντρωμένος κόσμος να δέχεται επίθεση σε δύο διαφορετικά μέτωπα. Σύμφωνα με μαρτυρία πετάχτηκε (για πρώτη φορά) χρωμόσφαιρα στους διαδηλωτές. Έπειτα από λίγη ώρα και αφού σύντροφοι απάντησαν στην επίθεση των ΜΑΤ με πέτρες, η πορεία ενώθηκε και έφτασε μέχρι την πλατεία Ελευθερίας όπου και διαλύθηκε.

Στη Θεσσαλονίκη έγινε πορεία προς τις φυλακές Διαβατών. 250 άτομα περίπου έφτασαν μπροστά από μια πτέρυγα των φυλακών, όπου και πραγματοποιήσαν μικροφωνική με κείμενα αλληλεγγύης στους αγώνες των κρατουμένων για καλύτερες συνθήκες κράτησης και αξιοπρέπειας. Η πορεία είχε καλεστεί από την κατάληψη Φάμπρικα ΥΦΑΝΕΤ, την Terra Ingognita και το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι στην Φιλοσοφική καθώς και από συντρόφους και συντρόφισσες ήταν κομμάτι της πανελλαδικής κινητοποίησης ενάντια στις φυλακές που πραγματοποιήθηκε σε άλλες 8 πόλεις. Λίγο νωρίτερα πορεία προς τις φυλακές διαβατών είχε καλέσει και η Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των κρατουμένων στο άγαμα του βενιζέλου.

Παρόμοιες πορείες έγιναν στις φυλακές Αγίου Στεφάνου στην Πάτρα, στην Αλικαρνασσό στην Κρήτη, στο Βόλο καθώς και σε Λάρισα, Κομοτηνή.

Κορυδαλλός

Αλικαρνασσός

Βόλος

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΥΣ ΝΙΓΗΡΙΑΝΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΙΣ 21/8/07

«Δεν ξεχνάμε κανέναν που έχασε τη ζωή του από τα χέρια της Ελληνικής Αστυνομίας.»

Συμμετείχαμε στην πορεία της 21/8/07 που καλέστηκε από τη Νιγηριανή κοινότητα Θεσσαλονίκης ως συνέχεια των κινητοποιήσεων της κοινότητας και αλληλεγγύων ατόμων και συλλογικοτήτων για να καταγγελθεί το ανελέητο κυνηγητό των Νιγηριανών μικροπωλητών CD από την αστυνομία, αποκορύφωμα του οποίου ήταν ο «τυχαίος θάνατος ενός Νιγηριανού», του Τόνου Ονούα που στις 18/8/07 κυνηγήθηκε από άνδρες της ασφάλειας στον πεζόδρομο της Καλαμαριάς... Το κυνηγητό κατέληξε με τον Τόνου να κείτεται νεκρός στον πεζόδρομο μετά από πτώση από το μπαλκόνι καφετέριας. Στην πορεία αλληλεγγύης της 21/8, οι δυνάμεις καταστολής έκαναν από την πρώτη στιγμή αισθητή την παρουσία τους πλευρίζοντας τους διαδηλωτές λίγο μετά την Ιασωνίδα. Τα χειρότερα αποφεύχθηκαν προς στιγμήν χάρη στην ψυχραιμία των διαδηλωτών. Όμως, προς το τέλος της πορείας, και επί της οδού Αγγελάκη, τα ΜΑΤ επιτέθηκαν στην πορεία με αποτέλεσμα να την διαλύσουν με χημικά και βία. Όπως μάθαμε αργότερα, αφού είχαμε αφεθεί ελεύθεροι, η αφορμή για την επίθεση ήταν κάποια αντικείμενα που εκτοξεύθηκαν μέσα από την πορεία. Εκείνο το βράδυ η αστυνομία συνέλαβε 21 άτομα. Έντεκα πιαστήκαμε στον 7ο όροφο οικοδομής, όπου βρήκαμε

καταφύγιο από τα χημικά των ΜΑΤ. Μας περίμενε μια διμοιρία μέσα στην είσοδο της οικοδομής για να μας χτυπήσει, αλλά κατόπιν προτροπής ενός ασφαλίτη που αντιλήφθηκε τις κάμερες αποφεύχθηκε ο ξυλοδαρμός. Ανάμεσα στους 11 είχαμε και μία ανήλικη κοπέλα με ψώνια στα χέρια, που πενούσε τυχαία από την περιοχή και τελικά αφέθηκε ελεύθερη χωρίς κατηγορίες, γεγονός που καταδεικνύει πως οι συλλήψεις έγιναν στο σωρό. Οι άλλοι δέκα, αφού δεχτήκαμε μεγάλη ποσότητα δακρυγόνων, και χωρίς να μπορούμε να έχουμε αντίληψη του τι συμβαίνει, ξυλοκοπηθήκαμε και συλληφθήκαμε πάνω στο αριστερό πεζοδρόμιο της Αγγελάκη (απέναντι από τη ΔΕΘ), ενώ τα ΜΑΤ σταμάτησαν να μας ξυλοκοπούν, όταν ένας διμοιρίτης αντιλήφθηκε τις τηλεοπτικές κάμερες και έδωσε διαταγή στους υπόλοιπους να σταματήσουν.

Οδηγήθηκαν στη ΓΑΔΘ, όπου και κρατηθήκαμε στους διαδρόμους για πάνω από 18 ώρες χωρίς να μας αφήσουν να δούμε ούτε τους δικηγόρους μας, ούτε γιατρό για όσους από μας είχαν τραυματιστεί. Η αστυνομία προσπάθησε να μας εξαπατήσει, βάζοντάς μας με έμμεσες απειλές να υπογράψουμε πως συλληφθήκαμε στις 10:30 π.μ. της 22/8, ενώ μας είχαν συλλάβει μεταξύ 9:00 και 9:30 μ.μ. της 21/8, κάτι που φυσικά και ΔΕΝ υπογράψαμε. Για όλο το πρώτο βράδυ, ένας-ένας περνούσαμε από το γραφείο του Διευθυντή της Κρατικής Ασφάλειας, ο οποίος μας διαβεβαίωνε πως θα κάνουμε μια

«φιλική κουβεντούλα» που δε θα χρησιμοποιηθεί πουθενά. Κατά τη διάρκεια της «φιλικής κουβεντούλας» ένας ασφαλίτης κρατούσε πρακτικά. Αυτά τα πρακτικά, όμως, δόθηκαν τελικά στην εισαγγελία πριν μας οδηγήσουν εκεί. Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με τις έρευνες σε σπίτια πολλών από εμάς, την πλήρη καταγραφή των στοιχείων μας (φωτογραφίες με νούμερα, αποτυπώματα, καταγραφή ιδιαίτερων σημαδιών όπως ουλές, τατουάζ, καταγραφή γραφικού χαρακτήρα κλπ.) και την παράνομη κράτησή μας χωρίς να δούμε δικηγόρους, δημιουργεί έναν εκρηκτικό συνδυασμό που αν γίνει κανόνας μπορεί να οδηγήσει σε παλιές εποχές κρατικής τρομοκρατίας χωρίς να χρειαστεί να περάσει κάποιος σχετικός νόμος.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονίσουμε πως το δεύτερο βράδυ που «φιλοξενηθήκαμε» στη ΓΑΔΘ, οδηγήθηκαν στα κρατητήρια του 3ου ορόφου, όπου και αντικρίσαμε μία κατάσταση που δε θα μπορούσαμε ποτέ να φανταστούμε. Από τους καλογουαλισμένους λευκούς διαδρόμους της ΓΑΔΘ, με γραφεία και αστυνομικούς να πηγαινοέρχονται, με το που περάσαμε δύο καγκελόπορτες βρεθήκαμε σε μια άλλη εποχή. Σκοτεινά κελιά γεμάτα με εξασθλωμένους ανθρώπους που κοιμούνται σε κρεβάτια με ψύλλους. Τα κελιά δεν έχουν τουαλέτες και οι κρατούμενοι πρέπει να παρακαλάνε τους φρουρούς για να πάνε τουαλέτα και για να πιούνε νερό. Μετανάστες και μετανάστες και ανήλικα παιδιά από Αλβανία και Σερβία κρατούνται, επίσης, σε αυτόν το

BLACK & PROUD

του Μίμη

Όχι δεν γίναμε ξαφνικά μαύροι πάνθηρες. Ούτε κατάπιε τη hip-hop κουλτούρα ακώνευτη. Δεν μυθοποιήσαμε την μαύρη κουλτούρα ούτε θα αρχίσουμε να βάζουμε μαύρο make-up για να τους μοιάσουμε. Απλά βρεθήκαμε και συναντηθήκαμε με μια μεταναστευτική κοινότητα που απλά έκανε το αυτονόητο. Υπερασπίστηκε την ύπαρξη και την αξιοπρέπεια της μπροστά στην αστυνομική βαρβαρότητα. Ένα αυτονόητο που δεν το βλέπουμε να λειτουργεί τελευταία και πολύ ως τέτοιο. Δεν θέλουμε ούτε μάλλον μπορούμε να το παίξουμε κοινωνιολόγοι η ανθρωπολόγοι του black. Το αδιαμφισβήτητο γεγονός της αλληλεγγύης στο θάνατο ενός φίλου τους, ενός έγχρωμου όπως και αυτοί, ενός πωλητή cd όπως και αυτοί, ενός μετανάστη δεν ξεχνιέται εύκολα. Και δεν ξεχνιέται γιατί μέσα στο βούρκο των ατομισμών χωρίς να εξαιρούμε τους μετανάστες είναι πια κάτι σπάνιο. Και όταν συμβαίνει μας γεμίζει με δύναμη.

Στα τέλη Αυγούστου λοιπόν και ενώ τα μπάνια του λαού βρίσκονταν σε πλήρη εξέλιξη ο τόνου πετιέται από την βεράντα μιας καφετέριας σε ένα από τους πιο εμπορικούς δρόμους της πόλης, στον πεζόδρομο της καλαμαριάς. Και ενώ μπάτσοι και μμε περίμεναν η καλοκαιρινή ραστώνη να απλώσει το πέπλο σιωπής της, κάποιοι που δεν πάνε Χαλκιδική για μπάνια γιατί δεν τη βγάζουν ή γιατί δεν τους πολύ παίρνει κιάλας, στάθηκαν εκεί αμετακίνητοι. Στάθηκαν δίπλα στο νεκρό τους. Δεν τον άφησαν να ξεχαστεί. Το βράδυ του Σαββάτου λοιπόν μαζεύεται όλο και περισσότερος κόσμος στον πεζόδρομο. Δεν αφήνει τους μπάτσους να πάρουν το πτώμα του νεκρού μετανάστη. Δεν τους αφήνουν καν να πλησιάσουν. Το νέο διαδίδεται και κόσμος από τον αντιεξουσιαστικό χώρο αρχίζει να πλαισιώνει τους μετανάστες. Οι πρώτοι μπάτσοι που εμφανίζονται στην περιοχή εκδιώκονται και κάπου εκεί αρχίζει ο πετροπόλεμος με τα ματ που καταφθάνουν. Για τις επόμενες 2 ώρες το κέντρο της καλαμαριάς θα μετατραπεί σε πεδίο μάχης από 150-200 άτομα υπό βροχή. Τελικά οι αλληλέγγυοι υποχωρούν προς το κέντρο της πόλης. Η επόμενη ημέρα είναι ημέρα συνελεύσεων και σκέψης. Οι μαύροι κάνουν συνέλευση. Όταν φθάνουμε εκεί μας αγκαλιάζουν, ένα διάχυτο αίσθημα αλληλεγγύης υπάρχει στην ατμόσφαιρα. για μισή ώρα περιμένουμε τον πρόεδρο. Οι αριστεροί επιμένουν να τον περιμένουμε. Μάλλον περιμένουν να διευθετήσει την κατάσταση. Φοβούνται που μπορεί να πάει το πράγμα. Και ο φόβος είναι συστατικό της συγκρότησής τους. Η εντός νόμου αμφισβήτηση. Χρονοτριβή και σιωπή. Εκεί που όλοι θέλουν να μιλήσουν δεν μιλάει κανείς. Ο πρόεδρος, τα μίγματα ο δικηγόρος. Ένα από τα παιδιά που φαίνεται εξοργισμένος προτείνει όλοι στον πεζόδρομο. Και φεύγει. Φεύγουμε και εμείς. Μετά από κάποια ώρα όλοι είναι στο πεζόδρομο, και οι αριστεροί με τον πρόεδρο. Καθόμαστε εκεί για ώρα. Αντιπληροφόρηση, συνέλευση, διαπληκτισμοί με έλληνες περαστικούς. Οι μαύροι αποφασίζουν την επόμενη ημέρα πορεία ξανά από τον πεζόδρομο. Αυτά.

Δευτέρα 20 Αυγούστου:

Το κλίμα στον πεζόδρομο είναι αυτό που λένε έκρυθμο. Γύρω από τα στεφάνια στο σημείο της πτώσης του τόνου, οι σύντροφοί του χορεύουν κραδαινόντας μαδέρια οικοδομής με μια φωτογραφία του τόνου καρφωμένη πάνω. Οι περισσότεροι είμαστε ξαφνιασμένοι. Θυμόμαστε ένα σύνθημα από τη Γένοβα και αρχίζουμε να το φωνάζουμε. No justice no peace fuck the police. Οι γλώσσες αρχίζουν να επικοινωνούν. Τα σώματα αναμειγνύονται, οι διαχωρισμοί παλεύονται. Οι σύντροφοι του τόνου αποφασίζουν η πορεία να πάει από το ΑΤ Καλαμαριάς. Ξεκινάμε. Στη κεφαλή οι μαύροι, πίσω από αυτούς η αντιεξουσία χωρίς πανό με λίγες σημαίες. Τέλος η αντιρατσιστική σε διακριτό μπλοκ. Φθάνουμε στην παραλία. Οι μαύροι ξεριζώνουν φυτά από το διάζωμα και χορεύουν στην κεφαλή της πορείας. Η μόνη σχετική εικόνα για εμάς τους λευκούς είναι αποικιακές ταινίες της βρετανικής αυτοκρατορίας στην Αφρική. Πλησιάζουμε στο τμήμα, η απόφαση της αντιεξουσίας είναι ότι στηρίζουμε και ακολουθούμε τις ενέργειες των μαύρων. Δεν θα γίνουμε τιμητές της δικιάς τους αλήθειας. Θα σταθούμε απλά δίπλα τους για όλους τους λόγους του κόσμου. Μπάτσοι έχουν κλείσει το δρόμο μπροστά από το αστυνομικό τμήμα με μια κλούβα. Μόλις η κεφαλή της πορείας φθάνει εκεί φεύγουν οι πρώτες πέτρες από τους μετανάστες. Ένας καταϊγμένος ακολουθεί. Οι μπάτσοι απαντάνε. Προσπαθούν να μας κόψουν από τους μετανάστες

που είναι στην κεφαλή. Κόντρα ντου. Και οι μπάτσοι εγκαταλείπουν την κλούβα. Το μένος ξεσπά. Έχουμε ενωθεί με τους μαύρους. Άλλοι μπάτσοι μας επιτίθενται από πίσω. Περίπου 100 άτομα μαύροι και ντόπιοι γυρνάμε μέσα από ένα αρχικό καταϊγισμό δακρυγόνων στον πεζόδρομο. Εκεί ενωνόμαστε με την υπόλοιπη πορεία. Οι σχέσεις αλληλεγγύης έχουν ριζώσει, οι μαύροι έχουν πειστεί ότι είμαστε μαζί τους έτσι απλά. Οι στιγμές χαλαρότητας είναι καταδικασμένες να διαρκέσουν λίγο καθώς αποφάσεις πρέπει να παρθούν για να τη συνέχιση του αγώνα. Κάποιοι υποστηρίζουμε τη συνέχιση του αγώνα εκεί στην καλαμαριά. Εκεί όπου η οι κώδικες, οι μνήμες και οι εμπειρίες τόσο οι δικές μας όσο και της τοπικής κοινωνίας έχουν ανεπανόρθωτα ποτιστεί από την υπόθεση του τόνου. Η άποψη της κεντρικής παρέμβασης στη Θεσσαλονίκη, στην κεντρική χωροταξία αλλά όχι απαραίτητα στο κεντρικό πολιτικό πεδίο θα κερδίσει έδαφος. Η ιδέα μιας άλλης εμπειρίας θα καταικήσει το ριζώμα του αγώνα. Έτσι την επόμενη μέρα καλείτε πορεία στο κέντρο, στην καμάρα. Οι διοργανωτές επίσημα είναι οι σύντροφοι και φίλοι του τόνου, ανεπίσημα το μόρφωμα που δέθηκε μετά από τις προηγούμενες μέρες δράσεων και αγώνα.

Τρίτη 21 Αυγούστου.

400 άτομα συγκεντρώνονται στην καμάρα. Πρώτη φορά σε διαδήλωση ένα διάχυτο αίσθημα απρόβλεπτο είναι τόσο έντονο. Η πορεία διασχίζει κεντρικούς δρόμους φωνάζοντας συνθήματα. Κυρίως αντιμπατσικά. Η χωροταξία του κέντρου έχει επιβάλει τη δικιά της πολιτική γραμμή. Η γνώριμη αναρχία στο δρόμο. Οι μπάτσοι η Εγνατία και στο τέλος τα πανεπιστήμια. Προσοδικές προβλέψεις. Σχέδια πολλές φορές εφαρμοσμένα εκατέρωθεν. Η μάζα του κόσμου δεν είναι τόση που να μεταστρέφει από μόνη της το συσχετισμό. Η Πορεία προδιαγεγραμμένη. Στην Αγγελάκη κάποιοι όπως συνήθως δεν θα αντέξουν μέχρι να φτάσουμε στα πανεπιστήμια. Οι μπάτσοι ανταποδίδουν όσα τράβηξαν τις προηγούμενες μέρες. Θα χτυπήσουν, θα συλλάβουν και θα κυνηγήσουν την πορεία. Δεν θα συλλάβουν κανένα μαύρο σε μια προσπάθεια να στείλουν το ηχηρό μήνυμα ΛΗΞΤΕ ΤΟ. 21 άτομα θα συλληφθούν. Η σιωπή θα επανέλθει. Οι αρμόδιοι θα σπεύσουν να κλείσουν την υπόθεση. Ένας πρέσβης, μια αντιρατσιστική πορεία άφαντοι οι μαύροι. Όσα τόσο γρήγορα κατακτήθηκαν άλλο τόσο γρήγορα χάθηκαν. Ως διαταυτα μένει η διερώτηση αν ένας ασυμβίβαστος πολιτικός χώρος μπορεί να μαθαίνει από τα λάθη του, και να μην μεθάει από στρατηγικές αναλύσεις της ήττας που απλώς αποτρέπουν την συζήτηση για το κενό πολιτικής...

στάβλο με τα κάγκελα και τις ακαθαρσίες για μήνες. Μπροστά στα μάτια μας ένα από αυτά τα παιδιά παρακαλούσε για νερό τους φρουρούς και η απάντηση που πήρε ήταν «Άντε ρε, ήπιε νερό πριν από 2 ώρες και θέλετε πάλι»!!! Σε 70 κρατούμενους αντιστοιχούν 3 τουαλέτες εκ των οποίων η μία ήταν εκτός λειτουργίας. Εκεί μέσα κρατούνται άνθρωποι για 3 ή και 4 μήνες γιατί οι κανονικές φυλακές είναι υπερπληθείς. Το μεσαιωνικό σκληρό συμπληρώνεται από την πλήρη έλλειψη ιατρικού προσωπικού. Όλο το βράδυ, κάποιοι τοξικομανείς κρατούμενοι εκλιπαρούσαν για βοήθεια και δεν υπήρχε κανείς για να τους βοηθήσει. Το πρωί και λίγο πριν φύγουμε από τα κελιά για να οδηγηθούμε στα δικαστήρια, ένας κρατούμενος έπαθε κρίση επιληψίας. Οι φρουροί έφτασαν μετά από 3-4 λεπτά (αρκετό χρονικό διάστημα για να κινδυνέψει η ζωή του κρατούμενου), παρόλο που στους διαδρόμους των κρατητηρίων υπήρχαν κάμερες για να παρακολουθούν όλα τα κελιά. Τελικά, το τραγικό σκληρό ολοκληρώθηκε όταν οι φρουροί, μη γνωρίζοντας πώς να αντιμετωπίσουν το περιστατικό (το μόνο που έκαναν ήταν να τον σύρουν έξω από το κελί), αναγκάστηκαν να ανοίξουν το κελί ενός άλλου κρατούμενου προκειμένου να του προσφέρει τις πρώτες βοήθειες. Μάλιστα στο τέλος, οι φρουροί άρχισαν να διαπληκτίζονται μεταξύ τους, γιατί αυτό δεν επιτρέπεται. Αργότερα, οδηγηθήκαμε με χειροπέδες μέσα στην κλούβα και με ισχυρή αστυνομική συνοδεία (ακολουθούσε κλούβα με ΜΑΤ,

περιπολικά μπρος και πίσω αλλά και ζητάδες) μας πήγαν στα δικαστήρια και από τα υπόγεια των δικαστηρίων στον εισαγγελέα, για να μη μας δουν οι γονείς, οι φίλοι και οι σύντροφοι που είχαν συγκεντρωθεί μπροστά από τα δικαστήρια. Εμφανιστήκαμε μπροστά στον εισαγγελέα ο οποίος μας έβγαλε ένα λογύδριο για το ελληνικό σύνταγμα και το σεβασμό απέναντι σε αυτό... και κατέληξε λέγοντας πως θα επιδείξει καλή διάθεση και θα μας αφήσει ελεύθερους, αλλά να μη το εκλάβουμε αυτό ως αδυναμία του κράτους... Ενώ από την ασφάλεια πήγαμε στα δικαστήρια και οι 20 με την κατηγορία της «διατάραξης της κοινής ειρήνης», ο εισαγγελέας φόρτωσε στους 10 που πιάστηκαν στο πεζοδρόμιο της Αγγελάκη και την κατηγορία της «πρόκλησης σοβαρών σωματικών βλαβών από κοινού και κατά συρροή». Πρέπει να τονίσουμε πως ο προϊστάμενος της εισαγγελίας που είχε την ευθύνη της επίβλεψης και καθοδήγησης της υπόθεσης ήταν ο εισαγγελέας Φλωρίδης, γνωστός για τις προσπάθειες του για την κατάργηση του ασύλου πέρσι στις 17 Νοέμβρη 2006 που είχε ως αποτέλεσμα την ενορχηστρωμένη παρακρατική επιχείρηση της αστυνομίας και κατέληξε με τον ξυλοδαρμό του Κύπριου φοιτητή από τους κουκουλοφόρους ασφαλίτες και ΟΠΚίτες. Εμείς που κατεβήκαμε αλληλέγγυοι στον πόνο και την οργή των Αφρικανών μεταναστών που βιώνουν στο πετσί τους καθημερινά την αστυνομική βία, εκλαμβάνουμε την

κατηγορία της «διατάραξης της κοινής ειρήνης», που είναι κοινή σε όλους μας, ως ποινικοποίηση της συμμετοχής μας στην πορεία αλληλεγγύης της 21/8. Και κατ' επέκταση, ποινικοποίηση της ίδιας της ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ως ανθρώπινης αξίας. Όσο για την κατηγορία που τελευταία στιγμή μας χρέωσε ο εισαγγελέας, της «πρόκλησης σοβαρών σωματικών βλαβών από κοινού και κατά συρροή», έχουμε να πούμε πως είναι μια προσπάθεια να διαστρεβλωθούν τα γεγονότα κατά τη σύλληψή μας, δηλαδή να αντιστραφεί το γεγονός πως ξυλοκοπηθήκαμε και πως κάποιοι από εμάς υπέστησαν τραυματισμούς σε επικίνδυνα σημεία όπως ο αυχένος, ενώ άλλοι έχουν ακόμη εγκαύματα από τα χημικά των ΜΑΤ. Ούτε η αστυνομική βία, ούτε οι νομικές κυρώσεις μπορούν να μας τρομοκρατήσουν. Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΔΕΝ ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΕΙΤΑΙ. Ειδικά, όταν αυτή σπάει τους κοινωνικούς διαχωρισμούς που επιβάλλονται από την εξουσία και ενώνει τα κατακερματισμένα κοινωνικά κομμάτια. Έχουμε όλοι καθήκον, ως αντιστεκόμενοι άνθρωποι, να σταθούμε στο πλευρό όσων απαιτούν τα δικαιώματά τους και παλεύουν για την αξιοπρέπεια.

19/9/07,

16 από τους συλληφθέντες της πορείας αλληλεγγύης (21/8/07)

πίσει όλα τα δεινά. Αρκεί να προφέρεις τη λέξη «sustainable». «Όταν συνειδητοποιήσουμε ότι μπορούμε να βγάλουμε φράγκα καθαρίζοντας το περιβάλλον θα το κάνουμε». Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι λοιπόν μια ιδιοφυής έννοια. Καταφέρνει να υποσχεθεί καταστροφή του περιβάλλοντος και ταυτόχρονα θεραπεία των κακών της παραδοσιακής ανάπτυξης. Η βελτιστοποίηση της καταστροφής αποτελεί τον μοναδικό τρόπο να γίνει η ανάπτυξη βιώσιμη. Οι τοπικές κοινότητες καλούνται επειγόντως να υιοθετήσουν τον πιο πάνω ρασιοναλισμό, βελτιστοποιώντας την αποδόσωση, τη διάβρωση, την απώλεια γενετικής ποικιλότητας. Όλοι επιχειρούν να βρουν αυτό το βέλτιστο σημείο μέχρι το οποίο η καταστροφή της φύσης είναι επιτρεπτή!

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90 μια ακόμα προσδοκώμενη επιτυχία του νέου όρου ήταν ότι ο εξωραϊσμός της ανάπτυξης με τον έννοια της αειφορίας ήρθε να υποκαταστήσει ιδεολογήματα που ξόφλησαν τους λογαριασμούς τους. Τείνει κυρίως να υποκαταστήσει την έννοια της οικονομικής και υπερβαίνει την «ισόρροπη», «κοινωνικά δίκαιη», «οικολογικά αποδεκτή». Όλες αυτές οι έννοιες επιχειρήθηκε κατά καιρούς να χρησιμοποιηθούν ως άλλοθι για την βαρβαρότητα της αναπτυξιακής διαδικασίας, τις οικολογικές καταστροφές και την κοινωνική αποδιάρθρωση. Σήμερα, η έννοια της αειφορίας συμπεριλαμβάνει μια σειρά από «πράσινες αρχές» με βάση τις οποίες η προηγούμενη ανάπτυξη κρίνεται ως διαρκής –βίαιη και άγρια–, ενώ τώρα θα περάσουμε σε μια εποχή φιλική στο περιβάλλον. Βασικές αρχές το τρίπτυχο Οικονομική Ανάπτυξη – Κοινωνική Δικαιοσύνη – Προστασία του Περιβάλλοντος, και οι αντίστοιχες επιδιώξεις για διεθνοποίηση και χωρική συνοχή, ανταγωνιστικότητα και καινοτομία, ισότητα ευκαιριών και κοινωνική συνοχή, οικολογική ισορροπία και ποιότητα ζωής.

Ταυτόχρονα, βρισκόμαστε στην εποχή που παρακάμζει η κινηματική διάσταση του οικολογικού χώρου, πολλά στελέχη του επαγγελματιοποιούνται καταλαμβάνοντας κρατικές θέσεις και η θεσμοποίησή του φτάνει στο σημείο που αρκετά πράσινα κόμματα συμμετέχουν σε κυβερνητικούς συνασπισμούς. Το πολιτικό κατεστημένο αγκάλασε λοιπόν τον νέο όρο στερώντας τον από το πρωταρχικό του νόημα: την οικολογική σταθερότητα. Σήμερα, ο όρος βιώσιμη ανάπτυξη δεν διακινδυνεύει την ουσία της αναπτυξιακής λογικής αλλά την εμπλουτίζει. Ο πράσινος καπιταλισμός, συνδυάζοντας καινοτομία και αφομοίωση των οικολογικών αιτημάτων, και προσθέτοντας στην ανάπτυξη κοσμητικά επίθετα, μοιάζει ο αδιαμφισβήτητος νικητής. Ωστόσο, το γεγονός ότι το οικολογικό λεξιλόγιο απόκτησε σταδιακά κυρίαρχη θέση αυτοαναίρεται από τη στιγμή που το επαναστατικό του κήρυγμα απορρίπτεται. Κυβερνήσεις, συνδικάτα, το επιστημονικό και βιομηχανικό λόμπι υιοθετούν το οικολογικό λεξιλόγιο κάνοντάς το κιμά στα αδηφάγα δόντια ενός τροχού που επιμένει να περιστρέφεται. Έτσι, ενώ η βιομηχανία έβλεπε μέχρι τώρα το περιβάλλον ως ένα ενοχλητικό εμπόδιο για την πραγμάτωση κερδών, σήμερα αντιλαμβάνεται ότι μπορεί να αποτελέσει τον κινητήριο μοχλό μιας νέας τεχνολογικής επανάστασης. Υβριδικά πράσινα αυτοκίνητα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πράσινη τεχνολογία, έξυπνες οικολογικές συσκευές, και η οικολογική βιομηχανία στην Ε.Ε. αυξάνεται κατά 8% κάθε χρόνο.

Ταυτόχρονα, η αφομοίωση των οικολογικών αιτημάτων προχωράει σε μεταμοντέρνες εκδοχές. Οι μεγαλύτερες εταιρείες «πρασινορίζουν» την επικοινωνιακή τους πολιτική: η Virgin συνδράμει με 3 δισ. δολάρια στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η Wal-Mart αντικαθιστά τον στόλο των αυτοκινήτων της με υβριδικά και διανέμει 60.000 ηλεκτρικούς λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης στους εργαζόμενούς της, η IKEA θέτει ως στόχο τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την ηλεκτροδότηση των καταστημάτων της ως το 2012, η πετρελαιική Royal Dutch Shell ανακοινώνει επενδύσεις στην αιολική και την ηλιακή ενέργεια και η BP έβαλε τον ήλιο στο εμπορικό της σήμα. Οι πωλήσεις βιολογικών προϊόντων γνωρίζουν αματωδή αύξηση και ο οικότουρισμός γίνεται η νέα βαριά αλλά και έξυπνη βιομηχανία των δυτικών μεσογειακών χωρών. Τέλος, οι παλαιές οικοκοινότητες των ριζοσπαστών αναρχοοικολόγων μοιάζουν γραφικές μπροστά στις οικολογικές μεταπολίεις του 21ου αιώνα. Το 2010 θα είναι έτοιμη η πρώτη οικολογική πράσινη πόλη στον πλανήτη η οποία θα μπορεί να φιλοξενήσει 500.000 «οικολογικούς κατοίκους» στην Κίνα του «πράσινου δρόμου» και των «πράσινων ολυμπιακών», αλλά και των μεγαλύτερων οικολογικών εγκλημάτων και των 50.000 κοινωνικών συγκρούσεων μόνο για το 2006 με αφορμή περιβαλλοντικά προβλήματα. Έως το 2020 αναμένονται 30 παρόμοιες πόλεις σε όλο τον κόσμο.

Θα ακολουθήσουν, τέλος, η ενεργοποίηση του πρωτοκόλλου του Κιότο (2005) που θα απαντήσει στο εάν ο καπιταλισμός μπορεί να γίνει οικολογικός, μετατρέποντας τον πλανήτη σε ενιαία «αγορά ρύπανσης» η οποία διαχειρίζεται το διεθνές χρηματιστήριο-εμπόριο ρύπων, και περιλαμβάνει πράσινους φόρους, οικολογικά πρόστιμα, «δικαιώματα στη ρύπανση» και «παραδείσους ρύπανσης». Το πρωτόκολλο προβλέπει μείωση των θερμοκηπιακών αερίων κατά 5,2% έως το 2012 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, και ως μηχανισμό ρύθμισης υιοθετεί την αγοροπωλησία ρύπων

με βάση την οποία μια εταιρεία ή ένα κράτος μπορεί να πουλήσει και να αγοράσει δικαιώματα ρύπανσης. Δημιουργείται λοιπόν μια νέα γενιά εταιρειών, οι «πιστωτές άνθρακος», η οποία κερδίζει μυθικά πλούτη επενδύοντας στην οικολογική ευαισθησία προσώπων και επιχειρήσεων. Όσοι υπερκαταναλώνουν ορυκτά καύσιμα συμβάλλοντας στην κλιματική αλλαγή μπορούν να εξαγοράσουν την περιβαλλοντική τους αμαρτία προσφέροντας ένα χρηματικό ποσό, κάτι σαν οικολογικό πρόστιμο, προκειμένου να επενδυθεί σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Όλοι λοιπόν τζογάρουν στο πράσινο. Έτσι τα δάση ανάγονται σε «απορροφητήρες» των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και αγοράζονται από εταιρείες ώστε να δικαιολογούν τις εκπομπές ρύπων σε άλλα σημεία του πλανήτη. Δημιουργείται μια νέα γεωγραφία της ρύπανσης. Στο όνομα της «καθαρής ανάπτυξης» η φύση εμπορευματοποιείται και η κλιματική αλλαγή μετατρέπεται σε μπίζνα. Η «δημιουργική» καταστροφή του περιβάλλοντος συνεχίζεται με τον «πράσινο πυρετό» να αναζωογονεί τον καπιταλισμό.

η χρεοκοπία της ανάπτυξης και η βιοπολιτική ανάπτυξη εκτάκτου ανάγκης

Ήδη από τη δεκαετία του '80 αναγγέλθηκε η χρεοκοπία της οικονομικής θεωρίας της ανάπτυξης και τώρα πολλοί υποστηρίζουν ότι βρισκόμαστε στην τελική φάση απόρριψής της. Στην τελευταία σύνοδο των G8 στη Γερμανία δεν αναφέρθηκε κανείς σε αυτήν. Ούτε οι διεθνείς οργανισμοί, όπως ΔΝΤ, ΠΟΕ, ή η Παγκόσμια Τράπεζα ασχολούνται πλέον μαζί της. Όλοι φοβούνται ότι η συνέχιση του αναπτυξιακού μοντέλου που έχει ως συνέπεια την κλιματική αλλαγή μπορεί σαν οικολογική βόμβα να προκαλέσει διεθνή οικονομική καταστροφή ισοδύναμη με το κραχ του 1929. Αυτό ωστόσο που επιβιώνει είναι η ανάπτυξη με «επιθετικό προσδιορισμό». Η «βιώσιμη» ή η «αειφόρος» ανάπτυξη είναι η πιο επιτυχή έκφραση στο μαστόρεμα των λέξεων. Αυτή που σέβεται τη φύση και τον άνθρωπο και θα πετύχει την ευημερία μέσα από την «καλή» μεγέθυνση. Δεν πρόκειται όμως απλώς για ένα παιχνίδι των λέξεων...

Ενώ λοιπόν πολλοί διαισθάνονται ότι η ιδέα της ανάπτυξης δεν αποτελεί παρά ένα σκελετικό απομεινάρι στο διανοητικό τοπίο, η αντίσταση της κυρίαρχης αυτής ιδεολογίας την καθιστά κάτι πολύ περισσότερο από ένα μνημείο στους θεούς του 20ου αιώνα. Εάν η ανάπτυξη χρησιμοποιείται σήμερα για να μας προστατεύσει από την ανάπτυξη, ο κύκλος έχει κλείσει, η έννοια αυτή βρίσκεται ήδη θρυμματισμένη στο έδαφος. Τα ιδεολογικά ερείπια του σύγχρονου κόσμου κλείνουν εντούτοις τη ματιά μέσα στο αποψιλωμένο τοπίο στην νέου τύπου ανάπτυξη. Ο καπιταλισμός αναγεννιέται μέσα από τις στάχτες του.

Από το «Βρισκόμαστε μπροστά σε μία εδαφική τρομοκρατία», δήλωση του προέδρου της «Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ζητήματα δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας» αναφορικά με τις φονικές πυρκαγιές στη Μεσόγειο, μέχρι την «ασύμμετρη απειλή» της ελληνικής κυβέρνησης είναι φανερό η διεύρυνση του «κράτους πληθυσμού» με επιπρόσθετα βιολογικά χαρακτηριστικά. Ο πλανήτης εισέρχεται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, όλοι το γνωρίζουν. Το ενδιαφέρον όμως είναι ότι οι «οικολογικές καταστροφές» βαφτίζονται «εθνικές τραγωδίες» και το κράτος βγαίνει ενισχυμένο μέσα από τον βιολογικό θάνατο. Η βιοπολιτική διαχείριση όχι μόνο των πληθυσμών αλλά όλων των ζωντανών οργανισμών μπαίνει σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και ενισχύεται η εγγραφή της ζωής στην κρατική εξουσία. Ο πλανήτης, ωστόσο, γυμνός από βιοπολιτικά και περιβαλλοντικά δικαιώματα, φαίνεται όλο και περισσότερο ανίσχυρος να απαντήσει καθώς η έμβια ζωή υπάγεται και ενσωματώνεται σταδιακά και καθ' ολοκληρία στους μηχανισμούς, στους υπολογισμούς και στα σχέδια της εξουσίας. Η αειφόρος ανάπτυξη, κατασκευάζοντας σύνορα μεταξύ ζωής και θανάτου, διαρρηγνύει τον βιοπολιτικό ιστό του πλανήτη και γίνεται ο δούρειος ίππος για την άλωση όλων των έμβιων οργανισμών. Ίσως κάνοντας παραλληλισμό των όρων του Agamben από τη «γυμνή ζωή» του homo sacer θα πρέπει να μιλάμε πλέον για τον «γυμνό πλανήτη» του «καπιταλισμού της καταστροφής». Ο γυμνός πλανήτης είναι η φονεύσιμη, άθυτη αλλά και ιερή ζωή των οικοσυστημάτων της φύσης και του ανθρώπου που μπορεί να θανατωθεί και να εξαλειφθεί αιτωρητή.

Ο καπιταλισμός χρεοκοπημένος από όλες τις πρότερες ιδεολογίες του διαφωτισμού περί ατομικής ελευθερίας, ισότητας στις επιλογές και ευτυχίας, αλλά διαβλέποντας και τα όρια της μετανεωτερικής ιδεολογίας της ασφάλειας, αρχίζει να χρησιμοποιεί πλέον την οικολογική κρίση και τις περιβαλλοντικές καταστροφές ως την κατάσταση πλήρους αποπροσανατολισμού. Οι απρόσμενες συμφορές ανοίγουν ένα πολύ βολικό παράθυρο για να προωθηθούν πολιτικές που δεν μπορούσε το κράτος να προωθήσει υπό φυσιολογικές συνθήκες. Εργαλείο σε αυτή τη στρατηγική αποτελεί η βιώσιμη - αειφόρος ανάπτυξη, η οποία με τους μηχανισμούς χαρτογράφησης, αποκλεισμού και περιληψής της έμβιας ζωής επανακωδικοποιεί την κατάσταση εξαιρεσης

η Νέα Υόρκη έχει πλημμυρίσει

η ερημοποίηση στη Κίνα απειλεί το σινικό τοίχο

στην Βενετία οι παπαγάλοι είναι ένδειξη του τροπικού κλίματος

ο νότιος πόλος χωρίς ίχνη πάγου είναι ιδανικός προορισμός για καλοκαιρινές διακοπές

τροπικά φυτά έχουν πνίξει το Παρίσι

η Φινλανδία έχει μετατραπεί σε αμμώδη έρημο

Από την διαφημιστική καμπάνια της diesel για το 2007 με τίτλο global warming ready, συνοδεύεται από οδηγίες για να σωθεί ο πλανήτης, δώρο το dvd an inconvenient truth του Άλ Γκορ και σε λίγους τυχερούς εκδρομές σε μέρη που στο μέλλον θα εξαφανιστούν από τον χάρτη λόγω αύξησης της στάθμης της θάλασσας

GLOBAL WARMING READY GLOBAL WARMING READY GLOBAL WARMING READY

επεκτείνοντάς την σε όλες τις μορφές της ζωής. Η άνοδος της κατάστασης εξαιρέσεως όπως εμφανίστηκε με τον πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία επεκτείνεται τώρα στον ολοκληρωμένο έλεγχο του πλανητικού περιβάλλοντος. Το «δόγμα του σοκ» και ο «καπιταλισμός της συμφοράς» στόχο έχουν την βιοπολιτική εκμετάλλευση ενός κατακλυσμιαίου γεγονότος, που προκαλεί στη χώρα και στους πολίτες ένα τεράστιο και ενίοτε αζεπέραστο σοκ. Μιλάμε για έναν πόλεμο, και όλο και πιο συχνά για μια μεγάλη φυσική καταστροφή (όπως οι πρόσφατες πυρκαγιές). Έτσι, στο όνομα της περιβαλλοντικής προστασίας νομιμοποιείται το ολοκαύτωμα.

Ενώ λοιπόν η είσοδος της οικολογίας στην πολιτική σφαίρα ξεκίνησε από τα κινήματα χειραφέτησης και αυτονομίας, σήμερα η πολιτική κρατική διαχείριση του περιβάλλοντος επεκτείνει την βιοπολιτική ετερονομία. Η πολιτικοποίηση όλων των έμβιων οργανισμών σηματοδοτεί τη νέα ριζική μεταβολή. Η αειφόρος – βιώσιμη ανάπτυξη είναι μέρος της σύγκρουσης για βιοεξουσία, διότι ο πλανήτης στο σύνολό του παρουσιάζεται όχι πλέον ως το αντικείμενο αλλά ως το υποκείμενο της πολιτικής εξουσίας. Το νέο βιοπολιτικό σώμα συμπεριλαμβάνει όλους τους έμβιους οργανισμούς, αλλά επίσης εγκοιλιώνει όλο και περισσότερο τα ενεργειακά αποθέματα, τα αποθέματα νερού, τα προστατευτικά στρώματα της ατμόσφαιρας. Τα παραπάνω αποτελούν και τα βιομετρικά συστατικά του θυσιαστηρίου σώματος του γυμνού πλανήτη. Το διακύβευμα είναι λοιπόν η διεκδίκηση και απελευθέρωση του βιοπολιτικού πλανήτη. Η απόφαση για την γυμνή ζωή του πλανήτη θα αποτελεί το πολιτικό κριτήριο για τα επόμενα χρόνια, και αυτό διότι η αμφισβήτηση των ιδιοτήτων της ζωής προκαλεί μια σχεδόν βιολογική διεκδίκηση του ανήκειν. Ο κίνδυνος να μετατραπεί ο πλανήτης σε ένα πειραματικό βιοπολιτικό στρατόπεδο είναι ορατός. Και αυτό διότι η γυμνή ζωή του πλανήτη λαμβάνει τη μορφή της εξαιρέσεως, δηλαδή διατηρείται ως κάτι το οποίο περιλαμβάνεται μόνο διαμέσου μιας εξαιρέσεως. Το τεχνητό περιβάλλον των αστικών τοπίων γίνεται ο κυρίαρχος κανόνας και η φύση το υποκείμενο της καταστολής, της απέλασης ή της απρόβλεπτης λαθραίας εξέγερσης.

Το ερώτημα, έχει πραγματικά ανάγκη ο πλανήτης να πολιτικοποιηθεί ή μήπως το πολιτικό στοιχείο εμπεριέχεται εντός του ως ο πλέον πολύτιμος πυρήνας του, θα δώσει την απάντηση στο αναπτυξιακό μοντέλο των επόμενων δεκαετιών.

σύντομη κριτική της ανάπτυξης στην Ελλάδα

Θα εξετάσουμε το αναπτυξιακό παράδειγμα της Ελλάδας του τελευταίου μισού αιώνα. Στην δικασμένη μεταεμφυλιακή Ελλάδα για να εξασφαλιστεί η κοινωνική συνοχή επινοείται το σχέδιο της αντιπαροχής ως εδαφική και πολιτική επέκταση του σχεδίου Μάρσαλ για τον καπιταλιστικό δρόμο ανάπτυξης της χώρας. Η ιδεολογία της ανάπτυξης, η ενίσχυση της μικροϊδιοκτησίας και η εμφάνιση των πρώτων καταναλωτικών αγαθών προσέδωσαν ένα ανταγωνιστικό όραμα στον πληθυσμό απέναντι στις κομμουνιστικές απειλές και αποτέλεσαν το εργαλείο του κράτους ώστε να διαχειριστεί την οργή, τις φοβίες και τις ανασφάλειες ενός κόσμου με ανοιχτές τις πληγές του εμφυλίου και έχοντας ακόμα αιχμαλώτους σε ξερωνήσια. Η επιλογή της άναρχης αυθαίρετης ανάπτυξης των μεταεμφυλιακών πόλεων ήταν σαφώς το πιο πετυχημένο κρατικό μέσο διαχείρισης των κοινωνικών συγκρούσεων. Η στρατηγική των αυθαιρέτων γέννησε μια ιδιότυπη μορφή αστικής «κοινωνικής αυτοοργάνωσης» που αντικατέστησε τις πρότερες αγροτικές μορφές αλληλεγγύης αλλά ταυτόχρονα ενίσχυσε και το πελατειακό κράτος. Κατά κάποιον τρόπο το κράτος για αρκετές δεκαετίες χρησιμοποίησε το έντονο έλλειμμα νομιμοποίησης του μεταεμφυλιακού πολιτικού συστήματος επιτρέποντας την αυθαίρετη δόμηση ως μέσο οικονομικής και κοινωνικής αναζωογόνησης. Η βαθιά δυσπιστία απέναντι στο κράτος και η κοινωνική αποδοχή της παραβατικότητας ενίσχυσε την ατομική πρωτοβουλία και ο κατασκευαστικός τομέας μέσω της ανοχής της παρανομίας έγινε η

Η αειφόρος ανάπτυξη, κατασκευάζοντας σύνορα μεταξύ ζωής και θανάτου, διαρρηγνύει τον βιοπολιτικό ιστό του πλανήτη και γίνεται ο δούρειος ίππος για την άλωση όλων των έμβιων οργανισμών.

κινητήριος δύναμη του ελληνικού καπιταλισμού. Έτσι λοιπόν φτάνει το 1969 η Ελλάδα να κατέχει την πρώτη θέση στην κατασκευή σπιτιών στον «καπιταλιστικό κόσμο», χωρίς φυσικά να υπάρχει καμία περιβαλλοντική πολιτική. Βιάζοντας το αστικό τοπίο αυξάνονται υπέρμετρα οι συντελεστές δόμησης, οι καλύψεις των οικοπέδων, τα ύψη των κτιρίων, χωρίς να υπάρχει καμία μέριμνα για κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, χτίζονται τα ρέματα, καταπατούνται οι παραλίες, μολύνεται και υποβαθμίζεται το χερσαίο και θαλάσσιο περιβάλλον της χώρας. Ταυτόχρονα, η μαζική εισροή των εξαθλιωμένων αγροτικών πληθυσμών στις πόλεις οφείλεται σε ένα πλέγμα διαρθρωτικών μεταβολών στη γεωργία, στην τριτογενιοποίηση της οικονομίας και την αποδιάρθρωση των κοινωνικών δομών της υπαίθρου. Καθώς η αναπτυξιακή διαδικασία πόλω-

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Κανείς δεν ακυρώνει την πτήση του αν του πουν ότι τα αεροπλάνα ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα και καμία κυβέρνηση δεν παίρνει πίσω την οικονομική πολιτική ανάπτυξης των αερομεταφορών, αν οι πολίτες διαμαρτυρηθούν για τις περιβαλλοντικές της επιπτώσεις. Κι όμως, 1.500 άτομα δεν δίστασαν να επιδιώξουν το αδύνατο, παρενοχλώντας επί μία εβδομάδα (14-21 Αυγούστου 2007), με μια κατασκίνωση στο γκριζό τοπίο του Χίθροου στο Λονδίνο, τη λειτουργία του μεγαλύτερου αεροδρομίου στην Ευρώπη. Η κυβέρνηση σε συνεργασία με την Αρχή Βρετανικών Αεροδρομίων αποφάσισε την επέκταση του αεροδρομίου, με αποτέλεσμα τον αναγκαστικό εκτοπισμό 1.200 κατοικιών και την ιλιγγιώδη αύξηση των πτήσεων από 480.000 σε 720.000 το χρόνο. Όπως εκτιμάται, οι μεν εκτοπισμένοι θα βρουν αλλού σπίτι και δουλειά, τα δε καυσάερια από τις πτήσεις θα αυξηθούν κατά 91%. Αναρχικοί, αντιεξουσιαστές και ριζοσπάστες οικολόγοι κατέκλυσαν την άγονη γη γύρω από το Χίθροου. Έστησαν τις σκηνές τους με ηλιακούς συσσωρευτές για την ηλεκτροδότηση του κάμπινγκ, κέρδι-

σαν μεγάλο μερίδιο δημοσιότητας και κυρίως τη συμπάθεια των ταλαιπωρημένων κατοίκων. Η «δημοσιότητα», βέβαια, επιδίωκε τη δυσφήμιση κι όχι την προβολή τους: τα βρετανικά ΜΜΕ προειδοποιούσαν για επικείμενες ταραχές και για «παρεμπόδιση των βρετανών εργαζομένων να πάνε διακοπές στο εξωτερικό». Πάνω από 1.800 αστυνομικοί περικύκλωσαν το κάμπινγκ, οπλισμένοι με αντιτρομοκρατική εξάρτυση και νομοθεσία, φωτογράφισαν έναν-έναν όσους έμπαιναν στο κάμπινγκ, και συνέλλαβαν 71 άτομα που αλυσοδένονταν έξω από στόχους της διαμαρτυρίας τους, όπως ήταν τα γραφεία της ΒΑΑ, της πετρελαϊκής BP και μερικών μεγάλων επιχειρήσεων «αγοραπωλησίας ρύπων» - γραφείων που διαπραγματεύονται τις ποσοστώσεις καυσαερίων μεταξύ των ρυπογόνων βιομηχανιών. Αυτή η δράση των διαδηλωτών αποδείχτηκε ότι ήταν η ουσία της διαμαρτυρίας. Όπως διαπίστωσε ο «Γκάρντιαν», «πίσω από το πέπλο μιζέριας του Χίθροου, ένα νέο κοινωνικό κίνημα γεννιέται». Το μήνυμά της νέας αντίληψης περιβαλλοντικής δράσης έγινε ξεκάθαρο τις μέρες που ακολούθη-

σαν τη λήξη του κάμπινγκ. Μια «αστραπιαία επίθεση» πράσινου ακτιβισμού καταγράφηκε στη βρετανική επικράτεια. Πάνω από είκοσι περιστατικά διαμαρτυριών με αίτημα να σταματήσει η ρύπανση της ατμόσφαιρας ακολούθησαν τη λήξη της κατασκίνωσης για την κλιματική δράση. Η θεαματικότερη ήταν το σαμποτάζ στον υπό κατασκευή πετρελαϊκό αγωγό στο πάρκο Brecon Beacons, με την καταστροφή 11 βαρέων οχημάτων, πολλών υδραυλικών και μηχανολογικών εξαρτημάτων και το άνοιγμα οπών σε πολλά μέρη του αγωγού. Το επιχείρημα ήταν παντού το ίδιο: «για την άμυνα της Γης». Τώρα οι αρχές φοβούνται επανάληψη της δράσης στο αεροδρόμιο του Εδιμβούργου. Το βέβαιο είναι ότι το κάμπινγκ στο Χίθροου δεν θα σταματήσει την επέκταση του αεροδρομίου ούτε τις πτήσεις. Απλώς, όπως έγραψε ένας διαδηλωτής, «αποδείχτηκε ότι κάποιοι παραμένουν στα λογικά τους και διαμαρτύρονται για την καταστροφή του περιβάλλοντος». Σύντομα πρόκειται να διοργανωθεί αντίστοιχο κάμπινγκ στην Γερμανία... Περισσότερες πληροφορίες <http://www.climatecamp.org.uk/>

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2057

Το καλοκαίρι του 2057 θα πάμε διακοπές στο Λάθως. Το Λάθως είναι το νέο τεχνητό νησί σε σχήμα φοίνικα ανάμεσα στο δεύτερο και το τρίτο πόδι της Χαλκιδικής. Το όνομά του το πήρε από το γειτονικό βουνό Άθως (το τελευταίο περιστατικό πράσινο, που πρόσφατα κινδύνευε από πυρκαγιά, της ευρύτερης βαλκανικής μητροπολιτικής περιοχής της Θεσσαλονίκης) αλλά θέλει να υποδηλώσει και την λάθος αναπτυξιακή πορεία που ακολούθησε η χώρα τα τελευταία 50 χρόνια. Η Μεσόγειος είναι αφόρητη πλέον τα καλοκαίρια και οι τυφώνες αποτελούν συχνότατο φαινόμενο, επίσης υπάρχουν εκατομμύρια «κλιματικοί πρόσφυγες». Έτσι το νέο απόρθητο από θάλασσα και αέρα προστατευόμενο με ειδικές οικολογικές αστυνομικές δυνάμεις τεχνητό νησί είναι ένας απόλυτα ελεγχόμενος παράδεισος από τις κλιματικές και μεταναστευτικές απειλές.

Στο Λάθως δεν υπάρχουν αυτοκίνητα, ούτε αεροδρόμια, γιατί βέβαια δεν υπάρχουν και αεροπλάνα, και οι μετακινήσεις από και προς το νησί γίνονται διαμέσου του ουρανού με αερόστατο από το γειτονικό θέρετρο Ουρανούπολη. Οι μετακινήσεις εντός του νησιού γίνονται με ποδήλατα, με πατίνια και με το «predibus» (κάτι αντίστοιχο με το «πεζο2»).

Στο Λάθως οι ομπρέλες θαλάσσης έχουν ενσωματωμένες φωτοβολταϊκές κυψέλες, ενώ οι ομπρέλες βροχής είναι ανάποδες για να μαζεύουν νερό. Το αληθινό νερό, επί τη ευκαιρία, πωλείται περίπου στην τιμή της σαμπάνιας, χαρακτηρίζεται «ο γαλάζιος χρυσός» και η έλλειψή του έχει προκαλέσει 31 πολέμους τις τελευταίες τρεις δεκαετίες στην νοτιοανατολική Ευρώπη, οι δε τιμές δεν είναι πλέον σε ευρώ, αλλά σε carbon, το νέο νόμισμα της ευρωπαϊκής ένωσης που αντιστοιχεί στις μονάδες διοξειδίου του άνθρακα που εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα για την παραγωγή του προϊόντος.

Τα βενζιμάδικα έχουν γίνει «μνημεία εποχής» και το νησί παίρνει ενέργεια από οικολογικές και βιολογικές πηγές: βιοκαύσιμα, γεωθερμική, ηλιακή, με γιγάντιες αιολικές μηχανές-ανεμογεννήτριες που βρισκονται έξω, στη θάλασσα, ενώ άλλη πηγή ενέργειας είναι... το σεξ: στα ερωτικά ξενοδοχεία του νησιού, πάνω σε κρεμαστά κρεβάτια που παράγουν ενέργεια διά της κίνησης. «Περισσότερο σεξ, περισσότερη ενέργεια» είναι το σλόγκαν, και πληρώνεις λιγότερο εάν αποδειχθεί ότι το... έχεις κάνει περισσότερο.

Ο τουρίστας πρέπει να επισκεφθεί απαραίτητως το «μουσείο εκλιπόντων ειδών» με δείγματα κλωρίδας και πανίδας που υπήρχαν στη Χαλκιδική το 2007, πλην όμως δεν υπάρχουν 50 χρόνια αργότερα, αλλά και το «βιοπάρκο», όπου κάποια κακόμοιρα κωνοφόρα διασώζονται ακόμα σε ειδικές τεχνητές κλιματικές συνθήκες.

Ο τουρίστας θα μείνει σε ξενοδοχεία με πράσινες ταράτσες, τις οποίες θα έχει την υποχρέωση να καλλιεργεί ο ίδιος, ή σε κάμπινγκ γεωθερμικής ενέργειας, χωρίς τουαλέτες, ντους, κουζίνες και άλλες βλαβερές για το περιβάλλον ανέσεις, όπου θα ζήσει περιπέτειες του τύπου «βρέιτε νερό». Το γκολφ έχει απαγορευτεί προ πολλού. Τώρα οι σπόρτσμεν συναγωνίζονται στη δενδροφύτευση – ο νικητής κρίνεται από το πόσο καλά έχει μεγαλώσει η ελιά ή η μηλιά που φύτεψε δυο χρόνια νωρίτερα. Όλα δε τα παραγόμενα απόβλητα κομποστοποιούνται και ανακυκλώνονται.

Ο τουρίστας θα τρώει «βερμπάπ» (κρέας δεν παίζει εδώ), θα φοράει ρούχα από λινό και μπαμπού και από ίνες πεύκου, ή μοντελάκια από ψηφιακές κυψέλες, οι οποίες δίνουν ενέργεια στο κινητό του, που είναι από καλαμπόκι και το τρώει μετά.

Η εφημερίδα δεν είναι πια έντυπη αλλά ψηφιακή. Στο πρωτοσέλιδο διαβάζεις για ένα γιόργο σουφλιά που παίρνει μετά θάνατο βραβείο αειφόρου ανάπτυξης, για τη μετακίνηση (ή μάλλον το ανθρωπινό εμπόριο) 540.000 Ινδών στην Ευρώπη, η οποία πάσχει από υπογεννητικότητα. Και κύριο θέμα, την είδηση ότι συνελήφθησαν τουρίστες για υπερβολική κατανάλωση χαρτιού υγιείας. Ως εγκλήματα, άλλωστε στο Λάθως χαρακτηρίζονται ως επί το πλείστον οι πράξεις «κατά του περιβάλλοντος», ένα κομμάτι λάχανο που βρέθηκε σε κάδο ανακύκλωσης κτλ.

τις προβλεπόμενες διαδικασίες της «διαβούλευσης», της «διαφάνειας» και του «δημόσιου διάλογου» με τη σύσσωμη συμμετοχή της «κοινωνίας των πολιτών» επεκτείνουν τους οικισμούς τους μέσα σε παραποτάμιες ζώνες, μετατρέπουν την αγροτική γη σε βιομηχανική, τσιμεντοποιούν τα παραλιακά μέτωπα, καταπατούν τις ζώνες απόλυτης προστασίας που προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις (Natura, Ramsar). Συνεπώς φτάνουμε στο σημείο οι τελευταίοι «προστάτες του περιβάλλοντος» που πηγαίνουν ενάντια στη «λαϊκή βούληση» και βάζουν ορισμένους ελάχιστους φραγμούς στην ανεξέλεγκτη ανάπτυξη να είναι μόνο οι ανώτεροι κρατικοί υπάλληλοι (των περιφερειών ή του ΥΠΕΧΩΔΕ) που ενδέχεται να ελέγξουν τον αποκεντρωμένο πλέον πολεοδομικό σχεδιασμό ή το Συμβούλιο Επικρατείας το οποίο θεωρείται το μεγαλύτερο αγκάθι στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Και όλα αυτά γίνονται στο όνομα της αειφόρου ανάπτυξης και με τη χρηματοδότηση προγραμματίζοντας προστασίες του περιβάλλοντος.

Συνεπώς, δεν αρκεί καμία αειφόρος ανάπτυξη ώστε να διασωθεί το φυσικό περιβάλλον, όσο ο καπιταλιστικός τρόπος ζωής είναι εγκαθιδρυμένος στις ζωές και τις συνειδήσεις των κατοίκων. Μάλιστα, εδώ είναι που φαίνεται η βιοπολιτική δύναμη και η αποτελεσματικότητα της μοριοποίησης του καπιταλισμού, η οποία είναι σαφώς πιο καταστρεπτική από την ολιγαρχική συγκεντρωτική διαχείριση των πληθυσμών. Σήμερα μπορούμε πια άφοβα να ισχυριστούμε ότι η επιτυχία αυτού του μοντέλου ανάπτυξης προϋποθέτει την καταστροφή της συλλογικής υποκειμενικότητας. Για να το πετύχει αυτό, ο αποκεντρωμένος καπιταλισμός τείνει να αποδομεί ολοένα και περισσότερο τις εστίες εξουσίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της διεισδυτικής του ικανότητας αποτελεί η ελληνική ιδιαιτερότητα όπου η διαδικασία υποκειμενοποίησης και κατασκευής κοινωνικών ταυτοτήτων περνά μέσα από την αυξημένη μικροϊδιοκτησία. Εάν λοιπόν δεν ασκηθεί μια συνολική κριτική στην αναπτυξιακή ιδεολογία και τις καπιταλιστικές σχέσεις, φαίνεται η αφέλεια της grass-roots επιχειρηματολογίας, η φάρσα της «κοινωνίας των πολιτών» και καταρρέει ολόκληρη η εργαλειοθήκη περί αυτοοργάνωσης των κοινωνιών. Οι κοινωνίες, γυμνές από σχέσεις αλληλεγγύης, αμοιβαιότητας και μοιράσματος, αυτοκαταστρέφονται συλλογικά, μολυσμένες και τυφλωμένες από το φαντασιακό της ανάπτυξης.

Έξοδος από την αειφόρο ανάπτυξη

Υπάρχουν λέξεις γλυκές, λέξεις που χύνουν βάλασμα στην καρδιά, και λέξεις που πληγώνουν. Υπάρχουν λέξεις που σπέρνουν ταραχή στους πληθυσμούς και αναστατώνουν τον κόσμο. Κι ύστερα, υπάρχουν λέξεις δηλητήριο, λέξεις που εισχωρούν στο αίμα σαν ναρκωτικό, αλλοιώνουν την επιθυμία και θολώνουν την κρίση. Η ανάπτυξη είναι μια από αυτές τις τοξικές λέξεις. Το δίλημμα άγρια ανάπτυξη ή αειφόρος - βιώσιμη ανάπτυξη δεν υπάρχει. Είτε το θέλουμε είτε όχι, δεν μπορούμε να κάνουμε την ανάπτυξη κάτι διαφορετικό από αυτό που υπήρξε πάντα: η βιοπολιτική διαχείριση του γυμνού πλανήτη. Η διαρκής δημιουργία μιας κατάστασης εξάρτησης υπό τη μορφή της ιδεολογίας της υπανάπτυξης και η επακόλουθη αναιρέση όλων των πρότερων φυσικών και κοινωνικών νόμων με την επαναχάραξη των ορίων μεταξύ ζωής και θανάτου των οικοσυστημάτων. Το καινούργιο με την επίκληση της αειφορίας ως ποιοτικό χαρακτηριστικό της νέας ανάπτυξης υποδηλώνει ότι η αειφορία χάνεται τελειωτικά, οπότε μεταπηδάει στη σκηνή του λόγου σαν σύμβολο του ελλείποντος. Ωστόσο, η νέα λέξη δεν αναδύεται απλώς τη στιγμή που το μέλλον του πλανήτη φαντάζει αβέβαιο, αλλά ενσαρκώνει τη δικαίη μετάβαση στη βιολογική πολιτική. Το δικαίο της αειφόρου ανάπτυξης κρατικοποιεί τη φύση και εγκολπώνει εντός του όλους τους έμβιους οργανισμούς καθιστώντας αειφόρα την κυρίαρχη εξουσία.

Εμείς δεν θέλουμε ένα οικολογικό κράτος, ούτε να προσδώσουμε βιοπολιτικά δικαιώματα στον γυμνό πλανήτη. Η κρατική διαχείριση των βιοπολιτικών χαρακτηριστικών του πλανήτη θα συνεπάγεται καταρχήν την υποχρέωση κάθε

βιολογικού οργανισμού στην υπακοή, υπό τη δύναμη της οποίας οι πολιτικοί νόμοι θα είναι έγκυροι. Συνεπώς, στο όνομα της βιωσιμότητας του πλανήτη η κρατική θεσμοποίηση της γενετικής ποικιλότητας του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος θα οδηγήσει στην ολοκληρωμένη βιο-κυριαρχία.

Εμείς λοιπόν θέλουμε να σαμποτάρουμε τις καμπύλες της ανάπτυξης και να ενδυναμώσουμε τις γραμμές της αυτονομίας. Γι' αυτό οφείλουμε να αναμετρηθούμε με την βιοπολιτική ηγεμονία της αειφόρου ανάπτυξης, αναζητώντας εκείνη την πολιτισμική και πολιτική επιλογή λιποταξίας και εξόδου από την αναπτυξιακή κούρσα. Σε αυτή την προοπτική οι διαδικασίες υποκειμενοποίησης και κατασκευής ταυτοτήτων δεν μένει παρά να αποσπαστούν από την ενσφήνσή τους στην ιδεολογία της ανάπτυξης. Για να γίνει αυτό πρέπει να θέσουμε το μαχαίρι βαθιά μέσα στο κοινωνικό υλικό, να δημιουργήσουμε τη

βιοπολιτική και οικολογική αντιεξουσία, νέα συλλογικά υπαρξιακά εδάφη επανεισάγοντας το κοινωνικό και το πολιτικό στη σχέση εξουσίας - φύσης. Γνωρίζουμε ωστόσο ότι δεν θα υπάρξει αληθινή απάντηση στην οικολογική και αναπτυξιακή κρίση παρά μόνο σε πλανητική κλίμακα και μόνο αν πραγματοποιηθεί μια πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική επανάσταση η οποία θα αφορά κυρίως τα μοριακά πεδία ευαισθησίας, νοημοσύνης και επιθυμίας. Όσο για την αειφόρο ανάπτυξη, αυτή μας αφαιρεί κάθε προοπτική εξόδου, μας υπόσχεται την αιώνια ανάπτυξη! Ας βεβηλώσουμε λοιπόν τα έργα και τις ημέρες της αειφόρου ανάπτυξης.

Το δικαίο της αειφόρου ανάπτυξης κρατικοποιεί τη φύση και εγκολπώνει εντός του όλους τους έμβιους οργανισμούς καθιστώντας αειφόρα την κυρίαρχη εξουσία.

σημειώσεις

1. Πρωθυπουργός της Νορβηγίας και πρόεδρος της Παγκόσμιας Επιτροπής για το περιβάλλον και την ανάπτυξη που παρέδωσε την αναφορά της στην γενική συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών.
2. sustainable: αρχικά αποδόθηκε στα ελληνικά με τον όρο αυτοσυντηρούμενη.
3. Από την προσούρα «μητρόπολη νοτιοβαλκανικού τύπου», μητροπολιτικά συμβούλια 2003.
4. Το πρώτο χωροταξικό που εκπονήθηκε ήταν το 2001 για τη δημιουργία 17 νέων «αειφόρων φυλακών» και την κατάργηση 10 απαρχαιωμένων σημερινών φυλακών.
5. Ένα τσιμεντένιο τείχος απειλεί τη Μεσόγειο. Το τσιμεντένιο τείχος σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος δημιουργείται όπου οι χτισμένες επιφάνειες καταλαμβάνουν πάνω από το 50% της ακτογραμμής. Στη Μεσόγειο η δόμηση έχει καταλάβει τις ακτές σε μια πολύ εκτεταμένη ζώνη, ειδικά στα παράλια της Ισπανίας, της Γαλλίας και της δυτικής Ιταλίας. Το χειρότερο είναι ότι το φαινόμενο επεκτείνεται προς τα ανατολικά. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα, οι τεχνητές χτισμένες επιφάνειες παρουσίασαν αύξηση της τάξεως των 190 τετρ. κιλ. κάθε χρόνο, τη δεκαετία του 1990 - 2000, και σήμερα υπολογίζεται ότι το 26% των παραλιών της Μεσογείου είναι ήδη χτισμένο. Αν συνεχιστεί η τάση, το 50% των ακτών της Μεσογείου θα έχει χτιστεί έως το 2025. Σήμερα η μεσογειακή λεκάνη είναι ο πρώτος τουριστικός προορισμός στον κόσμο, καθώς δέχεται το 1/3 της παγκόσμιας τουριστικής κίνησης. Ο ΕΟΠ τονίζει και προειδοποιεί πως «Δεν μπορούμε να αξιοποιούμε έναν τόπο για 20 χρόνια και να τον καταστρέφουμε για πάντα. Ήδη στη Μεσόγειο εμφανίζονται περιοχές με μεγάλη τουριστική άνθηση στο παρελθόν, που βιώνουν την παρακμή».
6. Δήλωση του υπουργού οικονομίας Αλογοσκούφη.

χρήσιμα websites

- Πειρατές της παραλιακής: <http://www.piratesalonica.gr/>
 Αναρχικοί ενάντια στο λιμάνι στο Τυμπάκι: <http://anarchistsagainsttheport.blogspot.com/>
 Λόφοι Φιλοπάπου: <http://filopappou.wordpress.com/>
 Παρεμβάσεις κατοίκων Πετραλώνων-Θηρασίου-Φιλοπάπου-Κουκακίου: <http://paremvasi2007.wordpress.com/>
 Κατάληψη κτήματος Πραποπούλου: <http://protovouliaxalandriou.blogspot.com/>
 Παρατηρητήριο μεταλλευτικών δραστηριοτήτων: <http://www.antigold.gr/toxic.htm>
 Ενάντια στις κεραίες κινητής τηλεφωνίας: www.antikeraias.gr
 Παιδιά του σωλήνα: <http://tubec-children.blogspot.com/>
 Ευτοπία: <http://www.eutopia.gr/>
 Ποδηλατίστας: <http://www.podilatistas.blogspot.com/>
 ΠΟΔΗΛΑΤΙΣΤΕΣ: <http://www.podilates.gr/>

Αειφόρος Ανάπτυξη και καθεστώς εκτάκτου ανάγκης στη Θεσσαλονίκη

του Χάρη

Η Θεσσαλονίκη, μετά από μια δεκαπενταετία τοπικοεθνικιστικών ανρθρων κραυγών περί υστέρησης και υπανάπτυξης της πόλης σε σχέση με την Αθήνα, και ενώ ταυτόχρονα μετατρέπονταν σε έδρα για την ληστρική επέλαση της Ελλάδας στα Βαλκάνια, πλησιάζοντας στο τέλος της πρώτης δεκαετίας της νέας χιλιετίας φαίνεται ότι αρχίζει πλέον να αλλάζει ριζικά όψη.

Πάνω από 70.000 στρέμματα νέων επεκτάσεων προστίθενται αυτούς τους μήνες στα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια των δήμων της Ευρύτερης Περιοχής Θεσσαλονίκης, όταν το υπάρχον πολεοδομικό συγκρότημα (ό,τι βρίσκεται εντός του εσωτερικού περιφερειακού δακτυλίου) έχει έκταση μόλις 55.000 στρέμματα. Ο υπερδιπλασιασμός της δομημένης επιφάνειας δεν είναι απλώς ένας σχεδιασμός της εξουσίας αλλά προκύπτει από την ίδια την κίνηση των κατοίκων και των εμπορευμάτων. Ο δείκτης ιδιοκτησίας Ι.Χ. σε λιγότερο από 10 χρόνια σχεδόν διπλασιάστηκε, με ταυτόχρονο διπλασιασμό των μετακινήσεων από και προς τη Θεσσαλονίκη κάνοντας ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη ολοκλήρωσης των μεγάλων οδικών αξόνων (Εγνατία οδός, ΠΑΘΕ, νέοι οδικοί άξονες προς Χαλκιδική, Βέροια, Κιλκίς). Η εμπορευματική κίνηση στο λιμάνι σε λιγότερο από μια δεκαετία υπερδιπλασιάζεται ωθώντας σε νέες επεκτάσεις (6η προβλήτα), αναδεικνύοντας τη Θεσσαλονίκη στο μεγαλύτερο διαμετακομιστικό εμπορικό λιμάνι των Βαλκανίων. Επίσης τριπλασιάζεται σε λιγότερο από δεκαπέντε χρόνια η επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο, προσφέροντας την απαραίτητη κοινωνική νομιμοποίηση για την αναβάθμισή του με την οικοκαταστροφική επέκτασή του εντός του Θερμαϊκού κόλπου¹. Ταυτόχρονα, η πόλη την τελευταία δεκαετία εντάσσεται σε αναπτυξιακά διευρωπαϊκά δίκτυα μητροπολιτικών πόλων, πολιτισμού, ενέργειας και μεταφορών (πολιτιστική πρωτεύουσα, αγωγοί φυσικού αερίου και πετρελαίου, οδικοί και σιδηροδρομικοί άξονες βορρά-νότου και δύσης-ανατολής). Παράλληλα, εκπονούνται ενδοσκοπικές αναλύσεις χαρτογράφησης και ανάλυσης των πόρων του αστικού ιστού και μια σειρά από αναπτυξιακά στρατηγικά σχέδια και μελέτες για την κυκλοφοριακή, τεχνολογική, πολιτιστική και περιβαλλοντική αναζωογόνηση της πόλης. Η ανάπτυξη λοιπόν, τόσο σε επίπεδο κεντρικού σχεδιασμού όσο και, κυρίως, από την ίδια την κίνηση του πληθυσμού, αλλάζει τον γεωγραφικό μεταβολισμό της πόλης διευρύνοντας και μετατοπίζοντας ανεξέλεγκτα τα ποιοτικά και ποσοτικά όρια του αστικού τοπίου. Η πόλη μεταμορφώνεται, διαδέχεται στην ύπαιθρο και μετατρέπεται σε ένα γιγαντιαίο προάστιο αυτοκινητοδρόμων, οι σχέσεις των κατοίκων με τον χώρο θρυμματίζονται και ως απάντηση στην απουσία νοήματος καρποφορεί η νέα ειδωλολατρία των μεγάλων έργων. Η αλαζονεία μάλιστα της ανάπτυξης και των μεγάλων έργων έφτασε στο να ονειρεύονται οι τοπικοί άρχοντες την Θεσσαλονίκη ως Ντουμπάι των Βαλκανίων². Η Θεσσαλονίκη μοιάζει να βγαίνει λοιπόν από τον λήθαργο και να κοιτάει με καπιταλιστική αισιοδοξία το μέλλον. Η έννοια της αειφορίας είναι κυρίαρχη για άλλη μια φορά στη φρασεολογία και τη θεσμική κατοχύρωση των αναπτυξιακών έργων, τα οποία ικανοποιούν μια σειρά από υποκριτικές μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, υπηρετούν την «χωρική και κοινωνική συνοχή» της πόλης και προσβλέπουν στην βαλκανική ακτινοβολία της. Ωστόσο εμείς το γεωγραφικό αποτέλεσμα

της αειφόρου ανάπτυξης το βλέπουμε ως ένα «αρχιπέλαγος εξαιρέσεων». Πρόκειται για την ιδέα σύμφωνα με την οποία η πόλη τεμαχίζεται σε πακέτα ανάπτυξης. Δρόμοι, πλατείες, γειτονιές, ολόκληροι δήμοι εξαιρούνται και αποκόπτονται από τον υπόλοιπο αστικό ιστό, χαρακτηρίζονται υποβαθμισμένοι και υπανάπτυκτοι ώστε να ανααιρεθεί η υφιστάμενη αστική αντιπραγωγικότητά τους και να ακολουθήσουν γενικευμένες αναπλάσεις, καταστροφή της πρότερης αυθόρμητης αστικής οργάνωσης, και ένταξη του συνόλου της έμβιας ζωής σε προγράμματα αναθεώρησης και συνολικής ρύθμισης. Το ενδιαφέρον με την αειφορία στο αστικό επίπεδο είναι ότι δεν περιορίζεται απλώς στην πολεοδομική ρύθμιση αλλά ενσωματώνει το σύνολο των ανθρωπογεωγραφικών δραστηριοτήτων και διεισδύει στη ζωή

πρώτων εργοταξίων του μετρό κατά μήκος της Εγνατίας και εντός των πανεπιστημίων, με τη δημιουργία των πρώτων απαγορευτικών ζωνών. Η κόκκινη ζώνη γύρω από την ΔΕΘ, οι κλούβες κάθετα στην Εγνατία, η κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου και το σχέδιο μηδενικής ανοχής που εφαρμόστηκαν στις τελευταίες πορείες στην ΔΕΘ με σύσσωμη την υποστήριξη των καθεστωτικών media θύμιζαν περισσότερο στρατιωτικό νόμο, και πρέπει να εκληφθούν ως ένα δυνατό καμπαράκι. Η κανονικότητα της πόλης αλλάζει, αίρεται η κοινωνική νομιμοποίηση των πορειών, οι νόμοι της γης εντός και γύρω από τα μεγάλα έργα αναστέλλονται και το καθεστώς εξαιρέσεων που εφαρμόζεται σε εξαιρετικά γεγονότα όπως η σύνοδος της Ε.Ε. το 2003 και η ΔΕΘ θα γίνει ο κανόνας για τα επόμενα χρόνια. Η έμβια ζωή ανθρώπων και φύσης αποκλείεται εντός των απαγορευμένων αναπτυξιακών ζωνών και η προσπέλασή τους διώκεται. Όμως αμέσως μετά τη σημερινή κίνηση αποκλεισμού θα ακολουθήσει στο μέλλον η αναγκαστική ενσωμάτωση του πληθυσμού. Η χρήση της υποθαλάσσιας, του μετρό και των περιφερειακών αρτηριών θα γίνει επιτακτική αν όχι υποχρεωτική. Ό,τι συμβαίνει στα ημιδημόσια αποστειρωμένα τεχνικά περιβάλλοντα των εμπορικών κέντρων στην ανατολική και δυτική πλευρά της πόλης, στο αεροδρόμιο, στους σταθμούς των τρένων και των μέσων μεταφοράς θα εφαρμοστεί στο μέλλον μεγεθυμένα στο μετρό, στην υποθαλάσσια αρτηρία και στους ελεγχόμενους περιμετρικούς αυτοκινητοδρόμους. Το θέαμα, η μεγέθυνση της κατανάλωσης, η περιβαλλοντική υποβάθμιση, η ελεγχόμενη καταγεγραμμένη κίνηση, η ενίσχυση της κρατικής καταστολής θα γίνουν η κανονικότητα σε όλο και περισσότερα χωροχρονικά πεδία της καθημερινότητας.

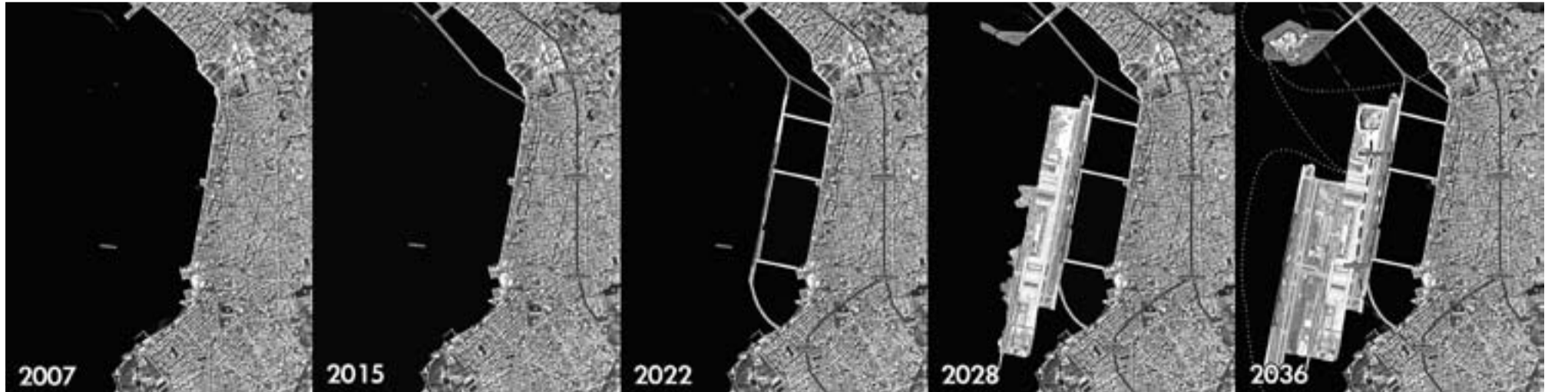

Σε αυτό λοιπόν το περιβάλλον πρέπει να ενταχθεί η κριτική στα μεγάλα έργα, στην υποθαλάσσια αρτηρία, στην επέκταση του αεροδρομίου, στο μετρό, στη συρρίκνωση του Σείχ Σου, στην υποβάθμιση του δέλτα των ποταμών, στην εξαφάνιση της λίμνης Κορώνειας, στα black out της ΔΕΗ, στις πυρκαγιές στην Χαλκιδική. Για τα επόμενα χρόνια η Θεσσαλονίκη θα είναι μια πόλη υπό πολιορκία. Ένα εκτεταμένο αστικό πεδίο μάχης. Εμείς, εάν δεν θέλουμε να είμαστε θεατές, οφείλουμε να πάρουμε θέσεις μάχης. Το βομβαρδισμένο τοπίο των εργοταξίων είναι οι ανοιχτές πληγές στην επιδερμίδα της πόλης· τώρα είναι ο καιρός να τις σαμποτάρουμε, αλλιώς σαν καρκίνωμα θα μεγεθυνθούν αποδεικνύοντας ότι αντανακλούν ένα βαθιά αρρωστημένο κοινωνικό σώμα.

των οικοσυστημάτων. Έτσι, την τελευταία δεκαετία χαρτογραφούνται, καταμετρούνται, ιεραρχούνται τα δίκτυα υποδομής, οι οικονομικές ροές, οι μεταναστευτικές ροές, τα στοιχεία γεωμορφολογίας, κλίματος, τα φυσικά αποθέματα, τα υδάτινα, ατμοσφαιρικά και επίγεια οικοσυστήματα με βάση κριτήρια γονιμότητας, αποδοτικότητας, ανταγωνιστικότητας σε σύγκριση με άλλες βαλκανικές και ευρωπαϊκές μητροπολιτικές περιοχές, στοχεύοντας στον καθολικό σχεδιασμό και στην βιοπολιτική οργάνωση ενός ολοκληρωμένου ανταγωνιστικού, ευέλικτου και εντατικοποιημένου μητροπολιτικού βιοσυστήματος. Σημεία, στιγμές και σύμβολα της νέας μητροπολιτικής διακυβέρνησης αποτελούν τα πρόσφατα μεγάλα έργα υποδομής. Συνέπεια των παραπάνω είναι ότι η Θεσσαλονίκη θα εισέλθει σταδιακά σε καθεστώς εκτάκτου ανάγκης. Στο όνομα της ανάπτυξης και προστασίας των αναπτυξιακών μεγάλων έργων θα υιοθετηθούν νέες ελεγκτικές και κατασταλτικές μέθοδοι εξαιρέσεων και περιληψής. Η εδαφική προστασία και εφαρμογή της αειφόρου ανάπτυξης φαίνεται ήδη με τη χωροθέτηση των

1. Ο δείκτης ιδιοκτησίας Ι.Χ. στη Θεσσαλονίκη αυξήθηκε από 253 οχήματα/ανά 1000 κατοίκους το 1998 σε 414 οχήματα/ανά 1000 κατοίκους το 2006 και εκτιμάται ότι θα σταθεροποιηθεί στα 650 οχ./ανά 1000 κατ. το 2015. Οι μετακινήσεις με οχήματα από και προς Θεσσαλονίκη αυξήθηκαν από 97.000 οχήματα/μέρα το 1998 σε 161.000 οχήματα/μέρα το 2006. Από το λιμάνι Θεσσαλονίκης διακινήθηκαν 250.000 εμπορευματοκιβώτια το 2006 από 103.000 το 1998 και ο στόχος είναι να υπερτριπλασιαστούν μέσα στην επόμενη δεκαπενταετία. Η επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης αυξήθηκε από 1,5 εκ. επιβάτες το 1990 σε 4,0 εκ. το 2006 και ο στόχος είναι τα 12,0 εκ. με τη χρήση του νέου αεροδιαδρόμου και τη δημιουργία νέου επιβατικού σταθμού (πηγή: Επικαιροποίηση Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης, ανάλυση μεταφορών και συγκοινωνιών, Οκτ. 2007).

2. «Εμείς στην Θεσσαλονίκη με πρώτο τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης (...) εμείς πιστεύουμε ότι μπορούμε να κάνουμε σε συνεργασία με τους όμορους νομούς, την Θεσσαλονίκη Ντουμπάι. Έχουμε το δικαίωμα και μπορούμε.» (δήλωση Ψωμάδη, 3 Ιουνίου 2007, προσυνέδριο Ν.Δ.).

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το μετρό ως βιοπολιτική συνθήκη

και ο ρόλος της καθαριότητας στο αθηναϊκό παράδειγμα

του c/krümel

“Μερικοί άνθρωποι μπορούν ν’ αναμένουν το θάνατό τους με ηρεμία, άλλοι έχουν ένα ισχυρό διαρκή φόβο για το θάνατο, πράγμα για το οποίο τις περισσότερες φορές δε μιλάνε ή δεν καταφέρνουν να μιλήσουν. Συνείδηση αυτού έχουν ίσως μόνο έχοντας φόβο για τις μύγες ή για ανοιχτές πλατείες.”

Elias Norbert¹

Η παρουσία και υπενθύμιση του θανάτου μέσα στην αστική καθημερινότητα ενισχύονται καθώς αυξάνονται τα στοιχεία εκείνα που φωτίζουν την εύθραυστη βιολογικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης. Και τα εργαλεία που απαιτούνται για μία τέτοια ανάδειξη είναι πρωτίστως ψυχολογικά, εργαλεία που επενδύουν σε φόβο και τρόμο για το άγνωστο και το ανεξέλεγκτο. Τι είναι αυτό, λοιπόν, που κάνει το Norbert Elias να τοποθετήσει πλάι στις μύγες με τις δυνάμει παθογόνες τους ιδιότητες τις ανοιχτές πλατείες; Ποιο είναι εκείνο το στοιχείο που συνοδεύει τόσο την παρουσία ενός ζωντανού οργανισμού σαν τη μύγα όσο και την άψυχη εκδήλωση μιας χωρικής μορφής σαν την πλατεία; Ο καθημερινός φόβος για το θάνατο, είτε αυτός ενεργοποιείται μπροστά στη θέα ενός επικίνδунου μολυσματικού όντος είτε οργανώνεται μέσα στα χωρικά όρια μίας “μιασματικής” επικράτειας δεν αφορά την ίδια τη νοσηρότητα αλλά τις πιθανότητες που έχει κανείς να νοσήσει. Ο φόβος για τη νόσο, που ενυπάρχει σαν ουσία των πραγμάτων που μας περιβάλλουν, θίγει λοιπόν, εξ αρχής, την ακεραιότητα της ίδιας μας της ύπαρξης και μία τέτοια συνθήκη δεν μπορεί παρά να πλανιέται ως μία μόνιμη απειλή και ως οργανικό συστατικό της δημόσιας σφαίρας. Τούτη η απειλή προτού φθείρει την οργανική λειτουργία φροντίζει να απορυθμίσει την ομαλή κοινωνική αναπαραγωγή, εισάγοντας το φόβο στο ψαχνό των ανθρώπινων σχέσεων και διατυμπανίζοντας τον οργανωτικό ρόλο του θανάτου στον τρόπο με τον οποίο αυτές οι σχέσεις αναπτύσσονται. Ο θάνατος οφείλει να παραμείνει εκτός αυτών των σχέσεων, μα μία τέτοια οφειλή γίνεται κεντρική στον τρόπο με τον οποίο η ίδια η ζωή αγχοτικά διαμορφώνεται. Τα πρόσωπα που λαμβάνει τούτος ο φόβος, όσο και αν διαφέρουν από κοινωνία σε κοινωνία, θεμελιώνονται ουσιαστικά πάνω σε σχέσεις που αφορούν αφενός μία τάξη (τη ζωή) αφετέρου πιθανές παραβιάσεις της (νόσος, θάνατος). Η θανατηφόρα υλικότητα της νόσου σύντομα συμβολοποιείται και οργανώνει βάσει του ισχυρού συμβολικού της φορτίου τις επικείμενες επαφές με το ξένο. Ένα υλικό, λοιπόν, παράδειγμα σαν τη μύγα φαίνεται να φέρει τους ίδιους τρομακτικούς κινδύνους με ένα χωρικό παράδειγμα, που πρώτα απ’ όλα αυτό που φιλοξενεί είναι συμβολικές, δηλαδή, κοινωνικές σχέσεις. Με αυτή την έννοια, πλάι στις μύγες και την επικίνδυνη πιθανότητα βιολογικής επαφής αρχίζει να γίνεται κατανοητή μία σειρά άλλων κινδύνων που, υπερβαίνοντας τη βιολογική σφαίρα, κατευθύνονται στο βασίλειο των κοινωνικών επαφών. Ο φόβος της νόσου αναδύεται τόσο σε εκείνους τους τόπους που ο βιολογικός φακός εντοπίζει μολυσματικές εστίες όσο και στους άλλους τόπους που χαρακτηρίζονται από μία αύξουσα κοινωνική αναμόχλευση, εκεί που τα διαφορετικά σώματα και οι πολιτισμοί τους ανακατεύονται, όπως στις ανοιχτές πλατείες.

Ο Elias δείχνει, λοιπόν, να έχει συλλάβει το συμβολικό φορτίο που φέρει τούτη η κουλτούρα του θανάτου. Και τα δύο παραδείγματα που επιστρέφει καταδεικνύουν ακριβώς το πώς η βιολογική και η κοινωνική (συμβολική) διάσταση συνεργάζονται για να ορίσουν την τάξη, την τάξη που απορυθμίζεται τόσο από τις μολυσματικές μύγες όσο και από τις επικίνδυνα ανοιχτές πλατείες. Η Σόντακ φωτίζοντας ακριβώς τη συμβολική ισχύ της νόσου, εξηγεί:

“Πρώτα, τα αντικείμενα του βαθύτερου δέους (διαφθορά, σήψη, βεβήλωση, ανομία, αδυναμία) ταυτίζονται με τη νόσο. Η ίδια η νόσος γίνεται μια μεταφορά. Κατόπιν, υπό την ονομασία της νόσου (δηλαδή, με τη χρησιμοποίηση της νόσου ως μεταφοράς), αυτή η φρίκη επι-τίθεται σε άλλα πράγματα. Η νόσος παίρνει μορφή επιθέτου... Οι επιδημικές νόσοι υπήρξαν συνθησιμικό σύμβολο της κοινωνικής αταξίας”²

Οι μεταφορικές χρήσεις της νόσου γεφυρώνουν εκ νέου τις φυσικές και τις κοινωνικές επαφές. Οι διαρκείς βιολογικές υπενθυμίσεις καθίστανται σταδιακά πρωτόκολλα χρήσης, συμβάσεις και αποκλεισμοί. Η “βιολογικότητα” φέρει, δηλαδή, ένα ισχυρό κοινωνικό φορτίο. Και αυτό που καλείται να εξασφαλίσει την αρτιότητα των βιολογικοκοινωνικών συνδέσεων δεν είναι άλλο από την έννοια του καθαρού. Η βιολογική ζωή και η κοινωνική ζωή, δηλαδή, συναντιούνται σε έναν ορίζοντα καθαριότητας. Η καθαριότητα δε θα εγγυηθεί μονάχα την υγιή οργανική αναπαραγωγή, δε θα ενισχύσει μονάχα τη χημική άμυνα των κυτ-

“Το καθαρό ως τρόπος χρήσης του σώματος δεν μπορεί παρά να υποδεικνύει τρόπους χρήσης και κατοίκησης του ίδιου του χώρου. Γιατί το αίτημα για καθαριότητα είναι αίτημα για τάξη και γιατί η πρέπουσα χωρική τάξη θα φροντίσει, πρώτα απ’ όλα, να εξορίσει το ακάθαρτο σώμα και την ακάθαρτη δράση που δε συμμορφώνονται.”

τάρων, αλλά εξ αρχής θα συμβολίσει τη διατήρηση μίας πρέπουσας κοινωνικής τάξης. Το καθαρό και άρα υγιές σώμα οφείλει να ανήκει σε μία “καθαρή” και “υγιή” κοινωνία και μία τέτοια σχέση δεν μπορεί παρά να φιλοξενείται σε έναν καθαρό χώρο. Από τις περιγραφές των πόλεων του 19ου αιώνα και τις ηθικές προεκτάσεις του υλικού καθαρού μέχρι τα ακάθαρτα ανθρώπινα σώματα που “καταδικάζουν το ίδιο το κοινωνικό σώμα σε θάνατο, από τα τελετουργικά καθαρότητας των μη δυτικών κοινωνιών και τη διατήρηση της δικής τους τάξης μέχρι την υγειονομική καραντίνα και το στρατόπεδο συγκέντρωσης, η καθαριότητα καλείται να οργανώσει τα σώματα, το χώρο και τα νοήματα. Καλείται, με λίγα λόγια, να αποκαταστήσει την τάξη. Και η μέριμνα για τη διάδοση τόσο της δημόσιας υγιεινής όσο και της υγείας δεν μπορεί παρά να διατυπώνεται με βιοπολιτικούς όρους την εμπλοκή της καθαριότητας στη χωρική παραγωγή και την κοινωνική αναπαραγωγή. Γιατί το καθαρό και το υγιές που έχουν γίνει ηθικό και κοινωνικό χρέος, που κατάγονται από τη φυσική και βιολογική σφαίρα, αλλά κατοικούν συμβολικούς κόσμους, δεν μπορούν να διαδοθούν παρά μόνο μέσω μιας πολιτικής επιχείρησης που έχει ανάγκη τις εκτελεστικές αρχές για να επιτύχει.

Επομένως, το καθαρό και το υγιές που εντοπίζονται, καταρχάς, στα αυστηρά όρια της βιολογικής διάστασης της ζωής εισάγονται βίαια σε μία κοινωνική συνθήκη που τα χρειάζεται για να επιβάλλει τις δικές της αξιώσεις, αντλώντας την ισχύ της από τα σημεία μιας βιολογικής αντικειμενικότητας. Ο καθαρός, επομένως, χώρος, εκείνος που συμβολίζει το υγιές σώμα, οργανώνει πάνω στην αξία του τελευταίου τις δικές του ποιότητες. Τις συνθέτει σε ένα βασικό αίτημα να στεγάσει ένα “καθαρό” κοινωνικό σώμα και τις απαραίτητες λειτουργίες του. Η βιοπολιτική διάσταση του καθαρού εκδηλώνεται καθώς η εξουσία απαιτεί πρέπουσες σχέσεις του υποκειμένου τόσο με το δικό του σώμα όσο και με τα υπόλοιπα. Το καθαρό ως τρόπος χρήσης του σώματος δεν μπορεί παρά να υποδεικνύει τρόπους χρήσης και κατοίκησης του ίδιου του χώρου. Γιατί το αίτημα για καθαριότητα είναι αίτημα για τάξη και γιατί η πρέπουσα χωρική τάξη θα φροντίσει, πρώτα απ’ όλα, να εξορίσει το ακάθαρτο σώμα και την ακάθαρτη δράση που δε συμμορφώνονται. Η βρετανίδα ανθρωπολόγος Mary Douglas επιστρατεύει την έννοια ύλης εκτός τόπου για να γνωριστεί με τον πλούσιο κόσμο του καθαρού και του βρόμικου:

“Αν μπορέσουμε να αφαιρέσουμε την παθογένεια και την υγιεινή από την αντίληψή μας για τη βρομιά, μένουμε με τον παλιό ορισμό της βρομιάς ως ύλης εκτός τόπου. Αυτή είναι μια πολύ πλούσια σε ιδέες προσέγγιση. Υποδηλώνει δύο προϋποθέσεις: ένα σύνολο από τακτοποιημένες σχέσεις και μια παράβαση αυτής της τάξης. Η βρομιά επομένως δεν είναι ποτέ ένα μεμονωμένο, απομονωμένο συμβάν. Όπου υπάρχει βρομιά, υπάρχει σύστημα. Η βρομιά είναι το υποπροϊόν μιας συστηματικής τακτοποίησης και ταξινόμησης της ύλης, στο βαθμό που η τακτοποίηση συνεπάγεται την απόρριψη των ακατάλληλων στοιχείων. Αυτή η αντίληψη για τη βρομιά μας οδηγεί κατευθείαν στο πεδίο του συμβολισμού και προμηγύει τη διασύνδεση με άλλα πιο προφανή συμβολικά συστήματα καθαρότητας”³

Επομένως, το ακάθαρτο και το νοσηρό δε φαίνεται να συναντιούνται μονάχα στη φυσική σφαίρα. Κάθε άλλο. Μοιάζουν,

1. Elias Norbert, “Για τη μοναξιά των θνησκότων”, μτφρ. Μηνάς Κοντός, περιοδικό *Λεβιάθαν*, Αθήνα, Χειμώνας 1991, σελ. 26.

2. Σόντακ Σούζαν, *Η Νόσος ως Μεταφορά - Το AIDS και οι Μεταφορές του*, μτφρ. Λυκαρδόπουλος Γεράσιμος & Ροζάνης Στέφανος, ύψιλον/βιβλία, Αθήνα, 1993, σελ. 64-65.

3. Douglas Mary, “Καθαριότητα και Κίνδυνος - Κοσμική Μίανση”, στο συλλογικό τόμο *Τα Όρια του Σώματος - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις*, επιμ. Μακρυγιώτη Δήμητρα, μτφρ. Κώστας Αθανασίου, Κική Καψαμπέλη, Μαριάννα Κονδύλη, Θόδωρος Παρασκευόπουλος, Νήσος, Αθήνα, 2004, σελ. 117.

4. Agamben Giorgio, *Homo Sacer - Κυρίαρχη εξουσία και γυμνή ζωή*, μτφρ. Τσιαμούρας Παναγιώτης, Scripta, Αθήνα, 2005, σελ. 261.

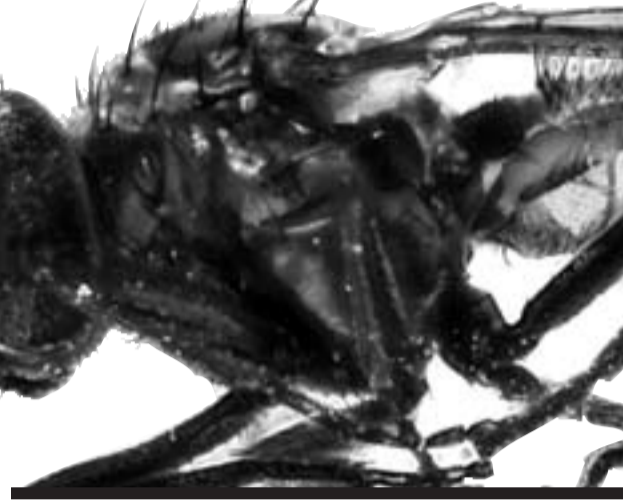
5. Auge Marc, *Non-Places - introduction to an anthropology of supermodernity*, Verso, London-New York, 1995, σελ. 78.

ασφυκτιώντας μέσα σ' αυτήν, να οργανώνουν έναν ολόκληρο συμβολικό κόσμο και ως εκ τούτου και τις σχέσεις που αυτός φιλοξενεί. Το ακάθαρτο και το νοσηρό συνιστούν, λοιπόν, πρώτα απ' όλα έννοιες συμβολικές και ως τέτοιες οφείλουν να γίνουν κατανοητές. Το καθαρό και το βρόμικο (τόσο στη χωρική τους όσο και στη σωματική τους εκδοχή) από φυσικο-υλικό προσδιορισμό μετατρέπονται σε έννοιες σημαίνουσες, πράγμα που συνεπάγεται την καταστατική τους εμπλοκή στους μηχανισμούς της κοινωνικής αναπαραγωγής. Από ιδιότητες του βιολογικού τρόπου μετατρέπονται σε εργαλεία κοινωνικής ταξινόμησης. Και με αυτή την έννοια βιοπολιτικοποιούνται. Γιατί οι πιο μύχιες σχέσεις με το σώμα και το χώρο καθίστανται σταδιακά πολιτικά διαπραγματεύσιμες. Οφείλουν να ανακαλούν την τάξη στην οποία ανήκουν.

Πώς, λοιπόν, μία τέτοια τροπή αποτυπώνεται στο μετρό της Αθήνας; Πώς το αίτημα για καθαρ(ι)ότητα αφήνει αβίαστα το φυσικό βασίλειο και εκτείνεται στην καρδιά μιας συνθήκης εγκλεισμού; Ο χαρακτήρας της εν λόγω υποδομής οργανώθηκε ξεκάθαρα γύρω από τον εκτοπισμό μίας σειράς βιολογικών λειτουργιών. Ποιες είναι, όμως, αυτές οι λειτουργίες; Η απαγόρευση βρώσης και πόσης, ούρησης και αφόδευσης μέσα στην αυστηρή επικράτεια ενός οργανισμού μεταφοράς θίγει εκείνες τις δραστηριότητες που από τη φύση τους παράγουν απόβλητα. Επομένως, αποκλείονται ως ύλες εκτός τόπου, όπου τόπο στη συγκεκριμένη περίπτωση συνιστά μία δομή που εκθέτει με μανία την αχρονικότητά της, που τίποτα δεν τη φθείρει, δεν τη λερώνει, δεν τη γερνάει. Το μετρό εξαρχής αποτελεί βιοπολιτικό τόπο στο βαθμό που αναλαμβάνει να οργανώσει τη ζωτική και σχεδόν βιολογική για τον άνθρωπο ανάγκη για (μετα)κίνηση. Ήδη, λοιπόν, καθιστά μία τέτοια σωματική λειτουργία πολιτικά διαπραγματεύσιμη. Ήδη την αναδεικνύει σε εκείνο το στοιχείο που είναι σε θέση να ορίσει μία *minimum* συλλογική αστική ταυτότητα. Μία ταυτότητα που αρθρώνεται με όρους οργανικής κίνησης. Την εκθέτει στο φως κανονισμών, πρωτοκόλλων χρήσης και νόμων. Ο εκτοπισμός, όμως, των προαναφερόμενων βιολογικών λειτουργιών από τα πλάνα μίας τέτοιας υποδομής εκτείνει τη βιοπολιτική διάσταση του μετρό σε ακόμη πιο διαχειριστικά πεδία. Γιατί, μία ολόκληρη κοινωνική υποδομή οργανώνεται βάσει της αποκήρυξης μίας σειράς βιολογικών χαρακτηριστικών, τα οποία όσο και αν φαίνονται πως εξορίζονται, εμπλέκονται ουσιαστικά στο μηχανισμό αυτό μέσω της απουσίας τους. *“Ο,τι σε αυτό αποκλείεται...”* γράφει ο Agamben αναφερόμενος στο στρατόπεδο συγκέντρωσης *“...είναι, σύμφωνα με την ετυμολογική σημασία του όρου εξαίρεση, πιασμένο έξω, περιλαμβάνεται διά του ίδιου του αποκλεισμού του”*.⁴ Τούτη η υπόγεια υποδομή οφείλει εξαρχής να κρατήσει τα βιολογικά αυτά χαρακτηριστικά μακριά, θεμελιώνοντας μία κοινωνική συνθήκη στην ισχύ μίας βιολογικής αδυνατότητας. Και ένας τέτοιος εκτοπισμός αυτό που καταδεικνύει είναι ακριβώς τον τρόπο με τον οποίο η βιολογική διάσταση καθίσταται επίδικο αντικείμενο, αντικείμενο πολιτικής διαπραγμάτευσης. Η καθαριότητα συνιστά το ρυθμιστή αυτού του εκτοπισμού, είναι αυτή που θα φωτίσει και θα εκθέσει το ακάθαρτο σώμα μέσα στον καθαρό χώρο, αφού πρώτα με τα νοητικά της εργαλεία έχει υλικά αποκλείσει τόσο τις κρίσιμες εκείνες βιολογικές δράσεις που εγκυμονούν ρυπαρότητα όσο και εκείνες τις κοινωνικές συμπεριφορές που εκτρέπουν τους κανονικούς ρυθμούς τούτου του υποκόσμου.

Το μετρό της Αθήνας ως χωρική συνθήκη διατυπώνει την εξουσία του καθαρού. Ανακαλεί την επιθυμία για τάξη. Και διαθέτει, ομολογουμένως, ισχυρά μέσα για να το πετύχει. Από τα αυστηρά επιλεγμένα στιλπνά υλικά μέχρι την ασταμάτητη επιχείρηση καθαρισμού τους, από τα σώματα ασφαλείας μέχρι τα κλειστά συστήματα παρακολούθησης, το μετρό αρθρώνει τη λειτουργία του με όρους τάξης, με όρους κοινωνικής ειρήνης και πειθαρχίας. Η επίκληση του τρομοκρατικού κινδύνου από τις οργανωτικές αρχές αυτού του αστικού οργανισμού παρέχει απλόχερα τα προσχήματα για τη θεμελίωση της λειτουργίας του πάνω στην κουλτούρα του φόβου. Ο θάνατος, άλλωστε, ανέκαθεν παραμονεύει και τούτη η υπόρρητη παρουσία οφείλει να σχεδιάσει τόσο τις πρόπου-

σες χωρικές μορφές όσο και τις δράσεις που αυτές θα επιτρέπουν. Η τρομοκρατική απειλή βουτάει, άλλωστε, στην καρδιά της βιοπολιτικής συνθήκης. Το μετρό, ως παγκόσμιο αστικό φαινόμενο, έχει κατά καιρούς επιλεγεί ως στόχος πολιτικών επιθέσεων που ουσιαστικά αποφασίζουν να χτυπήσουν το ίδιο το βιολογικό του περιεχόμενο, τη συσσώρευση, δηλαδή, της ζωής στα υπόγεια σπλάχνα του. Μία τέτοια επιλογή και μόνο είναι που φωτίζει το βιοπολιτικό πρόσωπο του μετρό και τούτο το πρόσωπο είναι που καλείται, αφού δι-

“Ο καθαρός χώρος εκφράζει χώρους χωρίς δράσεις στο εσωτερικό τους, χώρους α-ιστορικούς, μη ανθρωπολογικούς. Ο χώρος που επίμονα προβάλλεται χωρίς κοινωνικό περιεχόμενο δεν είναι παρά ο χώρος που τόσο υλικά όσο και κοινωνικά θα ήταν σε θέση να τον φθείρουν.”

ασφαλιστεί, να οργανώσει και το αθηναϊκό παράδειγμα. Αφετηρία και κατάληξη αυτής της οργάνωσης είναι το αίτημα για καθαρ(ι)ότητα, για καθαρή χρήση, για καθαρές επι- και αποβιβάσεις, για καθαρά περάσματα. Γιατί το μετρό φιλοξενεί ακριβώς τη συνάντηση της πειθαρχίας με το βιοπολιτικό παράδειγμα, εκεί που η ανάγκη για έλεγχο των αυστηρών θέσεων των σωμάτων δίνει τη θέση της στην ανάγκη για έλεγχο των πληθυσμιακών ροών, των ροών που απαιτούν καθαρά περάσματα. Επομένως, οι μετακινήσεις του πλήθους είναι αυτές που οφείλουν να παραμείνουν καθαρές, είναι αυτές που καλούνται να αποτυπώσουν το αίτημα για τάξη. Γι' αυτό και η παραμονή αποφεύγεται. Οι ταχείες διελεύσεις γίνονται χρέος του πλήθους, χρέος που εκπληρώνεται ως καθαρή κίνηση μέσα σε ένα διαρκώς καθαρό χώρο και που οργανώνεται ως φόβος για την παραμονή και την έκθεση στις μόνιμα επικίνδυνες υπόγειες συνθήκες. Η καθαριότητα βρίσκεται εκεί ως ουσία, ως ακούραστη υπενθύμιση πως όλα δουλεύουν ρολόι, πως όλα είναι σε τάξη. Η έννοια του *μη τόπου* του Marc Auge ακριβώς μία τέτοια χωρο-χρονική συνθήκη ανακαλεί. Αφορά χώρους με ταυτότητες χωρίς διάρκεια, μη ιστορικούς, μη συσχετιστικούς, όπου ο χρόνος δρα σε καθεστώς συνεχούς επιτάχυνσης.⁵ Αυτό που χαρακτηρίζει τους προσωρινούς χρήστες-κάτοικους του μη τόπου είναι η κοινή αίσθηση μοναξιάς, μία κοινωνική αδυνατότητα που περιγράφεται ίσως γλαφυρά μέσα από τη συνεχή συνειδητοποίηση της στυγνής και απειλούμενης γυμνής βιολογικότητάς τους σε ένα καθεστώς ζωικού φόβου.

Αυτό που ενώνει, λοιπόν, τους προσωρινούς συγκατοίκους ενός σταθμού επιβίβασης ή ενός συρμού είναι το γεγονός της ίδιας τους της βιολογικής ύπαρξης, η πραγματικότητα, δηλαδή, του να είναι βιολογικά άνθρωποι. Ο άνθρωπος ως βιολογική υπόσταση που εκπληρώνει ανάγκες κίνησης. Ο άνθρωπος, δηλαδή, ως βιολογικό περιεχόμενο απογυμνωμένος, όμως, όχι μόνο από τα κοινωνικά του χαρακτηριστικά αλλά και από μια σειρά, όπως είδαμε, βιολογικών λειτουργιών. Άρα ο άνθρωπος ως επιλεγμένο βιολογικό περιεχόμενο είναι αυτός που κατοικεί τη συνθήκη του μετρό. Που προβάλλει στη δημόσια του εμφάνιση τα ίχνη μίας άλλης επιλεγμένης

κοινωνικής συμπεριφοράς, που υπακούει στους κανονισμούς και τα νομικά πλαίσια του μη τόπου που τον φιλοξενεί. Η καθαριότητα βρίσκεται πάλι εκεί για να διαγράψει τα σημάδια της χρήσης, τα σημεία εκείνα που απορρυθμίζουν τη γεωμετρική και χωρική τάξη που οι μορφές και οι κανόνες συνδιαμορφώνουν. Ο καθαρός χώρος εκφράζει χώρους χωρίς δράσεις στο εσωτερικό τους, χώρους α-ιστορικούς, μη ανθρωπολογικούς. Ο χώρος που επίμονα προβάλλεται χωρίς κοινωνικό περιεχόμενο δεν είναι παρά ο χώρος που οφείλει να αποκλείσει δράσεις

που τόσο υλικά όσο και κοινωνικά θα ήταν σε θέση να τον φθείρουν. Επομένως, ένας τέτοιος χώρος που αρνείται την κοινωνική του εμπλοκή συνιστά μία γυμνή μορφή, μία χωρική συνθήκη που ολοκληρωτικά ταυτίζεται

με και ταυτοποιείται από τα αυστηρά χωρικά της και μόνο χαρακτηριστικά και τους κανόνες που εγγυώνται τη λειτουργική της ακεραιότητα. Ο χώρος, δηλαδή, ως επιλεγμένη ιδιωτική μορφή όπως ο άνθρωπος ως επιλεγμένο αλλά δημόσιο βιολογικό περιεχόμενο. Η καθαριότητα συντονίζει, λοιπόν, τόσο τη γυμνή έκθεση του χώρου (γυμνή από ιστορικά στίγματα τα χρήσης, γυμνή από κοινωνικές δράσεις) όσο και τη γυμνή έκθεση του προσωρινού του χρήστη (γυμνή από κοινωνικά χαρακτηριστικά και από φθοροποιές βιολογικές λειτουργίες). Το μετρό θα πρέπει να παραμείνει καθαρό και γι' αυτό το νομικό πλαίσιο της λειτουργίας του οφείλει να αποκλείσει τις “παραβατικές” συμπεριφορές. Καθαρός χώρος ίσον καθαρή μετακίνηση.

Μία τέτοια συνθήκη σε πολλά θυμίζει το καθεστώς του στρατοπέδου συγκέντρωσης. Ανακαλεί εκείνη τη χωρική συνθήκη που οργανώνει πολιτικά τον εγκλεισμό μίας βιολογικής(;) ιδιαιτερότητας. Η ιδιαιτερότητα αυτή στην περίπτωση του μετρό δεν εντοπίζεται μονάχα στην παρουσία της σωματικής-οργανικής κίνησης και στην κανονικοποίησή της αλλά στην παράλληλη απουσία ενός τμήματος βιολογικών αναγκών και στη συνεχή μέριμνα για τον οργανωμένο τους αποκλεισμό. Με μία έννοια η χωρο-χρονική συνθήκη του μετρό εγκλείει ένα βιολογικό αρνητικό, μία εξιδανικευμένη βιολογική μηχανή. Και με αυτή την έννοια συνιστά χώρο εξαίρεσης, ένα τμήμα (υπ)εδάφους που τίθεται εκτός της κανονικής τάξης, μία χωρο-δικαιική συνθήκη υπό την οποία νόμοι και κανόνες αναστέλλουν βιολογικά “δικαιώματα” του ανθρώπου. Με λίγα λόγια, δηλαδή, χαρακτηριστικά του βιολογικού σώματος αποτελούν καθοριστικά πολιτικά κριτήρια στον τρόπο με τον οποίο μία τέτοια υποδομή θα οργανώσει τις λειτουργίες της. Αν στις μελέτες του Agamben για το στρατόπεδο συγκέντρωσης η κατάσταση εξαίρεσης σημαίνει αναστολή των πολιτικών δικαιωμάτων και αυτόματη ανάδειξη της βιολογικής διάστασης σε πολιτικό ρυθμιστή αυτής της συνθήκης εγκλεισμού, στην περίπτωση του αθηναϊκού μετρό η αντίστοιχη κατάσταση εξαίρεσης σηματοδοτεί αναστολή βιολογικών δικαιωμάτων και ανάδειξη αυτής της αναστολής σε πολιτικό ρυθμιστή της υπόγειας αυτής πραγματικότητας. Η ανεμπόδιση διεύλευση και η σιωπηλή παραμονή του χρήστη του μετρό οφείλουν μέσα από τα χαρακτηριστικά της ζωτικής και βιολογικής κίνησης-στάσης να πληρώσουν το βιολογικό χάσμα που προκύπτει από την προαναφερθείσα αναστολή. Μία πλήρωση που καλείται να θεμελιωθεί σε ένα καθεστώς συνεχούς αυτοκαταστολής. Είμαι άνθρωπος γιατί κινούμαι: για κανέναν άλλο βιολογικό ή κοινωνικο-πολιτικό λόγο. Η κίνηση οργανώνει τη λειτουργία του μετρό και η καπιταλιστική παραγωγή οργανώνει τούτη την κίνηση. Και η καθαριότητα θα ορίσει το ασφαλές καθεστώς αυτής της οργάνωσης. Γιατί πάνω απ' όλα, το καθαρό μετρό είναι μηχανισμός πειθαρχίας, είναι φορέας εκπαίδευσης του αστικού τρόπου, τρόπος εν τέλει του να υπάρχουν, τρόπος του να ζεις... ◀

001101WORK1101CONSUME001COMMUNICATE10110DIE100

ΑΠΟΔΟΜΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

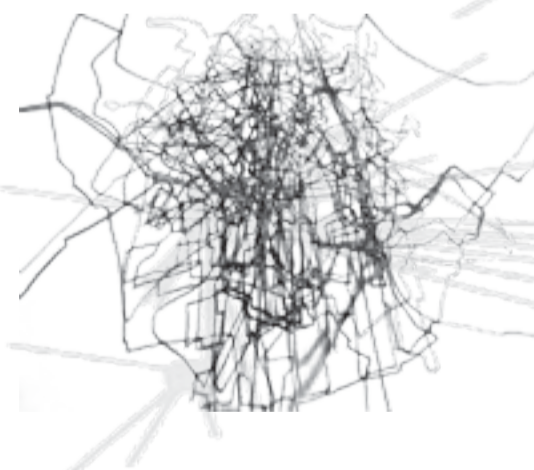
του Little John

«Η πόλη είναι ο καθρέφτης των ανταγωνισμών μέσα της» - πράγματι μια τέτοια θέση μπορεί να εξηγήσει τόσο τις λειτουργικές ή αναπτυξιακές διευθετήσεις από την μεριά του κεφαλαίου όσο και τις αντίστοιχες κοινωνικές συσσωματώσεις και τις ενδογενείς τους αντιφάσεις σε επίπεδο υλικών συνθηκών και επιθυμιών. Τι εννοούμε; Εννοούμε πως η σύγχρονη βιομηχανική πόλη καθώς και η εξέλιξή της μπορεί να διαβαστεί στον χάρτη σαν μια απεικόνιση της σχέσης κεφάλαιο-εργασία και κατ' επέκταση ως αλλοτρίωση - καταναγκασμός αλλά και απελευθέρωση.

Οι πόλεις στον 20ο αιώνα παίρνουν την πιο «πραγματική» τους μορφή - στο βαθμό που αντικατοπτρίζονται με αρκετή σαφήνεια οι θέσεις και οι αντιθέσεις των κατοίκων τους και των λειτουργιών τους. Θα διακρίναμε κάποιες κατηγορίες που αναδείχτηκαν με αρκετή ευκρίνεια τόσο σαν σχέσεις όσο και σαν δομημένους χώρους:

- αστικό κέντρο - περιφέρεια,
- παραγωγή - αναπαραγωγή,
- κατοικία - εργασία - κατανάλωση,
- φτωχοί - πλούσιοι,
- ιθαγενείς - αλλοδαποί.

Θα εντοπίζαμε, επίσης, τρεις ιστορικές περιόδους όπου γίνονται ορατές οι σχετικές διαφοροποιήσεις εντός των παραπάνω κατηγοριών: Την φορντική-βιομηχανική πόλη, την πόλη των υπηρεσιών και της κατανάλωσης και τέλος την ψηφιακή - εικονική πόλη. Αυτή η σειρά δείχνει κάπως την εξέλιξη των πόλεων χωρίς όμως το ένα παράδειγμα να υποκαθιστά το άλλο απαραίτητα.

Ό,τι πιο πριν θεωρούνταν ανώφελο και περιττό, είτε άνθρωποι είτε αστικές περιοχές, θα επιδιωχθεί στο εξής να εισαχθεί σε μια κρατική μορφή κοινωνικού ελέγχου που να το μετατρέπει σε πιο παραγωγικό και κερδοφόρο.

Από την φορντική βιομηχανική πόλη

Οι πρώτες βιομηχανικές πόλεις έχουν σαφείς κατηγοριοποιήσεις και σαφείς ενδείξεις στον χάρτη τους για το τι συμβαίνει από άποψη κοινωνικών και ταξικών συσχετισμών. Η απεικόνιση του θριάμβου της εκάστοτε εθνικής - αστικής τάξης διαφαίνεται με εύγλωττο τρόπο, τόσο στην ταξική της συμβολική και υλική αναπαραγωγή στον χώρο της πόλης, όσο και στην ανάπτυξη του ανερχόμενου και συνεχώς μαζικοποιούμενου προλεταριάτου. Τα σχέδια των πόλεων αποτυπώνουν αυτόν τον συνδυασμό. Παραγωγικές και εργατικές συνοικίες στα όρια της εξαθλίωσης από την μία, επαύλεις και λαμπερά εμπορικά κέντρα από την άλλη. Υποβαθμισμένοι χώροι εργασίας έναντι γκλάμουρ γραφείων και πολυτελών ξενοδοχείων. Όλα αυτά γίνονται διακριτά ήδη από τον 19ο αιώνα μέσω των μεγάλων αναπλάσεων των ευρωπαϊκών ιστορικών κέντρων. Την άναρχη δόμηση που είχε κληρονομηθεί από τον μεσαίωνα υποκαθιστά μια από τα πάνω κοινωνική οργάνωση του χώρου. Οι ευρωπαϊκές πόλεις αρχίζουν να αναπνέουν τον αέρα της αστικής νίκης αλλά και την μυρωδιά του μπαραουτιού που καιροφυλακτεί μέσα στους αιώνες.

Τα μοντέλα ανάπτυξης, με όλες τις συναφείς ιδεολογίες περί καθαρότητας και υγιεινής, θα αναγκαστούν να συμπεριλάβουν σταδιακά όλο και περισσότερα κομμάτια της προλεταριακής μάζας στο σχεδιασμό τους. Η μέριμνα για τον κόσμο της εργασίας αναπτύσσεται όσο τα αφεντικά αντιλαμβάνονται την εντεινόμενη εξάρτησή τους από αυτόν. Ό,τι πιο πριν θεωρούνταν ανώφελο και περιττό, είτε άνθρωποι είτε αστικές περιοχές, θα επιδιωχθεί στο εξής να εισαχθεί σε μια κρατική μορφή κοινωνικού ελέγχου που να το μετατρέπει σε πιο παραγωγικό και κερδοφόρο. Οι πληθυσμοί της πόλης αρχίζουν σιγά σιγά να αναγνώσκονται όχι ως απλά συναθροίσματα ατόμων αλλά ως φαινόμενα που μπορούν να ενταχθούν σε προβλέψεις και προγραμματισμό.

Αυτή η επιλογή της αστικής διακυβέρνησης θα τυποποιηθεί και θα γενικευτεί τον 20ο αιώνα, ιδιαίτερα μέσα από την γενική αποδοχή σε Ευρώπη, ΗΠΑ, ΕΣΣΔ και αλλού ενός μοντέλου γενικού ή μερικού κρατικού ελέγχου σε ζητήματα διαχείρισης πληθυσμών (στέγαση, πρόνοια, εκπαίδευση, εργασία). Ο Β' παγκόσμιος πόλεμος υπήρξε η απόδειξη του πόσο ισχυρά δεμένοι με το έθνος-κράτος, είτε με το σοσιαλιστικό-κράτος υπήρξαν πολλοί ευρωπαϊκοί λαοί. Περισσότεροι τελικά προτίμησαν να πάρουν το μέρος της κυρίαρχης αστικής ιδεολογίας, για να υπάρξουν κυρίαρχοι, παρά το μέρος των προλεταριακών εξεγέρσεων που συντάραζαν την Ευρώπη για μια τριαντακοταετία.

...στη πόλη των υπηρεσιών και της κατανάλωσης

Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο, η ταχεία οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης και η εμφάνιση της μαζικής κατανάλωσης αλλά και η ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών έχει ως επακόλουθο την ενσωμάτωση στις αστικές αναπαραγωγικές δομές ενός μεγάλου κομματιού της κοινωνίας και δει του προλεταριάτου. Νέες μορφές εμπορευματοποιημένης παραγωγής όπως η πολιτιστική βιομηχανία και η τεχνολογία (που αντικατοπτρίζεται τόσο στην οργάνωση των ροών γνώσεων και δεξιοτήτων όσο και στην τεχνολογία τους) υποκαθιστούν ένα εύρος παλιότερων οικονομικών δραστηριοτήτων διεκδικώντας για τον εαυτό τους μια κεντρική θέση.

Στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ τα στάδια του μετα-σχηματισμού από την φορντική τυποποίηση στην μετα-φορντική κοινωνικότητα αποτυπώνονται και στα αστικά της κέντρα. Οι κατηγορίες που αναφέρθηκαν παραπάνω τείνουν να μετασχηματιστούν με βάση τις νέες οικονομικές απαιτήσεις.

Κάπου εδώ εμφανίζονται στον χάρτη οι αποικισμένες από την νέα «μεσαία» τάξη περιοχές της πόλης. Όλες οι κρατικές πολιτικές έχουν σαν στόχο να κρατούν αυτή την αρκετά μεγάλη μερίδα της εργαζόμενης τάξης σε σχετικά υψηλά επίπεδα ζωής. Οι μαζικές εργατικές κατοικίες, η ανάπτυξη κοινωφελών υπηρεσιών, η βελτίωση και μαζικοποίηση των εκπαιδευτικών συστημάτων από την μία επιβεβαιώνουν την νίκη των μερικών αγώνων του προλεταριάτου αλλά από την άλλη υποδεικνύουν μια σφοδρή ήττα.: την πρόσδεση ενός μεγάλου κομματιού της κοινωνίας στο κρατικό άρμα. Ακολούθως, η μη μεσαία τάξη θα υποστεί όλο και περισσότερο τον αποκλεισμό, την περιθωριοποίηση και την ανυπαρξία στους αστικούς σχεδιασμούς. Αν το πρότυπο του μικροαστού είναι αυτό του λευκού εργαζόμενου άντρα, ό,τι δεν εμπίπτει στην σημειολογία και την σημασία αυτού του προτύπου εξαλείφεται από τον αστικό-κοινωνικό χάρτη. Οι γυναίκες, οι νέοι, οι άνεργοι, οι μετανάστες αποτελούν εκείνα τα υποκείμενα που από το '60 και μετά θα διεκδικήσουν σταδιακά την ορατότητά τους αλλά και πάλι θα επιβληθούν ορίζοντας ταυτόχρονα τον εαυτό τους στους αναπαραγωγικούς μηχανισμούς του κεφαλαίου. Μηχανισμοί που έχουν πλέον αλλάξει. Έχουν αλλάξει στο βαθμό που αυτό που

προσφέρουν αφορά σχεδόν τους πάντες και είναι προσβάσιμο αρκεί τα υποκείμενα να θελήσουν πραγματικά να το αποκτήσουν.

Η πόλη της παραγωγής-κατανάλωσης, σαν σημασία ρέπει προς το δεύτερο. Οι πόλεις μοιάζουν να κατοικούνται από μηχανές κατανάλωσης, ενώ αυτό που παράγουν συνολικά είναι η πραγματική υποτίμηση των παραγωγών σε υποπροϊόντα αυτής της συνθήκης. Τα απορρίμματα της πόλης της διευρυμένης κατανάλωσης και των υπηρεσιών είναι η πραγματικότητα η ίδια: Οι εκατομμύρια εργάτες που τρέφουν τις ανεπτυγμένες πόλεις, οι γήινοι πόροι που εξαντλούνται, οι πόλεμοι που γίνονται σε κάποια γωνιά του πλανήτη, τα απόβλητα και τα απορρίμματα του σύγχρονου πολιτισμού.

Η αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων και η σχετική αυτονομία ή η πιθανή σύγκρουση τους με την εμπορευματοποιημένη παραγωγή τείνει, μέσω του μοντέλου της διευρυμένης κατανάλωσης και της βιομηχανίας των υπηρεσιών, να εξισωθεί με την παραγωγή - την καθήλωση δηλαδή στην σχέση εξάρτησης από το κεφάλαιο και την μισθωτή εργασία. Πιο απλά ο καταναλωτής από ανάγκη (δηλ. αυτός που θέλει λεφτά να αγοράσει την τροφή του, ή τα υλικά για να την παρασκευάσει) μετατρέπεται σε καταναλωτή από «τεχνητή» ανάγκη (δηλ. σε αυτόν που χρειάζεται λεφτά για να πληρώσει κάποιον να του φτιάξει το φαί του και να του το φέρει στο σπίτι του γιατί ο ίδιος βαριέται είτε να μαγειρέψει είτε να βγει έξω για να το αγοράσει μόνος του). Ο δεύτερος από ένα σημείο και μετά παύει να εξαρτάται από την ικανότητά του τουλάχιστον να μαγειρεύει το φαί του και να το προμηθεύει μόνος στον εαυτό του και όλο και περισσότερο εξαρτάται από κάποιον άλλο ο οποίος αναγκαστικά θα βρεθεί να συντηρεί μια θέση εργασίας-υπηρεσίας που πέρα από κέρδη για το αφεντικό του αναπαράγει και μια σχέση αλλοτρίωσης σε μια απλή καθημερινή ανάγκη που είναι αυτή του φαγητού.

Αντίστοιχα στην πόλη και στην οργάνωση των καθημερινών σχέσεων τα νήματα που συνδέουν το σπίτι με την εργασία και τον «ελεύθερο χρόνο» γίνονται δυσδιάκριτα, αφού έχουν τυλίξει το σύνολο της καθημερινότητας σε μια αυτοτροφοδοτούμενη υποταγή. Πιο απλά δεν μπορεί να απομονωθεί η παραγωγή μέσα στο χώρο εργασίας όταν όλο το υπόλοιπο αυτού του χρόνου περιβάλλεται και εμπλέκεται από τα προϊόντα αυτής της παραγωγής. Τελικά όταν πια τίποτα δεν το νιώθεις δικό σου δεν έχεις παρά να υποκλιθείς μπροστά σε αυτόν τον τόσο ξένο κόσμο και να βουλιάζεις στην μιζέρια του κάνοντας την εκ νέου δικιά σου. Οι τεχνολογίες ροής εντολών, με λαμπερά βρεσκοβουρτσισμένα δόντια, χαμογελούν μπροστά στο αναπόφευκτο. Ό,τι δεν μπορεί να συμπεριληφθεί σαν μορφή νοήματος σε μια ανούσια παραγωγή θα μπορεί στο εξής να αγοραστεί σε μια πλούσια σε υποσχέσεις αναπαραγωγή. Ένα δυνατό, σφριγηλό, καθαρό και συνεχώς «νέο» μοντέλο ζωής θα ταυτιστεί με τα αντίστοιχα δυνατά, σφριγηλά, καθαρά και φυσικά ολοκαίνουργια εμπορεύματα. Η πόλη κατανάλωσης-υπηρεσίας, είναι η πόλη σύμβολο των «μεσαίων» στρωμάτων, το τέλος της κοινότητας και η πόλη των ατομισμών. Το μόνο διακύβευμα παραμένει το ενδιαφέρον γύρω από τον εαυτό.

...στην ψηφιακή - εικονική πόλη

Με την βοήθεια της τεχνολογίας και ειδικά της ψηφιακής και τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας το κεφαλαίο αναδιοργανώνεται απαντώντας τόσο στις προλεταριακές και νεολαιίστικες εξεγέρσεις όσο και στις δικές του ανάγκες για ταχύτερη και αποδοτικότερη εξάπλωση. Η σημασία του κέντρου μετασχηματίζεται. Οι επιχειρήσεις απλώνουν τα πλοκάμια τους στην περιφέρεια με τέτοιο αποσπασματικό τρόπο που κάνουν δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ περιφερειών και κεντρικού ελέγχου. Οι χώροι παραγωγής μετακινούνται, απομαζικοποιούνται, διορθώνονται με οριζόντιους συσχετισμούς. Ο τομέας των υπηρεσιών διευρύνεται και δικτυώνεται με τέτοιο τρόπο που ανακτά ταχύτερα τα ασύνδετα εδάφη της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Οι εργαζόμενοι στα τηλεφωνικά κέντρα της Νέας Υόρκης μπορεί να βρίσκονται στην Ασία, ενώ οι πόροι της λεηλασίας να μεταποιοούνται στην περιφέρεια πριν ταξιδέψουν σε ένα «ανεπτυγμένο» αστικό κέντρο με την εκποστάσεως διεύθυνση των πολλαπλών σταδίων της παραγωγής.

Ο τρίτογενής τομέας όχι πια ως τομέας παροχής εμπορευμάτων-αγαθών αλλά ως τομέας παραγωγής σχέσεων εξάρτησης θα κάνει την εμφάνισή του στις πόλεις είτε με τα σύμβολα της επίδρασής του, είτε με την ευρεία χρήση των προϊόντων του. Σύμβολο αυτή της νέας πραγματικότητας είναι ο τομέας των τηλεπικοινωνιών. Οι τηλεπικοινωνίες, γενικά, άλλαξαν σημαντικά τον τρόπο ανάπτυξης όχι μόνο της παραγωγής και της γραφειοκρατικής της οργάνωσής της αλλά τις ίδιες τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων που σιγά σιγά άρχισαν να αποκτούν μαζική πρόσβαση στα εργαλεία τηλεπικοινωνίας.

Από τα ΜΜΕ μέχρι την χρήση μαζικών μέσω τηλεπικοινωνίας η αντίληψη για τον δημόσιο αστικό χώρο θα μετασχηματιστεί καθοριστικά. Εμφανιζόμενες σαν ανάγκη και έπειτα σαν παιχνίδι οι τεχνολογίες επικοινωνίας υποκατέστησαν μεγάλο μέρος των πρόσωπο με πρόσωπο επαφών ανασυνθέτοντας ουσιαστικά τις ροές εντολών από το κράτος προς τους υπηκόους. Σήμερα, φτάσαμε στο σημείο οι συλλογικές αναφορές σε δημόσιους χώρους σαν σημεία συνάντησης, κοινής ζωής και συλλογικής μνήμης να έχουν μειωθεί στο ελάχιστο (άρα και η κοινωνική τους χρησιμότητα). Έτσι η μεταφορά αυτών των δημόσιων λειτουργιών σε ιδιωτικούς χώρους, που προσφέρουν περισσότερες εγγυήσεις στις επιθυμίες για ήρεμα απογεύματα ή ξέφρενα βράδια, επικυρώνει το διαζύγιο του ελεύθερου αστικού χώρου από τις πολιτικές του προεκτάσεις.

Οι ζώνες παραγωγής, τα εργοτάξια και τα εργοστάσια, οι χώροι αναπαραγωγής, εκπαίδευσης, υγείας, οι δημόσιοι χώροι και οι χώροι ψυχαγωγίας ενώ ακόμα παρουσιάζουν με σχετική διακριτικότητα στον χάρτη οι αντίστοιχες συλλογικές τους αναφορές έχουν χάσει την ιδιαίτερη τους σημασία. Η κοινή ζωή που εγκατοικούσε και επικοινωνούνταν στο χώρο εργασίας, στην συνοικία, στο πάρκο, ή στα κρατικά ιδρύματα έχει υποσκελιστεί από την εικόνα μιας κοινής ζωής ή οποιία ενώ δεν εντοπίζεται κάπου συγκεκριμένα βρίσκεται παντού. Βρίσκεται μέσα σε κάθε σώμα με την μορφή μιας στερημένης ατομικής επιθυμίας και της σχετικής φλυαρίας γύρω από την πιθανή της ικανοποίηση. Επιθυμίας που εξαιτίας από την στιγμή που το υποκείμενο δεν αναγνωρίζει την συλλογική του κοινωνική – άρα και υποκειμενική- υπόσταση αλλά τείνει να ταυτιστεί με πραγματικά αντικείμενα τα οποία υποκειμενοποιούνται μέσω της υπαγωγής τους σε αυτόνομα συστήματα ροών ικανοποίησης επιθυμιών. Τα media ως μέσα μαζικής εισβολής στις διαδικασίες παραγωγής νοημάτων, όπως διαμεσολαβούν τις «δημόσιες» συζητήσεις μετατρέποντάς τις σε «ιδιωτικές» φλυαρίες, έτσι παρουσιάζουν και τις συλλογικές ανάγκες ως ατομικές υποθέσεις. Σε αυτή την ισοπέδωση κάθε προηγούμενης κοινότητας οι οξυμένες από το μάρκετινγκ αισθήσεις θα κατευθυνθούν προς τα νέα κέντρα μαζικής εκτόνωσης και αλλοτριωμένων κοινοτήτων. Τα target group των διαφημιστών θα συναντηθούν το Σαββατοκύριακο σε κάποιο mega μάρκετ για να ατενίσουν με ασφάλεια το ξεπούλημα της ζωής.

Κατ' επέκταση οι τηλεπικοινωνίες καθήλωσαν τα άτομα και την κινητικότητα τους - αφού δεν χρειάζεται να κουνηθείς ρούπι από εκεί που είσαι για να αποκτήσεις κάτι οι υπηρεσίες μπορούν να στο παρέχουν παντού με ένα τηλεφώνημα. Συνάμα τα ίδια τα τηλεπικοινωνιακά μέσα μαζικής ενημέρωσης συγκροτούν την συλλογική συνείδηση για τον δημόσιο ως ένα χώρο κατεξοχήν επικίνδυνο, γεμάτο τυχαία περιστατικά και ασύλληπτα ανιαρό. Το ιδεολόγημα της ασφάλειας θα αποτυπώσει στον χάρτη τις επικίνδυνες εκείνες ζώνες όπου η δημόσια συνθήκη υπάγεται αποκλειστικά στον αστυνομικό έλεγχο. Τα εμπορικά κέντρα, τα θεματικά πάρκα, τα moll, οι επιτηρούμενες πλατείες, είναι το αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης. Χώροι απόλυτα υπαγόμενοι τόσο στην εμπορευματική σχέση όσο και στο κυρίαρχο βλέμμα. Καλοστημένα σκηνικά σαν αυτά των πλατό όπου μέσα τους μπορεί κανείς να ξεχάσει, για λίγο και χωρίς πολλούς κινδύνους, την μίζερη καθημερινότητα. Η εικονική-ψηφιακή πόλη είναι μια πόλη που συγκροτείται πρώτιστα στο συλλογικό φαντασιακό και κατ' επέκταση στα δίκτυα επικοινωνίας των ατομικότητων. Η εικονική-ψηφιακή πόλη όπου όλα δείχνουν ρόδινα, κρύβει μέσα της έναν ενδογενή φόβο, τον φόβο ότι, ο θάνατος είναι αναπόφευκτος. {Αν και η βιοτεχνολογία...}

Σε αυτό το κανονικοποιημένο μοντέλο αστικής αναπαραγωγής φυσικά και δεν χωράνε όλοι. Οι μετανάστες αλλά και πολλοί ιθαγενείς μαζικοί εργάτες, για μια ακόμη φορά αποτελούν τα «απορρίμματα» του μεταφορντισμού και της τριτογενεοποίησης της παραγωγής. Με το κλείσιμο πολλών ευρωπαϊκών εργοστασίων μαζικής παραγωγής το καθεστώς ημι-μοιότητας και ημι-προστασίας που τους παρέιχαν τα κράτη και οι επιχειρήσεις, αναιρείται. Οι συνοικίες των μαζικών εργατών μετατρέπονται από υπνωτήρια σε αυτόνομα αλλά αποκομμένα κοινωνικά συστήματα, με τους δικούς τους όρους επιβίωσης και οικονομίας. Τα γκέτο αποτελούν στο εξής ζώνες εξαιρέσης, ξένα εδάφη στον αστικό ιστό που τον πάνω λόγο επιθυμεί να έχει η αστυνομία ως μηχανισμός καταστολής και ελέγχου. Η ιδεολογία της ασφάλειας θα κατηγοριοποιήσει του πληθυσμούς σε αυτούς που θεωρητικά έχουν πρόσβαση στις αναπαραγωγικές δομές και σε αυτούς που δεν έχουν και το κράτος δεν επιθυμεί σε καμία περίπτωση να τους τις παρέχει όπως πρώτιστα. Οι πόλεις θα αποκτήσουν ζώνες υψηλής ασφάλειας και ζώνες ειδικών νομικών συνθηκών. Τέτοιων που να αναχαιτίζονται ανά πάσα στιγμή οι όποιες εκδηλώσεις ανυπακοής και εξέγερσης.

Οι εξουσίες εξόφθαλμα κυρίαρχες ή όχι, ανέκαθεν εντόπιζαν τους χώρους των υπαγομένων σε αυτές υποκειμένων. Ο εγκλεισμός στο σπίτι των γυναικών στην αρχαιότητα ποσώς διαφέρει από τον εγκλεισμό των από-πολιτικοποιημένων σωμάτων σε γκέτο, φυλακές, κάτεργα υποχρεωτικής εργασίας, ψυχιατρεία ή στρατόπεδα εξόντωσης. Η συνθήκη υποδούλωσης και ολοκληρωτικής κυριαρχίας κάποιων πληθυσμών είναι απαραίτητη αρχή για την διασφάλιση της οικονομικής και πολιτικής ελευθερίας κάποιων άλλων. Η ίδια η χάρτα των δικαιωμάτων της γαλλικής επανάστασης ορίζει το ποιος ανήκει στην σφαίρα της πολιτείας και ποιος όχι. Ποιος εντάσσεται στη χρήση και παραγωγική για την κυριαρχία ενότητα και ποιος όχι. Η γκετοποίηση ή η απομόνωση πληθυσμών έχει μια διπλή σημασία. Υφίσταται τόσο σαν δυνατότητα κοινωνικού ελέγχου και καταστολής όσο και σαν επιβεβαίωση της ταξικής συνοχής της κυρίαρχης τάξης. Κυρίαρχη τάξη είναι τελικά αυτή που μπορεί να αποφασίζει για το ποιους θα συμπεριλαμβάνει και ποιους θα αποκλείει ανά πάσα στιγμή από τις πολιτικές τις θεσμικές. Το ιδεολόγημα λοιπόν της ασφάλειας συγκροτεί την «μεσαία» κοινωνική συνοχή απέναντι σε ό,τι θεωρητικά ή πραγματικά μπορεί να την απειλήσει.

Διαβάζοντας την πόλη ανάποδα

Παρόλα αυτά οι πόλεις δεν υπήρξαν ποτέ χώροι πλήρους υπαγωγής της ανθρώπινης επιθυμίας και δημιουργικότητας και συνακόλουθα δεν μπόρεσαν να καταστρέψουν εύκολα τις αυτονομημένες από το κεφάλαιο ανθρώπινες σχέσεις και τους κομμουνισμούς που ενίοτε αυτές ανέπτυσσαν. Αυτές οι αυτονομίες και αυτοί οι κομμουνισμοί ενίοτε οδήγησαν σε πλήρεις επανανομηματοδοτήσεις του αστικού χώρου. Από τις προλεταριακές εξεγέρσεις του 19ου αιώνα μέχρι τα αυτόνομα κινήματα του 20ου πλήθος παραδειγμάτων φωτίζει την δύναμη των αντιστεκόμενων να κριτικάρουν επιτιθέμενοι συμβολικά τόσο στο περίβλημα όσο και στην ουσία του εμπορευματοποιημένου κόσμου. Το γκρέμισμα τον φυλακών, οι πυρπολήσεις των σπιτιών των πλουσίων, οι απαλλοτριώσεις και οι πυρπολήσεις των εκκλησιών ή άλλων κρατικών υπηρεσιών, το βγάλισμο του πλακόστρωτου, το ύψωμα οδοφραγμάτων για την υπεράσπιση των απελευθερωμένων αστικών ζωνών, οι καταλήψεις-απαλλοτριώσεις χώρων για την ικανοποίηση των άμεσων αναγκών στέγασης, ψυχαγωγίας, μοιράσματος της γνώσης και ανάπτυξης της έρευνας είναι σαφή παραδείγματα για την αντίληψη της χρήσης του αστικού χώρου από τα πιο ριζοσπαστικά κοινωνικά κινήματα.

Δυστυχώς η εμπορευματική σχέση δεν είναι μόνο συμβολική για να την σβήσουμε έτσι απλά από τον χάρτη ή για να θεωρήσουμε πως μέσα σε ένα εμπορευματικό και εξουσιαστικό περιβάλλον μπορούμε να αναπτύξουμε νησίδες αυτονομίας που να μένουν απρόσβλητες από την κυριαρχική και εμπορευματική νοοτροπία. Όταν αυτή είναι παντού γύρω μας βρίσκεται αναγκαστικά και μέσα μας. Παρόλ' αυτά η οικειοποίηση χώρων είτε αυτός είναι ένα εργοστάσιο είτε ένα άδειο κτίριο σε μια γειτονιά με σκοπούς να καλύψει συλλογικές ανάγκες έχει μια ιδιαίτερη σημασία. Από την μία το εργοστάσιο πιθανότατα σταματάει την λειτουργία του, οι εργάτες μέσα σε αυτό αρχίζουν να συζητάνε και να συνειδητοποιούν ποια είναι πραγματικά η δύναμή τους. Ουσιαστικά απαλλοτριώνουν τους εαυτούς τους μέσα από τις πιο ανθρώπινες σχέσεις, αυτές της φροντίδας, του κοινού αγώνα, της δύναμης να αποφασίζουν για τις ζωές τους – την ελευθερία. Αντίστοιχα, όταν ένας χώρος που προορίζονταν να στεγάσει ανθρώπους ή άλλες λειτουργίες έχει εγκαταλειφθεί ενώ άνθρωποι έχουν ανάγκη να πραγματώσουν επιθυμίες που σχετίζονται με την ύπαρξη μιας στέγης, και τεσσάρων τοίχων τι πιο φυσικό από να οικειοποιηθούν άμεσα αυτό που δείχνει «άχρηστο» αλλά είναι άχρηστο μόνο από την πλευρά της εμπορευματικής εκμετάλλευσής του. Κατ' επέκταση τι πιο δίκαιο και υλικό και συμβολικά σε έναν αγώνα από την υπεράσπιση ενός τέτοιου χώρου όταν οι δυνάμεις της οικονομίας και της αξιοποίησης θα προσπαθούσαν να το ξανάπροσπάσουν από αυτούς που τον οικειοποιήθηκαν για να τον μετατρέψουν και πάλι σε εμπόρευμα.

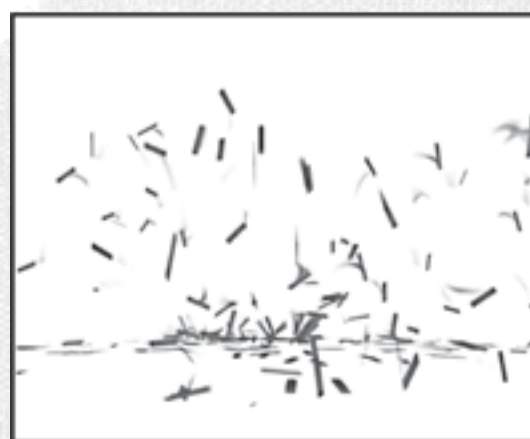
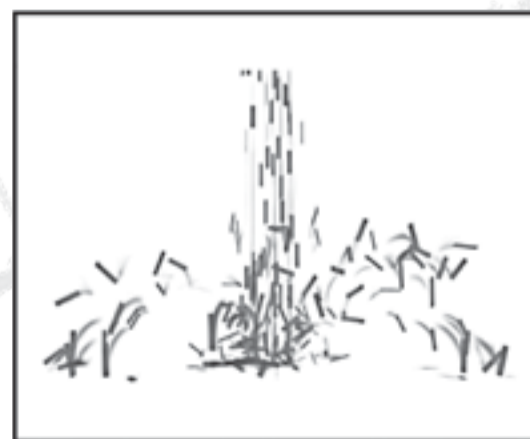
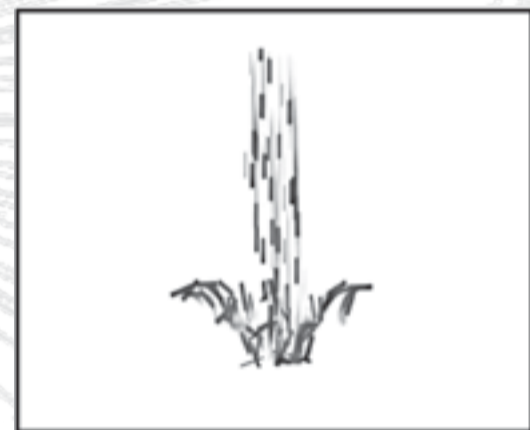
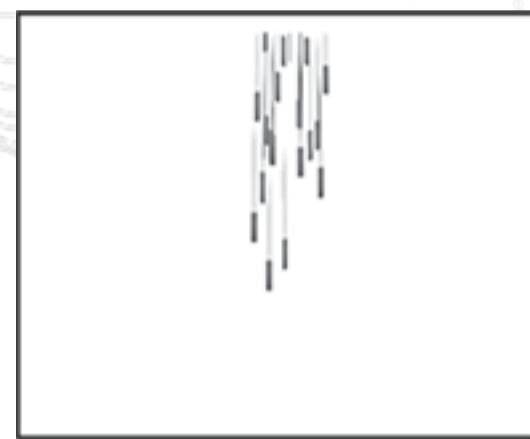
Στην περίπτωση των εργατών, όταν με την βία τα αφεντικά θα προσπαθήσουν όχι απλά να πάρουν το εργοστάσιο στα χέρια τους αλλά να το ξαναβάλουν σε κίνηση, αποκαλύπτεται και πάλι πως η κεντρική σύγκρουση είναι τελικά αυτή των πραγματικών συλλογικών νοημάτων και η υλική τους πραγμάτωση με αυτή της καθυπόταξης τους στο σύστημα της εκμετάλλευσης. Σε όλες τις περιπτώσεις οι στιγμές που η κριτική της πόλης μετατράπηκε σε κριτική του εμπορευματικού πολιτισμού σαν σύνολο ήταν αυτές οι μοναδικές στιγμές όπου ο κόσμος συνειδητοποιούσε πως το πρόσκαιρα χτισμένο σαν συλλογική απελευθέρωση ήρθε αντιμέτωπο με τις δυνάμεις καθυπόταξης της ζωής, και τότε οι εκρήξεις μπόρεσαν να πάρουν μια συνειδητή μορφή με την έμπρακτη κριτική όχι μόνο στον δρόμο αλλά σε όλο το φάσμα της καθημερινότητας και της ζωής των ανθρώπων.

Συνοψίζοντας. Η πόλη του 19ου αιώνα θα μπορούσε να απεικονιστεί σαν ομόκεντροι κύκλοι ή και ζώνες διαφορετικών χρήσεων, σε κάθετες και παράλληλες κατηγοριοποιήσεις, σε αναλογικές καμπύλες πρόσδου και ανάπτυξης. Η πόλη του 20ου θα συμπεριλάμβανε δείκτες ροών εισόδου και εξόδου, χρονικές αναπτύξεις, πίνακες ποσοστών, διευθύνσεις διανυσμάτων. Στο πέρασμα του αιώνα την σχετική ευταξία των προηγούμενων μοντέλων υποκαθιστά η χαώδης γραμμή, τα αόρατα ίχνη των ραδιοκυμάτων, τα ίχνη των ατομικότητων στοιχειοθετημένων σε target groups, οι νησίδες ανασφάλειας για τους ασφαλείς και οι νησίδες ασφάλειας για τους επισφαλείς, τα δίκτυα σαν γραμμές που ενώνουν πόλεις μεταξύ τους, τις πόλεις με τις περιφέρειες και η εικονική πραγματικότητα που βιώνεται σαν μετα-ζωή από τους θαυμαστές του κινηματογράφου και της τηλεόρασης και θεμελιώνει στην σφαίρα της φαντασίας έναν ανύπαρκτο (δόσμο, άπιαστο μα και έγχρωμο) κόσμο, υπαρκτό όμως στις καθημερινές συζητήσεις εκατομμυρίων ανθρώπων. Την ψηφιακή-εικονική πόλη.

Αν η πόλη είναι η αποτύπωση των κοινωνικών σχέσεων και των ανταγωνισμών τους που εμπεριέχονται στο χώρο τότε το ξεδίπλωμα αυτού του γιγαντιαίου δικτύου ανθρώπων, υλικών και άυλων ροών στις μέρες μας, υποδηλώνει μια αμφισβησία. Από την μία έναν ρεαλιστικά ανέφικτο στόχο, αυτόν της συνολικής ανατροπής του αστικού μοντέλου ζωής - ειδικά όταν η ίδια αυτή η μορφή τείνει να εξουδετερώνει κάθε προηγούμενη φυσική ή κοινωνική δομή. Αλλά από την άλλη και μια δυνατότητα: ποτέ άλλοτε δεν βρέθηκαν τόσοι άνθρωποι, τόσες μηχανές, τόσες συναλλαγές και τόση ιστορία συσσωρευμένα σε αντικρουόμενες σχέσεις στον ίδιο χώρο.

Το τέρας μπορεί να σκοτωθεί μόνο από τα μέσα, από την ίδια την σχέση που το κρατάει σε συνοχή. Αχρηστεύοντας ένα ένα τα εσωτερικά του όργανα. Ρουφώντας το μεδούλι από το σκελετό που το διαπερνάει. Αχρηστεύοντας τα αισθητήρια όργανά του. Και λουφάροντας στις αρτηρίες του δημιουργώντας εστίες συμποκμών, οργανικές διαταραχές και μαζικές λιποταξίες. Είναι αποκλειστικά στο χέρι και στο μυαλό μας να αποδείξουμε τη μοναδική δύναμη που έχουμε να το συντρίψουμε.

οι στιγμές που η κριτική της πόλης μετατράπηκε σε κριτική του εμπορευματικού πολιτισμού σαν σύνολο ήταν αυτές οι μοναδικές στιγμές όπου ο κόσμος συνειδητοποιούσε πως το πρόσκαιρα χτισμένο σαν συλλογική απελευθέρωση ήρθε αντιμέτωπο με τις δυνάμεις καθυπόταξης της ζωής, και τότε οι εκρήξεις μπόρεσαν να πάρουν μια συνειδητή μορφή με την έμπρακτη κριτική όχι μόνο στον δρόμο αλλά σε όλο το φάσμα της καθημερινότητας και της ζωής των ανθρώπων.

Η πόλη του Πανικού

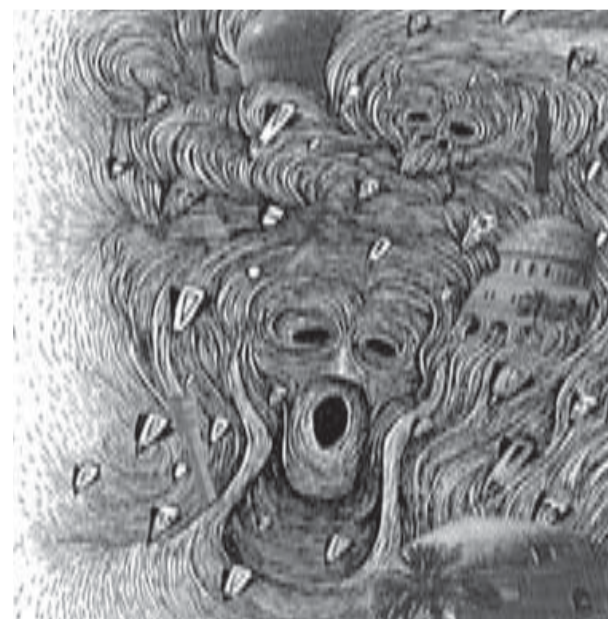

του Franco Berardi Bifo

μετάφραση - εισαγωγή: Μίμης

Σε αυτό το κείμενο ο Bifo επανέρχεται στην πόλη. Στην μεταβιομηχανική πόλη

της γνωστικής εργασίας και του επικοινωνιακού boom. Προσπαθεί να αναλύσει τους μηχανισμούς ακινητοποίησης των υποκειμένων στην οικονομία του σημειολογικού κεφαλαίου. Του κεφαλαίου δηλαδή που στη δυκτιακή οικονομία αγοράζει πακέτα χρόνου και νόησης. Του κεφαλαίου που ανα πάσα στιγμή με τη χρήση ενός κινητού καλεί σε εγρήγορση. Από την άλλη εμείς. Διασκορπισμένοι, αιχμάλωτοι στο χάος και την αποσπασματικότητα των πληροφοριών και των διαδρομών στη πόλη του πανικού.

Το αστικό έδαφος όλο και περισσότερο διαπερνάται από ρεύματα διάσπαρτα, ετερογενή αποεδαφικοποιημένης φαντασίας. Ο πανικός τείνει να γίνει η αστική ψυχική διάσταση. Είναι μια αντίδραση ενός ευαίσθητου οργανισμού που υποβάλλεται σε μια διέγερση πάρα πολύ ισχυρή και πάρα πολύ γρήγορη. Μια αντίδραση ενός οργανισμού που ωθείται από πάρα πολύ συχνά και έντονα ερεθίσματα ώστε να είναι συναισθηματικά και επικοινωνιακά εξεζητημένος.

Τι είναι ο πανικός; Λέγεται ότι οι ψυχίατροι ανακάλυψαν πρόσφατα και ονόμασαν ένα νέο είδος διαταραχής - το αποκαλούν «σύνδρομο πανικού». Φαίνεται ότι είναι κάτι αρκετά πρόσφατο στην ψυχολογική αυτό-αντίληψη για τα ανθρώπινα όντα. Αλλά τι σημαίνει ο πανικός;

Κάποτε ο πανικός ήταν μια συμπαθητική λέξη, και αυτή είναι η αίσθηση στην οποία ο ελβετικοαμερικανικός ψυχαναλυτής James Hillman αναφέρεται στο βιβλίο του για τον Πάνα. Ο Πάνας ήταν ο Θεός της φύσης, ο Θεός της ολότητας. Στην ελληνική μυθολογία, ο Πάνας ήταν το σύμβολο της σχέσης μεταξύ του ατόμου και της φύσης.

Η φύση είναι η συντριπτική ροή της πραγματικότητας, πράγματα και πληροφορίες από τα οποία περιβαλλόμαστε. Ο σύγχρονος πολιτισμός είναι βασισμένος στην ιδέα της ανθρώπινης κυριαρχίας, της εξημέρωσης της φύσης. Έτσι το αρχικό συναίσθημα πανικού (που ήταν κάτι καλό για τον αρχαίο κόσμο) γίνεται όλο και περισσότερο τρομακτικό και καταστρεπτικό. Σήμερα, ο πανικός έχει γίνει μια μορφή ψυχοπαθολογίας: Μπορούμε να μιλήσουμε για τον πανικό όταν βλέπουμε έναν συνειδητό οργανισμό (ατομικό ή κοινωνικό) να συντρίβεται από την ταχύτητα των διαδικασιών που αυτός/αυτή αναμιγνύεται, και δεν έχουμε κανέναν χρόνο να επεξεργαστούμε αυτήν την εισαγωγή πληροφοριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο οργανισμός, ξαφνικά, δεν είναι πλέον ικανός να επεξεργαστεί το καθαρό ποσό πληροφοριών που μπαίνει στο γνωστικό τομέα του ή ακόμα και αυτών που παράγονται από τον ίδιο τον οργανισμό.

Οι τεχνολογικοί μετασχηματισμοί έχουν μετατοπίσει την εστίαση από τη σφαίρα της παραγωγής των υλικών αγαθών προς τη σφαίρα των σημειωτικών αγαθών. Με αυτό, το σημειολογικό κεφάλαιο γίνεται η κυρίαρχη μορφή της οικονομίας. Η επιταχυνόμενη δημιουργία υπερ-αξίας εξαρτάται από την επιτάχυνση της σφαίρας της πληροφορίας. Η ψηφιοποίηση της πληροφοριακής σφαίρας ανοίγει το δρόμο σε αυτού του είδους την επιτάχυνση. Τα σήματα παράγονται και κυκλοφορούν με μια αυξανόμενη ταχύτητα αλλά το ανθρώπινο τερματικό (το μυαλό μας) τίθεται σε μια αυξανόμενη πίεση και καταρρέει τελικά κάτω από αυτήν. Σκέφτομαι ότι η τρέχουσα οικονομική κρίση έχει να κάνει με αυτήν την δυσαναλογία στον τομέα της σημειολογικής-παραγωγής και τον τομέα των σημειολογικών απαιτήσεων. Αυτή η δυσαναλογία στη σχέση μεταξύ του ανεφοδιασμού με σημειωτικά αγαθά και του κοινωνικά διαθέσιμου χρόνου προσοχής είναι ο πυρήνας της οικονομικής κρίσης καθώς επίσης και ο πυρήνας της διανοητικής και πολιτικής κρίσης στην οποία ζούμε.

Το σημειολογικό κεφάλαιο είναι σε μια κρίση υπερπαραγωγής, αλλά η μορφή αυτής της κρίσης είναι όχι μόνο οικονομική, αλλά και ψυχοπαθολογική. Το σημειολογικό κεφάλαιο, στην πραγματικότητα, δεν αναφέρεται κυρίως στην παραγωγή υλικών αγαθών, αλλά στην παραγωγή ψυχικής δραστηριότητας. Το διανοητικό περιβάλλον διαποτίζεται από σημάδια που δημιουργούν μια συνεχή διέγερση, κάτι σαν μόνιμη ηλεκτροπληξία, η οποία οδηγεί κάθε μεμονωμένο μυαλό καθώς επίσης και το συλλογικό νου σε μια κατάσταση κατάρρευσης.

Το πρόβλημα του πανικού σχετίζεται γενικά με τη διαχείριση του χρόνου. Αλλά μπορούμε επίσης να δούμε μια χωρική πλευρά στον πανικό. Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων αιώνων, η οικοδόμηση του σύγχρονου αστικού περιβάλλοντος ήταν συνήθως εξαρτημένη από το ορθολογικό σχέδιο της πολιτικής πόλης. Η οικονομική δικτατορία των τελευταίων δεκαετιών έχει επιταχύνει την αστική επέκταση. Η αλληλεπίδραση μεταξύ της άτακτης εξάπλωσης του κυβερνοχώρου και του αστικού φυσικού περιβάλλοντος έχει καταστρέψει την ορθολογική οργάνωση του χώρου.

Στο σημείο τομής των πληροφοριών και του αστικού χώρου βλέπουμε τον πολλαπλασιασμό μιας χαστικής εξάπλωσης που δεν ακολουθεί κανέναν κανόνα, κανένα σχέδιο, που υπογορεύεται μόνο από τη λογική οικονομικού συμφέροντος. Ο αστικός πανικός προκαλείται από την αντίληψη της χαστικής εξάπλωσης και τον πολλαπλασιασμό της μητροπολιτικής εμπειρίας. Πολλαπλασιασμός των χωρικών διαδρόμων πτήσης. Η μητρόπολη είναι μια επιφάνεια πολυπλοκότητας στην εδαφική περιοχή. Ο κοινωνικός οργανισμός είναι ανίκανος να επεξεργαστεί τη συντριπτικά σύνθετη εμπειρία του μητροπολιτικού χάους. Ο πολλαπλασιασμός των διαδρόμων επικοινωνίας έχει δημιουργήσει ένα νέο είδος χαστικής αντίληψης.

Το καλοκαίρι του 2001, εκδόθηκε η Μανία, ένα μυθιστόρημα από τη Salmab Rushdie. Στο εξώφυλλο, το Empire State building δεχόταν την επίθεση μιας αστραπής. Λίγο μετά από το τύπωμα του βιβλίου αυτό το εξώφυλλο έμοιαζε με ένα τρομακτικό προαίσθημα. Αλλά αυτό το προαίσθημα ήταν όχι μόνο στο εξώφυλλο γιατί το μυθιστόρημα περιγράφει (ή μάλλον επικαλείται) την ψυχική κατάρρευση της δυτικής μητρόπολης. Το Rushdie απεικονίζει το εικονικό νευρικό σύστημα της τάξης, που προορίζεται ως μια κοινωνική τάξη παραγωγής σημάτων καθώς επίσης και τάξη εκείνων που ζουν σε μια κοινή συνθήκη εφήμερη και υπαρξιακά εύθραυστη. Κυτταρικές φράξεις, θραύσματα σε έναν διαρκή αφηρημένο επανασυνδυασμό, σύνδεσμεμένα τερματικά που απαξιώθηκαν έχασαν την συνδυαστική

τους μνήμη.

Αντιλαμβάνεστε τον ψυχοπαθολογικό κραδασμό που συσσωρεύει, μετά από μια δεκαετία στη μπρίζα, μετά από την επιθυμητική οικονομική δεκαετία επένδυσης. Αισθάνεστε το άγχος να αυξάνεται, και την αστική φιλήδονη οικονομία που γίνεται όλο και πιο παρανοϊκή.

Τα εκατομμύρια των κινητών τηλεφώνων καλούν το ένα το άλλο, αυξάνοντας την θερμοκρασία των λιπιδίων του εγκεφάλου αναβάλλοντας την επαφή, την ευχαρίστηση και τον οργανισμό από τη μια πλευρά της πόλης στην άλλη, από μια στιγμή του συμπιεσμένου αστικού χρόνου στην άλλη.

Η δράση του μυθιστορημάτων αναπτύσσεται κυρίως στις στέγες των ουρανοξύστων του Μανχάτταν. Τρομακτικά μαύρα πουλιά που αναρωτιούνται για τη μοίρα των κτηρίων αναγγέλλουν την επόμενη κατάρρευση.

Λίγο πριν, ο Mike Ntaίηβις (City of Quartz, Dark Cities) χαρακτηρογράφησε την αστική αντίληψη του εφάφους (το έδαφος του Λος Άντζελες του 1990 στο βιβλίο City of Quartz και την πόλη της Νέας Υόρκης του 2002 στο Dead Cities) μέσω της επανοικοδόμησης των μυθολογιών του φόβου και των πολιτικών ασφάλειας και ιδιωτικοποίησης που έχουν μια καταστρεπτική επίδραση στο κοινωνικό χώρο.

«Το νεο-μilitarιστικό συντακτικό της σύγχρονης αρχιτεκτονικής υπαινίσσεται τη βία και αποτρέπει φανταστικές απειλές. Τα ψευδο-δημόσια διάκενα του σήμερα, οι μεγάλες λεωφόροι και τα εκτελεστικά κέντρα (κυβερνητικά δημοτικά κτήρια), η πολιτιστική ακρόπολη και τα λοιπά είναι γεμάτα από αόρατα σήματα για να κρατούν τον υποτιμημένο πληθυσμό μακριά» (Mike Ntaίηβις: 1990, σελίδα 226).

Μετά από τις 11 Σεπτεμβρίου 2001 η παράνοια της ιδεολογίας της ασφάλειας γίνεται η κύρια τάση στη φαντασία, στην παραγωγή των αγαθών υψηλής τεχνολογίας και στο αστικό σχέδιο.

«Η οικονομία του φόβου αυξάνεται εν μέσω μιας γενικής πείνας... Ο χαμηλόμισθος στρατός των εταιρειών security θα αυξηθεί κατά 50% κατά τη διάρκεια της δεκαετίας, ενώ η επιτήρηση από κάμερες που ταιξεται από το λογισμικό αναγνώρισης προσώπου θα αρπάξει οτι αφήνεται από την καθημερινή ιδιωτική ρουτίνα. Το καθεστώς ασφάλειας στους τομείς αναχωρήσεων των αεροδρομίων θα παράσχει ένα πρότυπο, μια μήτρα για την ασφάλεια των μαζών στην πόλη, στα εμπορικά κέντρα, στα αθλητικά γεγονότα και... αλλού Η ασφάλεια, με άλλα λόγια, θα γίνει μια αστική υπηρεσία που αναπτύσσεται αυτοτελώς όπως η ύδρευση, η ηλεκτρική ενέργεια και οι τηλεπικοινωνίες.» (Ntaίηβις, νεκρές πόλεις, 2002, σελίδες 12-13)

Η πόλη του πανικού είναι ο τόπος όπου κανένας δεν έχει το χρόνο πια να έρθει κοντά με τους άλλους, για τα χάδια για την ευχαρίστηση ή για τη βραδύτητα των ψιθυρισμένων λέξεων. Η διαφήμιση εξυιώνει και υποκινεί τη φιλήδονη προσοχή, η πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία πολλαπλασιάζει τις υποσχέσεις συγκρούσεων, αλλά αυτές οι υποσχέσεις δεν εκπληρώνονται ποτέ. Η επιθυμία μετατρέπεται σε άγχος και συμβόλαιο χρόνου.

Σημειώσεις

1. Franco Berardi, ο επονομαζόμενος Bifo. Πολιτικός ακτιβιστής, φιλόσοφος, με έντονα ελευθεριακές απόψεις. Αρχικά προσκείμενος στην Potere Operaio (εργατική εξουσία) και έπειτα ιστορική φιγούρα της δημιουργικής Αυτονομίας. Στο συνέδριο ενάντια στην καταστολή που έγινε στη Μπολόνια το 1977 υποστήριξε την τολμηρή άποψη ότι το νεανικό προλεταριάτο αντιπροσώπευε το νέο υποκείμενο και ότι οι εργάτες δεν μπορούσαν πλέον να αποτελούν το προνομιακό σημείο των ταξικών αναφορών. Πειραματίστηκε από τη δεκαετία του '70 με δομές αντι-κουλτούρας και αντι-πληροφόρησης. Ιδρυτής του περιοδικού *Altraverso* (1975-1981) και του ραδιοφωνικού σταθμού Radio Alice (1976-1978) στη Μπολόνια. Τη δεκαετία του '80 έζησε στο Παρίσι όπου και συνεργάστηκε με τον Felix Guattari (1977-1989). Τη δεκαετία του '90 επιστρέφει στην Ιταλία και η θεωρητική του ανάλυση εστιάζει στο πώς η μεταβαλλόμενη φύση του καπιταλισμού χρησιμοποιεί σήμερα την τεχνολογία, την κουλτούρα και τις επικοινωνίες μέσα στο νέο καθεστώς της παραγωγής. Το 1991 έγραψε και πρωταγωνίστησε στο κινηματογραφικό έργο "Il Trasloco" το οποίο αναφέρεται στο 1977. Ο Franco Berardi έχει αναπτύξει τόσο θεωρητικό έργο όσο και δράση, ενώ τελευταία δραστηριοποιείται στην (αντι-)πληροφόρηση μέσω διαδικτύου. Πρόσφατα το 2002 συμμετείχε στο πείραμα *telestreet*, ένα δίκτυο από μικρά τοπικά κανάλια διασπαρμένα σε όλη την Ιταλία ενάντια στην μιντιακή δικτατορία. Τέλος, έχει γράψει τα βιβλία: *Cyberpunk e mutazione* (1993), *Cibernauti* (1995), *La nefasta utopia di Potere operaio* (1997), *Felix* (2001), *Telestreet - Macchina immaginativa non omologata* (2003)

2. Η σημειωτική ή η σημειολογία είναι η μελέτη των σημάτων και των συμβόλων, και τα δύο χωριστά και ομαδοποιημένα ταυτόχρονα σε συστήματα σημασιών και σημάτων. Περιλαμβάνει τη μελέτη για το πώς η έννοια κατασκευάζεται και γίνεται κατανοητή

3. Πληροφορίες για τον Franco Berardi Bifo καθώς και για το πείραμα *Telestreet* στους διαδικτυακούς τόπους:

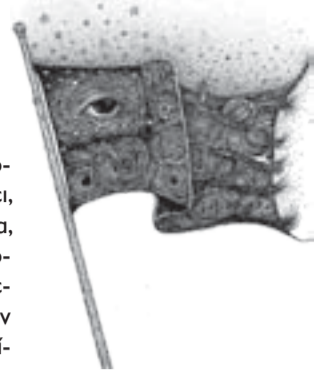
<http://www.telestreet.it>

theater.kein.org/berardi

<http://www.mediaevo.com/stopmedia.htm>

<http://www.rekombinant.org>

<http://www.pixellache.ac/2005/helsinki/p...erardi-des>

του Μίμη

Η μητρόπολη της ήττας

συλλογικά σχέδια στο σύμπαν των ατομισμών

Τι είναι η μητρόπολη και σε τι διαφέρει από την πόλη; Είναι απλά μια γιγαντωμένη πόλη; Μια μεγαλύτερη συνάθροιση; Τόσα χρόνια κινούμενοι στο επαναστατικό κίνημα διαβάζαμε αναλύσεις για μητροπολιτικούς, σχιζομητροπολιτικούς, διαγώνιους casear, και άλλα τέτοια ξενόφερτα αλλά ακούοντως γοητευτικά. Προσπαθούσαμε να πάρουμε τις επιθυμίες μας για πραγματικότητα και παριστάναμε τους μητροπολιτικούς; Μόνο πολύ πρόσφατα οι μητροπολιτικές εμπειρίες έχουν αρχίσει να αποτελούν στοιχείο της πραγματικότητας. Οργανικό στοιχείο της ζωής και της διαδρομής μας κινηματικής και ατομικής.

Γενικά η θέση μας είναι ότι η μητρόπολη δεν αποτελεί απλώς μια πιο διευρυμένη μορφή οργάνωσης του αστικού χώρου μια συνάθροιση από τις τεχνολογίες τις πειθάρχησης και του ελέγχου των παλιών πόλεων. Δεν είναι μόνο οι κάμερες οι μεγάλες λεωφόροι, τα σύγχρονα επιτηρούμενα μέσα μεταφοράς. Δεν είναι καν το μέγεθος και η φριχτή κοινοτυπία περί απρόσωπων πόλεων και σχέσεων που πρόκειται εδώ να ασχοληθούμε. Όλα αυτά ισχύουν περισσότερο ή λιγότερο. Εξαρτάται από την περίπτωση και τις εμπειρίες αγώνα που κάθε πόλη έχει εγγραφεί στο σώμα της. Αυτό που ίσως θα μας ενδιέφερε να συζητήσουμε και να κατανοήσουμε εδώ είναι τη μητρόπολη ως ακόμη μια κατηγορία, ως μια συνιστώσα αναμεσα στις άλλες (φύλο, τάξη, έθνος, κράτος) που συνθέτουν την κατάσταση διακυβέρνησης που βιώνουμε σήμερα.

Το κείμενο αυτό γεννήθηκε από μια αρχική διερώτηση. Τι συμβαίνει και η αδυναμία οργάνωσης και αγώνα φαντάζει τόσο ανίκητη όσο πιο μητροπολιτικές γίνονται οι σχέσεις. Γιατί ενώ τα υποκείμενα μεμονωμένα συνειδητοποιούν ότι έχουν χίλιους λόγους να πράξουν ρουφιούνται από τις κεντρομόλους δυνάμεις της μητροπολιτικής εμπειρίας. Όπως είναι αρκετά κατανοητό ότι όταν οι φοιτητές χωρικά και μόνο περιορίζουν τους αγώνες στα πανεπιστήμια και στα πέριξ αυτών θα αρθρώσουν αναμενόμενα ένα «πανεπιστημιακό» λόγο, ανάλογες αναγωγές μπορεί να γίνουν και στο μητροπολιτικό πεδίο. Εδώ όμως αντί να μιλάμε για κάτι συμπαγές και οργανωμένο μιλάμε για το αντίθετο του. Για κάτι χαοτικό και πολύμορφο. Το ότι κάτι είναι πολύμορφο δεν σημαίνει ότι ξεφεύγει από την στερεοτυπία και την πρόβλεψη. Το ότι είναι πολύμορφο πολλές φορές ανεξέλεγκτα βίαιο, μελαγχολικό δεν σημαίνει ότι δίνει και κάποια διέξοδο. Μπορεί απλά να αποτελεί η πολυμορφία αυτή και οι ποικίλες υποκειμενικότητες που τη συνθέτουν μια δυναμική που τρώει τα σωθικά της. Ενα εσωτερικευμένο μηχανισμό εγγεγραμμένο στην ίδια την εμπειρία της εξουσίας και του κράτους. Αυτός ο φανταστικός κρατικός εγκέφαλος που συσσωρεύει γνώση δεν υπάρχει σε κάποιο σχέδιο απτό, ή σε ένα μυστικό δωμάτιο κάποιου υπουργείου. Υπάρχει στα κύτταρα του οργανισμού του κράτους. Στις διαδικασίες και στη γραφειοκρατική οργάνωση των υπηρεσιών. Στις συνήθειες και τις απαντήσεις των υπαλλήλων του. Συνεπώς περισσότερες απαντήσεις ίσως να μας δώσει μια προσπάθεια αποδιαρθρωσης της δομής μητρόπολη.

Χρόνος και μητρόπολη

Ο μητροπολιτικός χρόνος είναι ενα χρόνος αντι-ιστορικός. Ένας χρόνος που καταστρέφει την ιστορία ή καλύτερα

απεχθάνεται τη δημιουργία της. Σημειακές καταστάσεις που επαναλαμβάνονται μέσα στο χρόνο αλλά και την ίδια στιγμή που συμβαίνουν ταυτόχρονα μέσα στο χώρο, χωρίς να εφάπτεται η μια με την άλλη. Σαν μια φάρσα ή και σαν μια κωμωδία. Οι συναντήσεις είναι τόσες πολλές και τόσο ευκαιριακές που κάθε άτομο είναι αναγκασμένο να ξεκινάει πάντα από την αρχή. Να μην κατοχυρώνει σχεδόν τίποτα. Ο σύγχρονος πρωτεύας είναι η εκφραση της ιστορίας της μητροπόλης. Ταυτόχρονα ο πλούτος του εμπορεύματος που κυκλοφορεί πολιτιστικού, ή και κυδαία υλικού δίνει τη δυνατότητα κάθε μέρα να είναι μια καινούργια ευκαιρία. Πακέτα καθημερινής εναλλαγής που μειώνουν δραματικά την σχέση ή την επικοινωνία πέρα από τη διαμεσολάβηση μια εμπειρίας ενταγμένης στον κόσμο του εμπορεύματος. Καλλιτεχνικές πρωτοπορίες με την ευγενική χορηγία του υπουργείου άμυνας. Αυτοσχέδιοι κλον στο φεστιβάλ αθηνών, ροκ βαμπίρ σε συναυλίες με ιατρική υποστήριξη, φουκοϊκές ετεροτοπίες για ευαίσθητους φοιτητές στη μπιναλε της θεσσαλονίκης. Όλα αλέθονται και όλα χωράνε. Αρκεί να πηγαίνεις μόνο σου η με την κοπελιά σου/ το φίλο σου ή την queer συντροφιά σου. Με προσύλωση και διερευνητικό βλέμμα. Αένα και για πάντα. Όσο για τους λιγότερο κουλτουριάρηδες η μητρόπολη δεν τους αφήνει παραπονεμένους. Όταν η δουλειά τελειώνει, τα σκατά της tv θα αρκέσουν μέχρι το σκ όπου οι επιλογές να τα σπάσει κάποιος είναι πραγματικά πολλές. Άλλωστε κάθε συνοικία πια έχει την γκλαμουράτη περατζάδα της. Οι κάτοικοι των μητροπόλεων μοιάζουν με ένα τεράστιο πλήθος από χρυσόψαρα. Ο χρόνος περιστρέφεται γύρω και με βάση την κυκλοφορία του εμπορεύματος. Προσκολλάτε στις νέες καινοτομίες του, στις νέες κτήσεις του πάνω στην ανθρώπινη δημιουργικότητα. Αφόρητοι κύκλοι και κυνήγια. Η μνήμη συνθλίβεται στις περιπλανήσεις στις εκθέσεις των νέων δημιουργών, στους διαδρόμους των φεστιβάλ, στα πάρτυ των περίπου φίλων, στα μπαρ με αμφισβητικές μεταξύ 23-25, στα σκυλαδικα της ερωτικής του ντερτιού. Η ζωή περνά και χάνεται. Σίγουρα λιγότερο μίζερα από ότι σε μια επαρχιακή πόλη. Τουρίστες στην ίδια τους την πόλη. Κάθε μέρα θέλουν να είναι μια καινούργια ημέρα. Όμως ο χρόνος περνά και χάνεται εντυπώνοντας την ήττα της αυτονομίας μας. Επιβεβαιώνοντας ότι οι υπηκόοι το έχουν βουλώσει χαμένοι στις μητροπολιτικές διαδρομές. Ο καιρός περνάει και χάνεται και στο διαταυτα δεν αφήνει ριζώματα στο μητροπολιτικό χώρο. Οι ανταγωνισμοί δεν υπάρχουν κάπου, ακολουθούν και αυτοί την ακινδυνή ευκαιριακότητα, τις συγκυρίες, τις καταστάσεις που προκύπτουν αλλά δεν μπολιάζουν κάτι πιο συλλογικό. Κάτι που επιμένει.

Μέσα σε αυτό το γενικό χάσιμο, στην ταχύτητα των εμπειριών η ανάπαυλα και ο αναστοχασμός μάλλον σημάδι αρρώστειας θεωρούνται. Μάλλον το να σχεδιάσεις απέναντι σε ένα σύστημα που διαρκώς επανασχεδιάζει, μετρά και τροποποιεί τακτικές και πολιτικές θεωρείτε χάσιμο χρόνου. Δεν είναι άλλωστε ξένη η εικόνα συνελεύσεων και απόψεων που κάθε εμπόληση κάθε απόπειρα οργάνωσης την θεωρούν χάσιμο χρόνου. Απορροφημένες από την ίδια τη λογική της μητρόπολη ως μια κατάσταση κυριαρχίας απλώς την αναπαράγουν «αντιστασιακά». Το σταμάτημα του ξέφρενου μητροπολιτικού ρυθμού, ο χρόνος για συζήτηση είναι προϋπόθεση μιας ανατροπής. Είναι η επανεφεύρεση του συλλογικού.

Πληθυντικότητα (ατομισμοί) και μητρόπολη

Η μητρόπολη δεν είναι μια απλή συνάθροιση ανθρώπων που φτιάχνει ένα πολύ ισχυρό κανόνα. Ψαξτε με την πάρτη σου, εναλλακτικά, υπερεπαναστατικά, φοιτητικά, μουσικά. Αρκεί να την ψάχνεις προσωπικά. Άλλωστε και οι πράξεις ηρωισμού και αυτοθυσίας που τελευταία είναι και της μόδας δεν σκοπεύουν να ανασυνθέσουν κανεναν κινημα ή καμιά κοινωνική απεύθυνση. Χαρακτήρες φτιάχνουν. Χαρακτήρες λιγότερο ή περισσότερο αντισυμβατικούς. Σημασία έχει ότι οικοδομούν χαρακτήρες, που τα όρια τους φτάνουν μέχρι την άσκηση ριζοσπαστικής αντιπολίτευσης. Ευθυγραμμίζοντας με το κανόνα της αυτοαναφορικότητας. Χωρίς να κρίνουμε μικροπολιτικά άλλα σε μια προσπάθεια να διαυγάσουμε την κίνηση μας, λέμε ότι το πληροφοριακό συναισθηματικό χάος της μητροπόλης αβαντάρει το πάρτη των ατομισμών. Και φυσικά είναι περιττο να ξαναμάθουμε την αλφαβήτα στον αναγνώστη για να υπαινιχθούμε μακροπρόθεσμα αλλά και καθημερινά ποιον ευνοεί αυτό. Σίγουρα η μανία συλλογής εμπειριών, αυτοεξέλιξης και ψαξίματος στην «πλούσια» μητρόπολη δεν δηλώνει παρά κάτι, ως πράξη, ως στάση. Ότι δεν διαθέτω τον εαυτό μου σε συλλογικά σχέδια, παρα μόνο σε ατομικές εκρήξεις που μπορεί ενίοτε να προσομοιάζουν σε αυτά. Αυτές οι καταστάσεις δεν πηγάζουν από ιδιοτροπίες των ατόμων, μάλλον είναι σημεία των καιρών. Είναι το σημείο που η πολιτική υποχωρεί.

Αυτή η ατομική ελευθεριότητα, που νομίζει ότι κάνει ότι γουστάρει, κρύβει μια βαθιά ήττα. Κρύβει την αλήθεια ότι στην τελική προσδιορίζεται από συμπαγής και πολύ συντηρητικούς μικρόκοσμούς. Αχώριστα ζεύγη. Εγώ και η φίλη/φίλος μου, εγώ και τα extreme sports, εγώ και οι εκδρομές μου, εγώ και η δουλειά μου ενίοτε και με επαναστατικό περίβλημα /εγώ και οι μπάτσοι ή σε στιγμές παραληρημάτων Εγώ και το Κράτος. Όπως μάλλον είναι κατανοητό το σύνολο αυτών των αξιοπρεπών η μη στάσεων απλά εντάσσεται στην μητροπολιτική καμπύλη κανονικότητας. Οι εξάρσεις επιτρέπονται η συλλογικοποίηση τους πρέπει να αποτραπεί. Η εκτροπή της καμπύλης μόνο από πιο συλλογικές καταστάσεις λιποταξίας μπορεί να προκληθεί. Μόνο από τον ξεμάγεμα από το μητροπολιτικό χάος. Η διαδικασία αυτή για να μην ενσωματωθεί ως γραφικότητα, ακροκινούμενη ιδιοτροπία και άλλα παρόμοια είμαστε αναγκασμένοι να την αναζητήσουμε στην συλλογική συναπόφαση να αγωνιστούμε ρητά ώστε να βγούμε από αυτό τον φαύλο κύκλο.

Όλα αυτά είναι η δικιά μας ήττα στη μητρόπολη. Είναι η ήττα να οργανώσουμε μια κατάσταση ακυβερνησίας, είναι ότι απλά δεν ελπίζουμε ότι κάτι μπορούμε να αλλάξουμε πέρα από την ευκαιριακή παρουσία στα θερματικά των 8:00. και αν κάποιος λένε ότι αυτή είναι η μοιρα μας πάντα θα ξεπροβάλλουν κάποιος άλλοι αποφασισμένοι να την ανατρέψουν...εκεί που δεν το περιμένεις.

ΚΑΤΑΛΗΨΗ DES TANNERIES + ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Συνέντευξη με τον Nicolu από την κατάληψη - αυτόνομο χώρο "Les Tanneries" στη Dijon

BO: Πες μας για την ιστορία της κατάληψης Des Tanneries, πότε ξεκίνησε με ποιους στόχους και πως εξελίχθηκε.

Nicolu: Η κατάληψη Des Tanneries ξεκίνησε πριν 10 χρόνια, το 1998 στην Dijon στη Γαλλία. Ο χώρος ήταν ένα μεγάλο παλιό εργοστάσιο παραγωγής κρέατος εγκαταλειμμένο για περίπου 20 χρόνια. Εκείνη την εποχή υπήρχε στην Dijon ένα σχετικά δυναμικό αναδυόμενο αναρχικό κίνημα με μια ευρεία ποικιλία ομάδων και δράσεων. Ωστόσο υπήρχε μόνο ένα αναρχικό κέντρο στο οποίο πραγματοποιούνταν συνελεύσεις, λαϊκές κουζίνες και εκδηλώσεις αλλά ήταν ένας μικρός χώρος. Εκείνη την εποχή μερικοί από εμάς ταξίδεψαν σε άλλες χώρες (Ελβετία, Αγγλία, Ιταλία, Ισπανία) επισκέφθηκαν αυτόνομους χώρους και καταλήψεις από τις οποίες εμπνευστήκαν, επηρεάστηκαν και θέλησαν επιστρέφοντας να διευρύνουν τις αναρχικές πολιτικές δραστηριότητες στην Dijon. Βέβαια είχαμε μικρή εμπειρία από καταλήψεις καθώς οι περισσότερες σε σύντομο χρονικό διάστημα εκκενώνονταν. Η τελευταία εκκενώθηκε μετά από μια πορεία ενάντια στην εθνική επέτειο της 4 Ιουλίου όταν πολλά αμάξια κήκεσαν τα McDonalds καταστράφηκαν και οι μπάτσοι τις επόμενες μερες εκκένωσαν την κατάληψη που είχαμε και βρεθήκαμε σε αδιέξοδο. Ωστόσο είπαμε ότι θα προσπαθήσουμε πάλι και αρχίσαμε να ψάχνουμε. Η Dijon είναι μια μπουρζουάδικη πόλη με βιομηχανική και ιστορική παράδοση έτσι δεν είχε πολλά άδεια κτήρια. Τελικά βρήκαμε αυτό το παλιό εργοστάσιο το οποίο το καταλάβαμε στην αρχή προσωρινά μόνο για συναυλίες και για μεγάλα φεστιβάλ αλλά ο δήμος μας απείλησε με εκκένωση και έτσι αποφασίσαμε να το υπερασπιστούμε και να το καταλάβουμε σε μόνιμη βάση. Μερικοί από εμάς ξεκίνησαν να μένουν δημιουργώντας στεγαστική κολεκτίβα και έπειτα ανοίξαμε το χώρο για διάφορες πολιτικές δραστηριότητες. Έτσι στεγάστηκαν διάφορες πολιτικές ομάδες. Ο στόχος ήταν να φτιάξουμε έναν χώρο και με πολιτιστικές δραστηριότητες αλλά κυρίως με πολιτικές δραστηριότητες. Αυτό το επισημαίνω διότι στην Γαλλία υπάρχουν αρκετές καλλιτεχνικές καταλήψεις χωρίς σαφή αντικαπιταλιστικά ή αντικρατικά χαρακτηριστικά αλλά απλά και μόνο για να στεγάσουν καλλιτεχνικές ευαισθησίες, έτσι πολύ εύκολα έρχονται σε διαπραγματεύσεις με τις αρχές. Για μας από την αρχή ήταν ξεκάθαρο ότι η κατάληψη Des Tanneries θα είναι μια πολιτική κατάληψη στην οποία θα πραγματοποιούνται και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ο ιδιοκτήτης του εργοστασίου είναι ο δήμος και στην αρχή ήρθε το δημοτικό συμβούλιο για να δει τι γίνεται αλλά δεν ήξερε τι να κάνει καθώς πολύς κόσμος είχε μαζευτεί στη κατάληψη και είχε φτιάξει οδοφράγματα στους γύρω δρόμους. Έτσι μένοντας έκπληκτοι από την μαζικότητα μας άφησαν ανενόχλητους για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ωστόσο έλεγαν ότι θα μας εκκενώσουν το συντομότερο δυνατό. Αυτό άρχισαν να το επιδιώκουν πριν από τέσσερα χρόνια και εμείς ως απάντηση οργανώσαμε κάθε μήνα πορείες και καταλαμβάνουμε συμβολικά άλλα δημοτικά κτήρια ακόμα και το δημαρχείο. Ταυτόχρονα ενημερώναμε και καλούσαμε σε υποστήριξη άλλες ομάδες από όλη τη Γαλλία. Αλληλεγγύη και υποστήριξη μας έδειξαν σύντροφοι και από πολλές χώρες κυρίως από Ελβετία Γερμανία και Βέλγιο. Τελικά ο δήμος εκτίμησε ότι θα του κόστιζε σε δημοτικότητα μια πιθανή εκκένωση και προσωρινά μας άφησε. Εδώ πρέπει να σημειώσω ότι πριν τρία χρόνια όταν ήταν προεκλογική περίοδος με έναν ανεξήγητο τρόπο άναψε φωτιά σε

επτά διαφορετικά σημεία του κτηρίου και καταστράφηκε μεγάλο μέρος της κατάληψης μέσα σε μια νύχτα. Όμως σύντομα το επισκευάσαμε και οργανώσαμε μεγάλες πορείες που κατευθύνθηκαν εναντίον του δημαρχείου και η πόλη βρέθηκε σε μεγάλη αναστάτωση. Τελικά κατάλαβαν και οι δεξιοί και οι σοσιαλιστές ότι εάν ήθελαν να εκλέγουν δεν θα έπρεπε να πειράξουν την κατάληψη Des Tanneries. Έτσι αυτή την στιγμή η κατάληψη δεν βρίσκεται σε κίνδυνο καθώς μέχρι τις επόμενες εκλογές έχουν υποσχεθεί ότι δεν θα μας ενοχλήσουν. Ωστόσο πρέπει να πω ότι η κατάληψη είναι απόλυτα παράνομη δεν έχουμε έρθει σε κανέναν είδους διαπραγμάτευση και αυτό είναι σημαντικό καθώς τα τελευταία χρόνια έχει διεξαχθεί μεγάλη συζήτηση στο εσωτερικό των καταλήψεων για το εάν θα διαπραγματευτούμε με τις αρχές ή όχι. Έτσι και σε εμάς μας επώθησε ότι μπορείτε να κρατήσετε το χώρο αρκεί να λάβετε μια σειρά από μέτρα προστασίας, πυρασφάλειας, να επι-

Εμείς ξέρουμε ότι η διαδικασία των διαπραγματεύσεων και της νομιμοποίησης οδηγεί στην ποινικοποίηση και εγκληματικοποίηση όσων καταλήψεων αρνούνται να διαπραγματευτούν. Για μας ήταν σαφές από την αρχή πως ο άξονας των κινήσεων μας ήταν η πλήρη αυτονομία μας.

σκευάζετε τα επικίνδυνα σημεία και να τεθούν κάποιος ως νόμιμο εκπρόσωποι του χώρου. Εμείς ξέρουμε όμως κυρίως από την γερμανική εμπειρία ότι η διαδικασία των διαπραγματεύσεων και της νομιμοποίησης οδηγεί στην ποινικοποίηση και εγκληματικοποίηση όσων καταλήψεων αρνούνται να διαπραγματευτούν. Έτσι σε όλες τις παρεμβάσεις μας και σε όλες τις συζητήσεις βρεθήκαμε με τον δήμο διακηρύτταμε την πλήρη αυτονομία μας και ότι δεν θέλουμε να διαχωριστούμε από άλλες καταλήψεις που δεν διαπραγματεύονται. Τελειώνοντας την ιστορία της διαμάχης με τον δήμο πρέπει να πω ότι παρόλο που μας διαβεβαίωσαν ότι δεν θα μας ενοχλήσουν εμείς ξέραμε ότι η περιοχή στην οποία βρίσκεται η κατάληψη είναι μια από τις

αναδυόμενες για επενδύσεις περιοχές της πόλης και διάφορες ιδιωτικές εταιρίες ενδιαφέρονταν να αγοράσουν από τον δήμο το Des Tanneries. Αυτό είναι σημαντικό καθώς σε μια παρόμοια κατάληψη στη Grenoble παρόλο που υπήρξε σθεναρή αντίσταση των καταληψιών (για δυο μήνες ήταν ανεβασμένος κόσμος στην ταράτσα του κτηρίου και οι μπάτσοι προσπαθούσαν να τους κατεβάσουν) ωστόσο το κτήριο είχε πουληθεί τα κονδύλια έτρεχαν και οι καταληψίες δεν είχαν φροντίσει να αποτρέψουν την αγοροπωλησία, έτσι μετά ήταν πολύ δύσκολο να το υπερασπιστούμε. Έτσι διαρκώς προσπαθούμε να περνούμε πληροφορίες για πιθανές διαπραγματεύσεις του δήμου με επιχειρηματίες. Μάθαμε λοιπόν ότι μια μεγάλη ιατρική εταιρεία ενδιαφέρεται να κλείσει όλα τα μικρά κέντρα υγείας και νοσοκομεία που έχει διασπαρμένα στην ευρύτερη περιοχή της Dijon και να χτίσει ένα νέο υπερπολυτελές μεγάλο νοσοκομείο στο χώρο του Des Tanneries. Την ημέρα λοιπόν που ήταν να συζητηθεί η αγοροπωλησία στο δημοτικό συμβούλιο οργανώσαμε μια πανευρωπαϊκή καμπανία εναντίωσης και ο δήμος δέχτηκε μηνύματα και e-mail διαμαρτυρίας από πολλές χώρες. Έπειτα αιφνιδιαστικά περίπου 60 άτομα καταλάβαμε το δημοτικό συμβούλιο την ώρα της συνεδρίασης και δηλώσαμε ότι δεν θα φύγουμε εάν δε μας διασφαλιστεί ρητά ότι θα ακυρωθεί η αγοροπωλησία. Ταυτόχρονα αρκετές εκατοντάδες κόσμου συγκεντρώθηκε έξω από το δημαρχείο και το δημοτικό συμβούλιο αναγκάστηκε προσωρινά να ακυρώσει την αγοροπωλησία. Τους επόμενους τρεις μήνες ακολούθησαν μια σειρά από ποικίλες δράσεις με αποκορύφωμα την κατάληψη του πάρκου που βρίσκεται μπροστά από το δημοτικό συμβούλιο. Αρχικά φτιάξαμε στα δέντρα του πάρκου 15 δεντροσπίτα, έπειτα μαζεύτηκε κόσμος και ο δήμαρχος ζήτησε την επέμβαση της αστυνομίας αλλά αυτοί δεν ήξεραν πως να μας κατεβάσουν. Τέλος ακολούθησε μια μαζική πορεία με μερικές χιλιάδες διαδηλωτές την ημέρα των εκλογών και ο νέος δήμαρχος μας διαβεβαίωσε ότι έως τις επόμενες εκλογές το 2011 δεν θα μας πειράξουν και δεν θα πούλησαν το Des Tanneries σε κανένα ιδιώτη. Έτσι πετύχαμε μια μικρή νίκη.

BO: Για να σχηματίσουμε μια πιο γενική πολιτική εικόνα της κατάστασης στη Γαλλία πες μας μερικά λόγια για την κατάσταση των ριζοσπαστικών κινήσεων (αναρχικών, αυτόνομων, αριστεριστών) τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις που έχουν με κοινωνικά κινήματα όπως των μεταναστών στα γκέτο ή των φοιτητών.

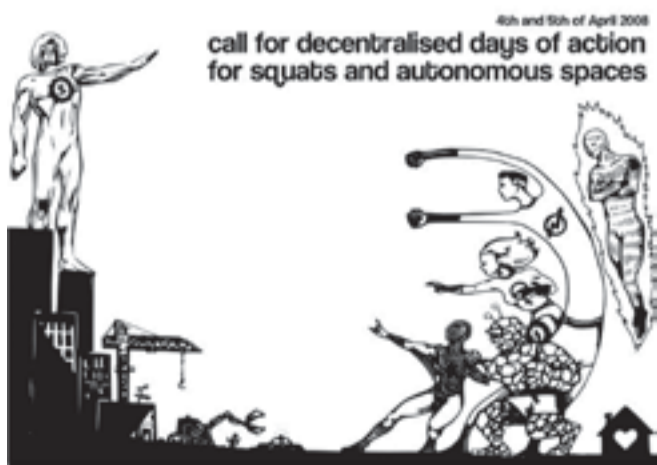
Nicolu: Στη Γαλλία μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 90, όταν άρχισε να αναδύεται το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση ήταν πολύ διάσημη η οργάνωση ΑΤΤΑΚ, η οποία είναι η σοσιαλδημοκρατική έκφραση της «κοινωνίας των πολιτών» και η οποία έθετε ως στόχο της αλλαγή του καπιταλισμού από τα μέσα. Πίσω από την ΑΤΤΑΚ ενεπλάκησαν διάφορες ομάδες και δίκτυα με ποιο διά-

σημο το δίκτυο του οποίου επικεφαλής ήταν ο Μποβέ και τα ποια πραγματοποιούσαν άμεσες δράσεις πολιτικής ανυπακοής ενάντια π.χ. σε γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες. Επίσης υπάρχει ένα ισχυρό τροτσιστικό κίνημα και τα παραδοσιακά μεγάλα συνδικάτα της CGT CFDT, τα οποία όσο περνάν τα χρόνια γίνονται όλο και πιο ρεφορμιστικά και κλείνουν ανεργατικές συμφωνίες με τα αφεντικά και τις κυβερνήσεις. Μπορεί να κηρύσουν απεργίες αλλά θέλουν να έχουν τον απόλυτο έλεγχο των διαδηλώσεων και όποτε κρίνουν σταματάν τις κινητοποιήσεις. Τέλος υπάρχει και ο αναρχικός - αυτόνομος χώρος ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει δομήσει μια σειρά από δίκτυα βάσης. Ένα από αυτά στο οποίο συμμετέχει και η κατάληψη Des Tanneries είναι το αντικαπιταλιστικό δίκτυο Sans-Titre οι απαρχές του οποίου πηγαίνουν δέκα χρόνια πίσω όταν γεννήθηκε και η PGA και ξεκίνησαν τα παγκόσμια ραντεβού. Ο στόχος του ήταν να συνδέσει διάφορους αυτόνομους χώρους και τοπικούς αγώνες. Συναντιόμασταν κάθε δυο μήνες σε διαφορετικά μέρη στη Γαλλία σε συναντήσεις που διαρκούσαν 4-5 μερες και περιελάμβαναν θεωρητικές αναλύσεις και συντονισμό δράσεων όπως π.χ. την οργάνωση του no border camp στο Στρασβούργο το 2002. Μετά την περίοδο της αντιπαγκοσμιοποίησης και ιδίως τα τελευταία τρία χρόνια άλλαξε η δυναμική του αναρχικού χώρου. Αυτό συνέβαινε ιδίως μετά την εξέγερση στα γκέτο το 2005 όταν έγιναν διάσημα σε όλη την Ευρώπη τα μαζικά καψίματα αυτοκινήτων αλλά δεν ήταν μόνο αυτό, καταστράφηκαν super market, αστυνομικά τμήματα, πρακτορεία ευρέσεως εργασίας, κρατικά κτήρια. Έως τότε ήταν πολύ ασθeneis οι επαφές μεταξύ των πολιτικών χώρων και του αναρχικού συμπεριλαμβανόμενου με τους μετανάστες. Αλλά συνειδητοποιήσαμε ότι κάτι πολύ σημαντικό συνέβαινε στα προάστια και επιδιώξαμε να έρθουμε σε στενότερη επαφή και να υποστηρίξουμε τους μετανάστες ιδίως όσους συλλαμβάνονταν. Έτσι δραστηριοποιήκαμε κυρίως σε δράσεις αλληλεγγύης. Έπειτα ακολουθεί το φοιτητικό κίνημα - το antiCPE κίνημα, το οποίο στην αρχή έμοιαζε σαν ένα ακόμα κλασσικό φοιτητικό κίνημα το οποίο μιλούσε μόνο για συντησιακά ζητήματα ενάντια στο νέο νόμο. Όμως γρήγορα ξέφυγε από τον έλεγχο των παραδοσιακών φοιτητικών παρατάξεων και κομμάτια άρχισε να μιλάει ευρύτερα για κοινωνικά ζητήματα όπως η επισφάλεια και οι καταλήψεις των πανεπιστημίων απέκτησαν περισσότερο αυτόνομα χαρακτηριστικά. Μετά από πολλά χρόνια η στρατηγική ιδέα πίσω από τις δράσεις ήταν το μπλοκάρισμα της οικονομίας, έτσι ενεπλάκησαν και αναρχικοί οι οποίοι ενίσχυσαν αυτές τις δράσεις όπως ήταν κλείσιμο δρόμων, καταλήψεις σε σταθμούς μεταφοράς, σε σταθμούς μετρό, σε ταχυδρομεία, σε σιδηροδρομικούς σταθμούς. Νομίζω ότι το φοιτητικό κίνημα σίγουρα προεβλεπτο από τις προηγούμενες δράσεις των μεταναστών στα προάστια ιδίως όσον αφορά το επίπεδο της βίας καθώς μετά από πολλά χρόνια οι δράσεις ξέφυγαν από τις παραδοσιακές ειρηνικές πορείες και τις διαπραγματεύσεις με τις αρχές. Επίσης υπήρξε σύνδεση με τους μετανάστες καθώς ούτως ή άλλως ένα βασικό κομμάτι των φοιτητών είναι μετανάστες, έτσι στις φοιτητικές πορείες έρχονταν μετανάστες από τα προάστια για να πάρουν εκδίκηση στο κέντρο της πόλης. Εκεί λοιπόν υπήρξαν πολύ ενδιαφέρουσες αλληλοεπιδράσεις μεταξύ αναρχικών - μεταναστών - φοιτητών ιδίως στις τακτικές αντιπαράθεσης με την αστυνομία. Μετά λοιπόν την εξέγερση στα προάστια και το antiCPE κίνημα ακολουθεί μια άνηψη και ριζική αλλαγή στο αναρχικό κίνημα καθώς προσπαθεί να βγει έξω από το «γκέτο» του, να αποκτήσει ορατότητα και να συνδεθεί οργανικά, πολιτικά, πολιτιστικά με κοινωνικούς χώρους. Έτσι κατά τη προεκλογική περίοδο τον τελευταίο χρόνο πολλές δράσεις και συγκρούσεις συνδιοργανώθηκαν από αναρχικούς και μετανάστες όπως πορείες, καταλήψεις σε κυβερνητικά κτήρια, καψίματα οχημάτων στο κέντρο των πόλεων και όχι στα προάστια. Τα media φυσικά παρουσίασαν τις δράσεις ως απολιτικές και αποσιωπούσαν τα πολιτικά χαρακτηριστικά. Για μας λοιπόν ήταν πολύ σημαντικά αυτά που συνέβησαν τα τελευταία χρόνια ιδίως όσον αφορά το επίπεδο των επαφών και αλληλοεπιδράσεων μεταξύ των διαφόρων πολιτικών και κοινωνικών κινήσεων

BO: Πες μας τώρα για τις δομές τους αναρχικού - αυτόνομου χώρου στη Γαλλία και για τις βασικές θεματικές της πολιτικής ατζέντας των ομάδων

Nicolu: Όσον αφορά τους αναρχικούς, υπάρχουν οι παραδοσιακές αναρχικές ομοσπονδίες όπως η CNT, η αναρχοκομμουνιστική ελευθεριακή ομοσπονδία αλλά οι περισσότεροι σύντροφοι οργανώνεται σε αυτόνομες ομάδες με μεγάλη ποικιλία πολιτικών θεμάτων. Μερικές φορές δημιουργούνται δίκτυα αυτόνομων ομάδων όπως το Sans - Titre με συγκεκριμένες θεματικές όπως το δίκτυο ενάντια στον κοινωνικό έλεγχο, στα βιομετρικά δεδομένα τη καταγραφή του dna, στις νέες κατασταλτικές τεχνολογίες. Επίσης υπάρχουν πολλές ομάδες, μέσα σε αυτές συγκαταλέγεται και το Des Tanneries, οι οποίες τα τελευταία δέκα χρόνια επιδιώκουν

4-5 Απριλίου κάλεσα για πανευρωπαϊκό διήμερο δράσεων αλληλεγγύης στις καταλήψεις και τους αυτόνομους χώρους. Το κάλεσμα γίνεται από την κατάληψη Les Tanneries και για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται στις 24-25 Νοέμβρη προπαρασκευαστική συνάντηση στη Dijon

τη δημιουργία δομών επικοινωνίας με έμφαση στη σχέσεις. Έτσι θέτουν στην πολιτική τους ατζέντα ζητήματα όπως η πατριαρχία, το φύλο, επίσης υπάρχουν πολλές αναρχοφεμινιστικές - λεσβιακές καταλήψεις στην Γαλλία. Επίσης υπάρχει το δίκτυο του hacklab που ασχολείται με ζήτμημα όπως το ελεύθερο λογισμικό, τα πνευματικά δικαιώματα, η εξέλιξη των linux ενάντια στους νέους νόμους ελέγχου του internet. Κάποιοι από τους αυτόνομους χώρους και τις καταλήψεις εμπλέκονται σε ζητήματα μεταναστών χωρίς χαρτιά και σε καμπάνιες ενάντια στο τίσιμο νέων φυλακών για νεαρά άτομα (13-18 ετών). Εδώ και 30 χρόνια τέτοιες ειδικές φυλακές ήταν ανύπαρκτες, αλλά τώρα ο Σαρκοζύ θέλει να τις επανιδρύσει. Υπήρξε ένα είδος άτυπου δικτύου το οποίο ανέλαβε δράση σε διαφορετικές πόλεις. Παράδειγμα εμείς καταλάβαμε το μέρος όπου θα χτίζονταν οι «φυλακές για παιδιά» και πραγματοποιήσαμε ποικίλες δράσεις. Την ίδια περίοδο σε άλλες πόλεις όπως στη Λυών ή στην Τουλούζη πραγματοποιήθηκαν σαμποτάζ και καταστροφές στα εργοτάξια. Αυτές οι δράσεις ακόμα συνεχίζονται. Ένα άλλο ζήτημα είναι αυτό των νέων τεχνολογιών: ναοτεχνολογία, βιοτεχνολογία και βιομετρική, και πως αυτές χρησιμοποιούνται για τον κοινωνικό έλεγχο. Κόσμος στην Grenoble δραστηριοποιήθηκε ενάντια στην ίδρυση και κατασκευή ενός μεγάλου κέντρου ερευνών, του «Mina Tech», του πρώτου στην Ευρώπη εξειδικευμένου στην ναοτεχνολογία. Τυπώθηκαν και μοιράστηκαν ενημερωτικά φυλλάδια σε όλη την πόλη, καταλήφθηκαν εργοτάξια, σαμποταρίστηκαν συνέδρια που προωθούσαν το κέντρο ερευνών. Επίσης στην ίδια πόλη, υπήρξε ένας μεγάλος αγώνας για την προστασία των ελεύθερων δημόσιων χώρων και εναντία στην κατασκευή ενός γηπέδου ποδοσφαίρου. Για πολλές μέρες πλήθος κόσμου συμμετείχε σε διάφορες ενέργειες. Από μαζικά πικνίκ μέχρι και «κατάληψη δέντρων». Αυτή η μάχη μπορεί να χάθηκε αλλά το δημοτικό συμβούλιο θα ξέρει την επόμενη φορά ποιους θα έχει απέναντί του. Επίσης αυτός ο αγώνας συνέπεσε με τον αγώνα ενάντια στην κατασκευή του κέντρου ερευνών νέων τεχνολογιών και έτσι αρκετός κόσμος μπήκε στην διαδικασία να σκεφτεί για το ποιους τελικά αποφασίζουν για τις ζωές μας, από ποιους και για ποιους αναπτύσσεται η πόλη. Αυτοί οι αγώνες απέδειξαν ότι η αντίσταση στα αστικά υπερ-σχέδια και ο μαζικός αγώνας είναι ακόμα εφικτά. Ακόμα και εάν χάσαμε δημιουργήσαμε μια αίσθηση ελπίδας... Νομίζω πως αυτές οι καμπάνιες για τις φυλακές καθώς και οι αντίστοιχες για τις νέες τεχνολογίες και την βιομετρική συνδέονται και με τον τρόπο που αντιστεκόμαστε, προσπαθούμε να αποτρεψουμε την βιομετρία, τις κάμερες επιτήρησης, το φακέλωμα με dna και όλα αυτά που πιθανόν θα βρούμε μπροστά μας τα επόμενα 5 χρόνια. Όλα αυτά μέχρι τώρα αφορούσαν κυρίως τους ακτιβιστές αλλά στο εξής θα αφορούν τον καθένα και την καθεμιά. Προσπαθούμε να οργανώσουμε αγώνες ώστε να προλάβουμε αυτή την εξέλιξη. Προσπαθούμε να έρθουμε σε επαφή με ανθρώπους σε γειτονίες σε μια κατεύθυνση συνολικής άρνησης των τεχνολογιών ελέγχου. Υπάρχουν ομάδες στην Γαλλία που προσπαθούν να σταματήσουν την εγκατάσταση μηχανών βιομετρικού ελέγχου στα λύκεια. Η χρήση βιομετρικών δεδομένων χρησιμοποιείται μόνο στα λύκεια και στις φυλακές. Η καταστροφή μιας τέτοιας μηχανής με σφαιρά προκάλεσε αρκετή ένταση και πολλές συζητήσεις. Συμβούλια μαθητών και σύλλογοι γονέων άρχισαν να ασχολούνται με το θέμα και να βλέπουν πίσω από αυτό την ανάπτυξη ένα νέου είδους ολοκληρωτισμού. Για πολλούς ανθρώπους η καταστροφή των βιομετρικών μηχανών συνδέθηκε νοερά με την γαλλική παράδοση αντίστασης στον ολοκληρωτισμό.

Ένα άλλο ζήτημα με το οποίο ασχοληθήκαμε ήταν ο αγώνας ενάντια στο γενετικό φακέλωμα. Η γενετική καταγραφή σε κρατική βάση δεδομένων επεκτείνεται σε όλο και περισσότερο κόσμο. Στην αρχή έγινε αποδεκτή γιατί αφορούσε μόνο βιαστές ανηλικών αλλά έπειτα από έξι μήνες επεκτάθηκε σε κάθε είδους εγκληματική πράξη εκτός από οικονομικά εγκλήματα. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης όταν σου ζητάνε να δώσεις γενετικό υλικό δεν μπορείς να αρνηθείς, σε υποχρεώνουν με άσκηση σωματικής βίας. Στην Γαλλία το σώμα θεωρείται ιδιωτική περιουσία, οπότε έχεις το δικαίωμα να αρνηθείς να παραχωρήσεις το γενετικό σου κώδικα. Είναι βέβαια παράνομο να αρνηθείς αλλά δεν μπορούν να σε υποχρεώσουν. Μπορεί αυτό να ση-

μαίνει φυλάκιση ή κάποιο υψηλό πρόστιμο. Αυτό που εμείς προσπαθούμε να κάνουμε είναι, οπότε έχουμε κάποιον συλληφθέντα να αρνείται να δώσει το DNA του στην αστυνομία. Προσπαθούμε αυτό να αποτελέσει μια πολιτική πρακτική την οποία θα ακολουθούν όλο και περισσότεροι. Με αυτό τον τρόπο θέλουμε να μπλοκάρουμε το δικονομικό σύστημα με μαζικές αρνήσεις αλλά και μαζική αλληλεγγύη. Μέχρι στιγμής είχαμε μικρές επιτυχίες. Η πρώτη δίκη ενός ατόμου, που συνελήφθη σε διαδήλωση, για άρνηση παραχώρησης γενετικού υλικού, έτυχε δυνατής υποστήριξης με αποτέλεσμα το συγκεκριμένο άτομο να χρειαστεί μόνο να πληρώσει πρόστιμο μερικών εκατοντάδων ευρώ. Προσπαθούμε να ενημερώνουμε τον κόσμο στην Γαλλία ότι έχει δικαίωμα να αρνηθεί, αποτρέποντας έτσι το όλο και αυξανόμενο γενετικό φακέλωμα του πληθυσμού.

BO: τι συμβαίνει με το κίνημα καταλήψεων

Nicolu: Το κίνημα καταλήψεων στην Γαλλία γίνεται όλο και δυνατότερο με περισσότερες πολιτικές καταλήψεις. Το μέγεθος των κατειλημμένων χώρων ποικίλει. Οι λειτουργίες που στεγάζονται σε τέτοιους χώρους ποικίλουν επίσης, βιβλιοθήκες, χώροι συναντήσεων, αυτοδιαχειριζόμενοι κήποι, νομική υποστήριξη και ενημέρωση για συλληφθέντες, χώροι αντιπληροφόρησης, εργαστήρια κτλ. Γενικά το μοντέλο είναι πάνω κάτω κοινό με άλλες ευρωπαϊκές καταλήψεις. Οι χώροι αυτοί συνήθως αποτελούνται από ανθρώπους που προσπαθούν να πειραματιστούν τόσο σε επίπεδο καθημερινότητας όσο και να αναπτύξουν πολιτική δράση. Υπάρχουν αρκετά αυτόνομοι χώροι και στην ύπαιθρο όπου εκεί σύντροφους πειραματίζονται στην οικολογική διαβίωση και σε αντικαπιταλιστικές μορφές ζωής. Έτσι δεν έχουμε ένα κίνημα που ασχολείται αποκλειστικά με την εξεγερτική και συγκρουσιακή δράση. Στο Des Tanneries προσπαθούμε να τα κάνουμε και τα δύο. Πιστεύουμε πως όταν υπάρχει σε εξέλιξη ένα μαζικό κίνημα αυτοί οι χώροι μπορούν να αποτελούν σημεία συνάντησης, ανταλλαγής ιδεών, εμπλοκής σε άμεσες δράσεις και οργάνωσης αγώνα. Όπως στην Grenoble, το καταληψιακό κίνημα ζυμώθηκε με τους αγώνες ενάντια στις νέες τεχνολογίες, με τους αγώνες για στέγαση, με τους αγώνες ενάντια στις φυλακές αλλά και αλληλεγγύης στους μετανάστες. Γνωρίζουμε την σημαντικότητα του να εμπλεκόμαστε σε κοινωνικούς αγώνες από την άλλη όμως δεν υπάρχει μια κουλτούρα αντίστασης για τις ίδιες τις καταλήψεις, όπως συμβαίνει αλλού, όταν σε περιπτώσεις εκκενώσεις οι καταλήψεις αμύνονται της επιλογής τους και μάχονται με την αστυνομία. Για εμάς το Des Tanneries είναι μια πρόκληση να δημιουργήσουμε μια τέτοια κουλτούρα αντίστασης. Την ιδέα δηλαδή ότι το να παλεύεις για τον χώρο σου, κερδίζεις δεν κερδίζεις, αφήνει μια παρακαταθήκη που την επόμενη φορά θα την λάβουν υπόψη τους, γιατί αυτό σημαίνει αγώνας. Βέβαια προσπαθούμε να βρούμε ευέλικτες μορφές αντίστασης και όχι απλά όταν έρθει το χαρτί της εξώσης να οχυρωθούμε στο κτίριο και να περιμένουμε τους μπάτσους. Αυτό είναι κουραστικό και δεν εμπλέκει και άλλους ανθρώπους στην αντίσταση. Φυσικά και οχυρώνουμε το κτίριο αλλά δεν καθόμαστε μέσα σε αυτό, οργανώνουμε εκδηλώσεις, βγαίνουμε στην πόλη με άμεσες δράσεις και παρεμβάσεις. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε συμμάχους παρά να βαριόμαστε μόνοι μας στο κτίριο.

BO: τι συμβαίνει σήμερα με τις κινητοποιήσεις ενάντια στους νέους νόμους για το ασφαλιστικό

Nicolu: Στη Γαλλία υπάρχει μεγάλη παράδοση στους εργασιακούς αγώνες και πολύ συχνά γίνονται απεργίες και πορείες. Όμως τα μεγάλα τα συνδικάτα τα τελευταία χρόνια έρχονται σε διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση. Έτσι σήμερα η κυβέρνηση προσπαθεί να μειώσει τις συντάξεις, να αυξήσει την ηλικία συνταξιοδότησης και να εξισώσει προς τα κάτω τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων με αυτές των ιδιωτικών. Αυτό προσπαθεί να το κάνει τα τελευταία 12 χρόνια αλλά πάντα αποτυγχάνει. Όταν ξεκίνησε για πρώτη φορά το 1995 υπήρξε ως απάντηση ένα μεγάλο κίνημα το μεγαλύτερο μέχρι το anti-CPE κίνημα και για δυο μήνες είχε παραλύσει όλη η χώρα καθώς κυρίως στις δημόσιες μεταφορές πραγματοποιήθηκε καθολική απεργία και ήταν μια πολύ καλή κινηματική περίοδος. Από τότε λοιπόν παρόλο που πιέζει η ευρωπαϊκή ένωση όλες οι κυβερνήσεις φοβούνται να αγγίξουν τα ασφαλιστικά

και εργασιακά κεκτημένα. Σήμερα λοιπόν προσπαθεί ξανά η νέα κυβέρνηση να επιτεθεί αλλά με πιο έξυπνο τρόπο. Είμαι λίγο σκεπτικός για το πώς θα αντιδράσει ο κόσμος, την προηγούμενη εβδομάδα έγινε η πρώτη γενική απεργία όμως νομίζω ότι τα μεγάλα συνδικάτα είναι έτοιμα να συμβιβαστούν. Βέβαια είμαστε σε αναμονή για νέες φοιτητικές κινητοποιήσεις καθώς ένας νέος νόμος θέλει να μετατρέψει τα πανεπιστήμια σε αυτόνομα ιδρύματα τα οποία θα βρίσκουν μόνο τους οικονομικούς πόρους οπότε σίγουρα θα συνεργασθούν με ιδιωτικές εταιρίες βιομηχανίες κτλ. Επίσης στην Γαλλία εξακολουθεί να υπάρχει ισχυρό κράτος πρόνοιας που σου εξασφαλίζει τα προς το ζην ακόμα και εάν δεν δουλεύεις, έτσι υπάρχουν πάνω από ένα εκατομμύριο γάλλοι οι οποίοι χωρίς να εργάζονται ζουν με το βασικό εισόδημα. Εάν λοιπόν κατάρρευσε το κράτος πρόνοιας η κυβέρνηση το ξέρει πολύ καλά ότι θα υπάρξει μεγάλη αναταραχή. Έτσι ο Σαρκοζύ αποφάσισε ότι όλοι όσοι κατοικούν στη Γαλλία πρέπει να δουλεύουν και για να πάρεις το κοινωνικό εισόδημα θα πρέπει πλέον αν αρχίσεις να κανείς μια οποιαδήποτε σκατοδουλειά. Έτσι λοιπόν ενδεχομένως το επόμενο διάστημα αυτές οι τρεις μεταρρυθμίσεις πυροδοτήσουν νέες κινητοποιήσεις

BO: η δικιά σου ομάδα και γενικότερα οι αναρχικοί πως εμπλέκεται σε αυτούς τους αγώνες

Nicolu: θα μιλήσω κυρίως για το anti-CPE κίνημα. Στην αρχή δεν είχαμε καμία εμπλοκή, το βλέπαμε ως εάν ενδιαφέρον κίνημα αλλά στη κατάληψη Des Tanneries δεν υπάρχουν πολλοί φοιτητές. Ως πρώτη κίνηση στη μέση του δρόμου μέσα στο πανεπιστήμιο ωστόσο δεν θέλαμε να εμπλεκόμαστε στις συνελύξεις και να βγάζουμε αναρχικό λόγο. Κυρίως δραστηριοποιηθήκαμε μαζί με άλλο κόσμο σε δράσεις αλληλεγγύης στους συλληφθέντες και σε παράλληλες συμβολικές άμεσες δράσεις στις πορείες όπως μεταστροφές διαδηλώσεων, καταλήψεις μεταφορικών σταθμών, ταχυδρομείων ή μπαίνουμε σε κτήρια εταιριών, σε γραφεία ευρέσεως εργασίας, σε κομματικά γραφεία και βγάζαμε όλα τα έπιπλα έξω στο δρόμο. Η ιδέα ήταν ότι δε θέλαμε να προπαγανδίσουμε τον αναρχικό λόγο μέσα στις φοιτητικές διαδικασίες αλλά να δώσουμε ριζοσπαστικά παραδείγματα στο δρόμο. Βέβαια σε άλλες μεγαλύτερες πόλεις όπως στο Παρίσι αυτόνομος κόσμος επέλεξε να κάνει ξεχωριστές καταλήψεις τις οποίες ενίσχυσαν όχι μόνο αναρχικοί αλλά και επισφαλείς εργαζόμενοι, μετανάστες χωρίς χαρτιά.

BO: τέλος πες μας πιο είναι το σκεπτικό πίσω από το κάλεσμα των αυτόνομων χώρων στο Des Tanneries και για την διοργάνωση της πανευρωπαϊκής ημέρας δράσης

Nicolu: Η ιδέα είναι να συναντηθεί κόσμος που βρίσκεται σε παρόμοιες δομές, να ανταλλάξει εμπειρίες, εργαλεία, τακτικές και σκεπτικά. Κάτι παρόμοιο είχε γίνει τα προηγούμενα χρόνια σε επίπεδο Γαλλίας και βοήθησε πολύ στο να γίνουν νέες καταλήψεις. Το συγκεκριμένο κάλεσμα προέκυψε μετά τις δράσεις αλληλεγγύης στην κατάληψη Ungdomhuset στην Κοπεγχάγη, είδαμε λοιπόν ότι υπήρξε μια ιδιαίτερη δυναμική και ενδιαφέρον για αυτές τις δομές. Ταυτόχρονα ξέραμε ότι πανευρωπαϊκά πολλές καταλήψεις βρίσκονται στο στόχαστρο της καταστολής όπως πολλές ιστορικές καταλήψεις στην Βαρκελώνη, στην Γενεύη, το Κορί στο Βερολίνο κ.α. Ξαν να υπάρχει μια συγκεκριμένη στρατηγική της ευρωπαϊκής ένωσης να εκκενωθούν όλες οι καταλήψεις καθώς θεωρείται ότι βρίσκονται πίσω από βιαία γεγονότα. Έτσι λοιπόν θεωρούμε ότι εάν δεν κάνουμε κάτι δυνατό τώρα ενδεχομένως τα επόμενα χρόνια βήμα, βήμα να εξαφανιστούν όλες οι καταλήψεις πανευρωπαϊκά. Με συντρόφους λοιπόν από την Βαρκελώνη, την Γενεύη και το Αμβούργο σκεφτήκαμε αυτό το κάλεσμα για μια αποκεντρωμένη πανευρωπαϊκή ημέρα δράσης και ορατότητας των καταλήψεων και των αυτόνομων χώρων την επόμενη άνοιξη. Εμείς δεν βλέπουμε τις καταλήψεις ως αυτοσκοπό αλλά ως ένα εργαλείο για να εντείνουμε την αντιπαράθεση με τις καπιταλιστικές δομές έτσι προτείνουμε και οι δράσεις να έχουν μια ευρεία γκάμα. Έως τώρα πολλές καταλήψεις έχουν ανταποκριθεί στο κάλεσμα και ελπίζουμε να συμβεί κάτι σημαντικό.

αυτοδιαχειριζόμενος χώρος «Des Tanneries»

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ στη κατάληψη «Des Tanneries»

πορεία με 1500 άτομα στη Dijon για αλληλεγγύη στις καταλήψεις «Des Tanneries» Ντιζόν, «Blitz» Όσλο, «Κορί» Βερολίνο, «Υφανέτ» Θεσσαλονίκη

ενάντια στην καταστροφή της κατάληψης «Des Tanneries»

Η κατάληψη «Des Tanneries» φιλοξενεί μπάτρες DIY σε μια αίθουσα συναυλιών καθώς και διάφορες παραστάσεις, μια συλλογικότητα στέγασης, αναρχικές ομάδες, ένα hacklab για την ανάπτυξη ελεύθερου λογισμικού και την στέγαση αυτόνομων σέρβερ, ένα χριστικό μαγαζί, ένα χώρο μηχανικών κατασκευών και εργαστήρι επισκευής ποδηλάτων, χώρους για πρόβες και προβολές, χώρο συναντήσεων, κήπο

βιολογικής καλλιέργειας, ένα εναλλακτικό κέντρο πληροφόρησης, γραφείο βοήθειας καταληψιών, βιβλιοθήκη, πλήθος οικολογικών κατασκευών, δεκάδες συλλογικότητες, συλλόγους, τοπικά και διεθνή δίκτυα που χρησιμοποιούν το χώρο για την οργάνωση συναυλιών, δράσεων, ανταλλαγή γνώσεων και ικανοτήτων, συναντήσεων και χειρωνακτών. website: <http://squat.net/tanneries/>

Ένας νέος ψυχρός πόλεμος

Το Φεβρουάριο, ο Bush ανήγγειλε τη δημιουργία μιας νέας μαχητικής δύναμης για την Αφρική. Μετά από αρκετά χρόνια συζητήσεων, το Πεντάγωνο συμφώνησε τελικά στη δημιουργία της AFRICOM¹ (Αφρικάνικη Στρατιωτική Διοίκηση), που θα “ανακουφίσει” την EUCOM και την CENTCOM, που είχαν από κοινού πριν την ευθύνη για την Αφρική. Η AFRICOM, προς το παρόν θα στεγαστεί στη Γερμανία έως ότου βρεθεί ένας χώρος σε αφρικάνικο έδαφος, με τη Λιβερία ήδη να πιέζει να παίξει τον οικοδεσπότη. Ως απάντηση στην κριτική ότι η AFRICOM επιδιώκει στρατιωτικές λύσεις στα αφρικανικά προβλήματα, η γραμματέας του “Defence for African Affairs” διαβεβαίωσε ότι η “στρατιωτική διοίκηση της Αφρικής δεν πρόκειται να δράσει στρατιωτικά στην Αφρική. Η AFRICOM είναι για την πρόληψη και όχι για τη διεξαγωγή πολέμων”.

Ο Robert Moeller, που ηγήθηκε της ομάδας δημιουργίας της AFRICOM, επισήμανε ότι “η αυξανόμενη σημασία της [αφρικάνικης] ηπείρου στις ΗΠΑ”, ιδιαίτερα για στρατηγικούς και οικονομικούς λόγους, καθιστούν αυτήν την ανάπτυξη απαραίτητη. Πριν κάποιο καιρό βέβαια η επιχειρηματολογία για τη δημιουργία της AFRICOM ήταν διαφορετική και αφορούσε το Darfur² και την αποτυχία των ΗΠΑ να ενεργήσουν στη γενοκτονία της Ρουάντας το 1994. Φυσικά το ζήτημα που τίγεται λιγότερο είναι η σημασία των αφρικανικών πόρων για την αμερικάνικη οικονομία και τις πολυεθνικές εταιρίες. Το πετρέλαιο έχει, φυσικά, κεντρικό χαρακτήρα σε αυτήν την ιστορία.

Τον Σεπτέμβριο του 2002, οι New York Times είχαν ένα άρθρο με κεντρικό τίτλο “Στο φλερτάρισμα με την Αφρική, οι ΗΠΑ συμπαθούν την προίκα: το πετρέλαιο”. Το άρθρο ανέφερε τον τότε γραμματέα ενέργειας που είχε δηλώσει, “η ενέργεια από την Αφρική αποτελεί ένα όλο και σημαντικότερο ρόλο στην ενεργειακή ασφάλειά μας”. Το επόμενο έτος, ένας ανώτερος υπάλληλος του Πενταγώνου έλεγε: “μια βασική αποστολή για τις αμερικάνικες δυνάμεις (στην Αφρική) θα ήταν να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των πετρελαιοφόρων περιοχών της Νιγηρίας, οι οποίες θα μπορούσαν στο μέλλον να αποτελέσουν τουλάχιστον το 25%³ όλων των αμερικάνικων εισαγωγών πετρελαίου”.

Από τις 9/11 και έπειτα, η επείγουσα ανάγκη μιας σταθερής πηγής πετρελαίου έχει αυξηθεί. Σε ένα βιβλίο του ο ιστορικός John Ghazvinian, επισημαίνει ότι όχι μόνο το αφρικανικό πετρέλαιο είναι υψηλής ποιότητας, αλλά έχει και άλλα σημαντικά πολιτικά πλεονεκτήματα: οι περισσότερες χώρες της Αφρικής δεν είναι μέλη του ΟΠΕΚ, το πετρέλαιό τους δεν ανήκει σε καμιά μεγάλη επιχείρηση πετρελαίου, και είναι κατά ένα μεγάλο μέρος παράκτιο (offshore), που σημαίνει “ότι ακόμα κι αν ένας εμφύλιος πόλεμος ή μια βίαια εξέγερση ξεσπάσει (μια μόνιμη ανησυχία στην Αφρική), οι επιχειρήσεις πετρελαίου μπορούν να συνεχίσουν να αντλούν το πετρέλαιο με μικρή πιθανότητα να επηρεαστούν από δολιοφθορές, ληστείες ή εθνικιστικές εξάρσεις”.

Το 80% των πετρελαϊκών αποθεμάτων που ανακαλύφθηκαν μεταξύ 2001 και 2004 προέρχονταν από τη δυτική Αφρική, από όπου οι ΗΠΑ προμηθεύουν αυτήν την περίοδο μόνο 12% του συνολικού ανεφοδιασμού τους. Η δυτική Αφρική είναι μια κρίσιμη περιοχή για τα αμερικάνικα ενδιαφέροντα, τόσο κρίσιμη ώστε να υποκρίνονται ανοικτά ότι προωθούν τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην περιοχή.

Τον Απρίλιο του 2006, η Condoleezza Rice (υπουργός εξωτερικών των ΗΠΑ) καλωσόρισε θερμά τον “ειδικό φίλο της”, τον Teodoro Obiang, της ισημερινής Γουινέας. Οι ΗΠΑ πολλές φορές έχει κατηγορήσει το καθεστώς Obiang για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αν και η Γουινέα είναι μια από τις χώρες με τους φτωχότερους ανθρώπους της Αφρικής, είναι ο τρίτος μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου στην ήπειρο, με της οποίας το πετρέλαιο ελπίζουν οι ΗΠΑ να τροφοδοτήσουν τη χώρα τους.

Για δεκαετίες, οι περιοχές πετρελαίου στη δυτική Αφρική ήταν “έλη εξέγερσης” (όπως έγραψε η Διεθνής Ομάδα Κρίσης σε μια έκθεση του 2006). Οι πόλεμοι στο δέλτα του Νίγηρα, για παράδειγμα, απειλούν ζωές και κοινότητες, αλλά και βαρέλια πετρελαίου. Τόσο οι νιγηριανές όσο και αμερικάνικες κυβερνήσεις ανησυχούν για το “έλεγχο των πόρων”, και είναι στόχος των νιγηριανών στρατιωτικών να πατάξουν κάθε διαφωνία. Οι πόλεμοι στο Κογκό (για τα διαμάντια και το κοβάλτιο) και στη δυτική Αφρική (για το πετρέλαιο) έχουν ανάψει φωτιές στην ήπειρο. Οι ΗΠΑ έχουν δεσμευτεί μέχρι τώρα με αυτές τις συγκρούσεις μέσω των εθνικών στρατών της Αφρικής, οι οποίοι έχουν γίνει οι φρουρές των μεγάλων εταιριών. Τίποτε όμως από αυτά δεν μπορεί να δικαιολογηθεί άμεσα ως προστασία της εξόρυξης των πόρων και έτσι έχει ενταχθεί στη φιλολογία του πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία. Κάτω από αυτήν την ενδυμασία, οι ΗΠΑ μετακίνησαν στρατιωτικές δυνάμεις στα διάφορα μέρη της

Αφρικής, όπου εκπαίδευσαν τους αφρικανικούς στρατούς ώστε να είναι σε θέση να επέμβουν στους όλο και περισσότερο επικίνδυνους πολέμους για την εξασφάλιση των πόρων.

Αν η αμερικάνικη κυβέρνηση φαίνεται πιο χαμηλών τόνων στην προσέγγισή της, τα συντηρητικά think tank της δεν αισθάνονται καμία τέτοια τύψη. Το Heritage Foundation πίεζε καιρό για τη δημιουργία της AFRICOM, και αδιαμφισβήτητα παρακίνησαν τον Donald Rumsfeld να εξετάσει το θέμα. Το 2003 μια μελέτη του Heritage Foundation με τίτλο ΗΠΑ στρατιωτική βοήθεια για την Αφρική: Μια καλύτερη λύση, υποστήριξε: “Η δημιουργία μιας αφρικανικής στρατιωτικής δύναμης θα προχωρούσε αρκετά προς τη μετατροπή των καλά στοχευμένων στρατηγικών προτεραιοτήτων της διοίκησης των Μπους για την Αφρική σε πραγματικότητα”. Αντί να προσεγγίσει την Αφρική διπλωματικά, είναι καλύτερα να κάνει διπλωματία με τα όπλα. “Η Αμερική δεν πρέπει να φοβάται να υιοθετήσει στρατιωτική δύναμη αποφασιστικά όταν απειλούνται ζω-

τικής σημασίας εθνικά συμφέροντα”, συνεχίζει η μελέτη. Εντούτοις, οι ΗΠΑ δεν θα πρέπει πάντα να στέλνει τους δικούς της στρατιώτες. “Μια μικρότερη στρατιωτική δύναμη για την Αφρική θα έδινε στις ΗΠΑ ένα όργανο με το οποίο να συμμετέχει αποτελεσματικά στην ήπειρο και να μειώσει τη πιθανότητα να επέμβει άμεσα”. Η AFRICOM θα ανέλυε την κατάσταση, θα λειτουργούσε “στενά με τους στρατιωτικούς ηγέτες”, θα συντόνιζε την κατάρτιση και θα διευθύνε τις κοινές ασκήσεις. Με άλλα λόγια, οι ΗΠΑ θα έκαναν τις αφρικανικές στρατιωτικές δυνάμεις λειτουργικές όχι μόνο με το αμερικάνικο πολεμικό υλικό αλλά και με τα αμερικάνικα ενδιαφέροντα. Όταν η AFRICOM έγινε πραγματικότητα, το Heritage Foundation χαιρέτισε τη “μακροχρόνια αναμενόμενη” κίνηση.

Κίνα και Αφρική

Σε μια σύσκεψη των αφρικανικών ηγετών στη Σαγκάη τον Μάιο, η κινεζική κυβέρνηση υποσχέθηκε \$20 δισεκατομμύρια για την ανάπτυξη της ηπείρου. Τον Ιανουάριο, το κινεζικό υπουργείο εξωτερικών διέρρευσε τη Λευκή Βίβλο που επισήμανε ότι αντίθετα από την ευρωπαϊκή και αμερικάνικη επενδυτική δραστηριότητα, η κινεζική χρηματοδότηση για την Αφρική θα χαρακτηριζόταν από τη δικαιοσύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η μεταφορά τεχνολογίας, η είσοδος των αφρικανικών αγαθών στην κινεζική αγορά χωρίς εμπόδια, και η είσοδος της κινεζικής χρηματοδότησης για τα αναπτυξιακά έργα είναι τα κύρια στοιχεία της κινεζικής στρατηγικής. Με την ευρωπαϊκή και αμερικάνικη βοήθεια σε ένα χαμηλό επίπεδο και με την αντίσταση από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη στο συμβιβασμό στο χρέος των αφρικανικών κρατών, η κινεζική πρόταση χαιρέτιστηκε σε πολλά μέρη της Αφρικής.

Προσφιλής

του VIJAY PRASHAD

μετάφραση: ΧΚ

URL: <http://www.metamute.org/en/node/10832>

(Ο Vijay Prashad είναι καθηγητής στο Trinity College του Χάρτφορντ)

για το πετρέλαιο

Αλλά στην Ουάσιγκτον, μεταξύ των στρατηγικών υπευθύνων (όπως εκείνοι του Heritage Foundation), η είσοδος της Κίνας στην Αφρική έχει προκαλέσει ανησυχία. Για τους ανθρώπους του Heritage Foundation και του Λευκού Οίκου, η AFRICOM είναι μια απάντηση στην Κίνα όπως είναι στις αυξανόμενες αντιτρομοκρατικές προσπάθειες στην ήπειρο. Φυσικά και η Κίνα δεν είναι στην Αφρική για αλτρουιστικούς λόγους. Το ένα τέταρτο των εισαγωγών ακατέργαστου πετρελαίου της προέρχεται ήδη από την Αφρική. Οι αφρικανικές κυβερνήσεις γνωρίζουν καλά τον ανταγωνισμό μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, και τον χρησιμοποιούν ως προς τα συμφέροντά τους.

Ένας νέος ψυχρός πόλεμος για το πετρέλαιο έχει αρχίσει στην Αφρική, αλλά οι νέοι φορείς είναι οι ΗΠΑ (ως πρόσωπο των παγκοσμίων πετρελαϊκών εταιριών) και η Κίνα. Η τελευταία υποσχέθηκε να επενδύσει \$10 δισεκατομμύρια στο Σουδάν, και αγοράζει αυτήν την περίοδο 70% του σουδανέζικου πετρελαίου, ενώ οι αμερικανικές πετρελαϊκές εταιρίες δεν μπορούν να κάνουν εμπόριο με το Σουδάν ως συνέπεια του εμπάργκο που ισχύει από το 1997. Η αξία αυτού του πετρελαίου είναι μεγαλύτερη, εντούτοις, από τα χρήματα.

Από το 1984-85, η δυτική σουδανέζικη επαρχία του Darfur ήταν σε μια παρατεταμένη κρίση. Οι μάχες για τις περιοχές συνεχίστηκαν για δύο δεκαετίες προτού η διασπασμένη ισλαμική κυβέρνηση του Χαρτούμ εξοπλίσει με όπλα τις εκεί

Εν τω μεταξύ το γεγονός ότι οι εκστρατείες για να σωθούν οι κάτοικοι του Darfur επικεντρώνονται στο ρόλο της Κίνας είναι προς όφελος της Αμερικής. Ο συνασπισμός Save Darfur στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, έχει εκδώσει μια έκθεση σχετικά με τη “θανάσιμη συνεργασία” μεταξύ του Σουδάν και της Κίνας αλλά δεν λέει τίποτα για το ρόλο των ΗΠΑ στην υπονόμευση των προσπαθειών της αφρικανικής ένωσης. Ο εν λόγω συνασπισμός –που είναι η μεγαλύτερη αμερικανική οργανωτική ομπρέλα– δημιουργήθηκε το 2004 μέσω της συνεργασίας του United States Holocaust Memorial Museum⁴ και του American Jewish World Service. Στόχος τους είναι να ασκήσουν πιέσεις για εκεχειρία και να στοχεύσουν σε μια ενδεχόμενη συμφωνία ειρήνης στην περιοχή. Στην πραγματικότητα φαίνεται να μην έχει καμία διάθεση να κάνει κάτι πέραν του να ασκήσει πίεση στην Κίνα και να ζητήσει από την αμερικανική κυβέρνηση να υιοθετήσει σκληρή στάση ενάντια στο Χαρτούμ.

Τα “κεφάλια” του συνασπισμού Save Darfur και του Genocide Intervention Network που οργανώνεται από το Κέντρο για την Αμερικανική Πρόοδο, είναι όλοι φιλελεύθεροι δημοκράτες που διαδραμάτισαν κάποιους ρόλους στην κυβέρνηση Κλίντον. Η εκστρατεία αυτή τους επιτρέπει να κρατήσουν αποστάσεις από τις υπερβολές του καθεστώτος του Μπους ενώ παράλληλα να συντηρούν τον όρο “ανθρωπιστική επέμβαση” (όπως στον πόλεμο Κοσόβου του 1999) που υιοθετήσε η εξωτερική πολιτική του Κλίντον. Για αυτούς τους λόγους,

φυλές (που είχαν αρχίσει να επανακτούν το σεβασμό τους μέσω μιας ρατσιστικής ιδεολογίας από μια ομάδα αποκαλούμενη *Tajamu Al Arabi*). Αυτές οι φυλές άρχισαν μια επίθεση ενάντια στους γείτονές τους. Σε λίγα μόλις χρόνια πάνω από ένα εκατομμύριο άνθρωποι διώχτηκαν από τα σπίτια τους στο γειτονικό Τσαντ, ενώ ο ΟΗΕ υπολογίζει ότι περίπου 70.000 έχουν σκοτωθεί. Ο ΟΗΕ αποκάλυψε την κατάσταση του Σουδάν ως “έγκλημα ενάντια στην ανθρωπότητα”, ενώ οι ΗΠΑ, αχαρκτήριστα, το ονόμασαν γενοκτονία. Για μια στιγμή η Αφρικανική Ένωση ήταν σε θέση να σταθεροποιήσει την κατάσταση, αν και δεν πέτυχε να βρει μια πολιτική λύση στο πρόβλημα καθώς δεν είχε την οικονομική δυνατότητα να πληρώσει τα στρατεύματά της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, που πλήρωνε τους μισθούς των στρατευμάτων, άρχισε να παρακρατά τα κεφάλαια και αυτό αποδυνάμωσε βαθμιαία τις διαδικασίες διατήρησης της ειρήνης.

Ο Mahmood Mamdani, ένας από τους κορυφαίους εμπειρογνώμονες για την Αφρική, λέει: “Υπάρχει μια κοινή προσπάθεια να μετατοπιστεί ο πολιτικός έλεγχος της επέμβασης στο Darfur, από το εσωτερικό της Αφρικής στο εξωτερικό”. Με άλλα λόγια, οι ΗΠΑ και η Ευρώπη προσπαθούν να ελέγξουν τη δυναμική των γεγονότων στην Αφρική και να μην επιτρέψουν σε μια αφρικανική διακρατική αντιπροσωπεία να αποκτήσει τόσο την εμπειρία που απορρέει από αυτά, όσο και τα ηθικά πλεονεκτήματα που θα κέρδιζε η επέμβασή της ήταν πετυχημένη. Η Αφρικανική Ένωση έχει υπονομευθεί έτσι ώστε μόνο οι ΗΠΑ να μπορούν να εμφανιστούν ως σωτήρες των πολιορκημένων ανθρώπων στο Darfur.

αυτές οι ομάδες έχουν αρχίσει να “προωθούν” το σύνθημα, “έξω από το Ιράκ, μέσα στο Darfur”.

Ο εναέριος αποκλεισμός και οι κυρώσεις δεν είναι λόγια του αέρα, αλλά θα συμβεί σύντομα. Ο Nicholas D. Kristof, των *New York Times*, απαίτησε τη δημιουργία αμερικανικής “εναέριας ζώνης αποκλεισμού” στο Darfur, που θα ήταν η αρχή μιας στρατιωτικής απάντησης σε αυτό που ονομάζεται, σύμφωνα με την Αφρικανική Ένωση, μια έκρυθμη πολιτική κατάσταση (οι επαναστατικές ομάδες έχουν χωριστεί και επιτίθενται σε εργαζόμενους ανθρωπιστικών οργανισμών).

Το Μάιο, ο Μπους εφαρμόσε μονομερώς σφικτότερες οικονομικές κυρώσεις, και υποσχέθηκε να κινήσει ένα άλλο ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Το ότι ο προϊστάμενος της AFRICOM είναι ο προηγούμενος διοικητής του τάγματος που ηγήθηκε της επιχείρησης Restore Hope στη Σομαλία το 1993 είναι ένα δυσοίωνα σημάδι. Μπορεί μια επίθεση με πυραύλους Cruise στο Χαρτούμ (μια επανάληψη του 1998) και μια εισβολή στο Darfur να λύσουν την τρέχουσα κρίση, ή θα δημιουργήσει άλλο ένα Ιράκ στην Αφρική; ◀

[1] <http://www.eucom.mil/africom/>

[2] <http://en.wikipedia.org/wiki/Darfur> || http://en.wikipedia.org/wiki/Darfur_conflict

[3] Σύμφωνα με έκθεση του National Intelligence Council του 2000, όπου εκείνη την εποχή οι ΗΠΑ εισήγαγαν το 16% του πετρελαίου τους από τις περιοχές της υποσαχάριας Αφρικής.

[4] [σ.τμ]: Από τον δικτυακό τόπο του οποίου επιλέξαμε και τις φωτογραφίες που συνοδεύουν το κείμενο. Είναι χαρακτηριστικό ότι τις ίδιες φωτογραφίες παρουσιάζει και το Google Earth όταν επιλεγεί η εμφάνιση του χάρτη του Darfur.

Το Darfur είναι μια δυτική επαρχία του κράτους του Σουδάν. Αντίθετα με τον δεύτερο Σουδανικό εμφύλιο το 1983, που ήταν θρησκευτικός (οι βόρειοι μουσουλμάνοι με τους νότιους χριστιανούς) ο πόλεμος που έχει ξεσπάσει από το 2003 στο Darfur είναι μεταξύ των φυλών. Η πλειοψηφία του Σουδάν κατοικείται από αραβικό πληθυσμό σε αντίθεση με την επαρχία του Darfur που κατοικείται από αφρικανικό πληθυσμό.

Για πολλά χρόνια οι σχέσεις του αραβικού πληθυσμού (κυρίως κτηνοτρόφοι) με τον αγροτικό αφρικανικό πληθυσμό ήταν τεταμένες. Οι αντιπολιτευτικές οργανώσεις κατηγορούν την κυβέρνηση ότι κάνει διακρίσεις τόσο φυλετικές (οι κάτοικοι του Darfur είναι μαύροι αφρικάνοι) όσο και σε σχέση με τον έλεγχο της περιοχής.

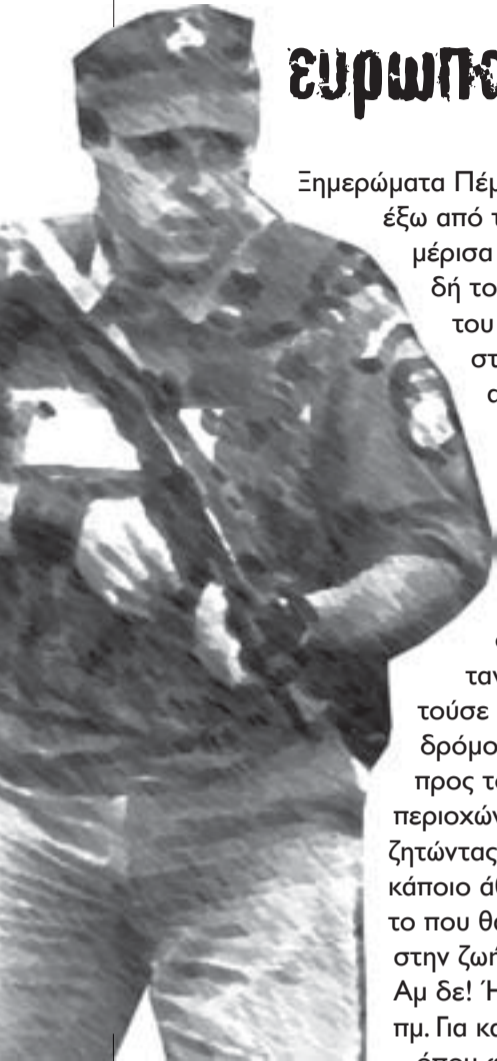
Το 2003 και έπειτα από επιθέσεις μαύρων αυτονομιστικών ομάδων σε αστυνομικά κτήρια και κυβερνητικούς στόχους, η κυβέρνηση εξαπέλυσε επίθεση στο Darfur με το στρατό της. Σύμμαχοι της κυβέρνησης είναι και η παραστρατιωτική ομάδα Janjaweed η οποία ξεκίνησε μια μεγάλη εκκαθαριστική εθνικιστική επιχείρηση. Οι Janjaweed αποτελούν τον τρόμο και το φόβου του ντόπιου πληθυσμού αφού κατά καιρούς εισβάλλουν σε χωριά και σκοτώνουν, βιάζουν και παίρνουν ομήρους.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις πάνω από 200.000 άνθρωποι (πολλοί ανεβάζουν το νούμερο σε 400.000!!) έχουν χάσει τη ζωή τους και πάνω από 2,5 εκ. είναι πρόσφυγες. Η σουδανέζικη κυβέρνηση επίσημα δε στηρίζει τους Janjaweed αλλά είναι γνωστό πως τους τροφοδοτεί με όπλα και κάνει τα στραβά μάτια στις εκκαθαρίσεις τους.

Τον Απρίλιο του 2006 έγινε εκεχειρία και αποστάθηκαν στρατιώτες της Αφρικανικής Ένωσης με το πρόσχημα να προστατέψουν τον άμαχο πληθυσμό και τους πρόσφυγες από τους παραστρατιωτικούς. Το Μάιο υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ της σουδανέζικης κυβέρνησης και μιας από της αντάρτικες ομάδες, τον Απελευθερωτικό Στρατό του Σουδάν. Πολλές άλλες όμως αντάρτικες ομάδες δεν υπέγραψαν την συμφωνία και συνεχίζουν τις επιθέσεις αν και πλέον έχουν διασπαστεί και πολλές φορές συγκρούονται και μεταξύ τους.

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν καταθέσει πολλά ψηφίσματα θέλοντας να στείλουν ειρηνευτική δύναμη πράγμα που τους δίνει τη δυνατότητα να ελέγξουν την περιοχή από μέσα. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ ΟΗΕ και της σουδανέζικης κυβέρνησης συνεχίζονται στην πλάτη του άμαχου πληθυσμού που καθημερινά είτε σκοτώνεται από τους Janjaweed είτε στοιβάζεται στα στρατόπεδα συγκέντρωσης προσφύγων του ΟΗΕ. ◀

Στις νάρκες του έβρου στα μπλόκα του αμυνταίου χτίζεται η ασφάλεια του κάθε ευρωπαίου

Ξημερώματα Πέμπτης 8/11, λίγο έξω από το δημοτικό διαμέρισα Λεβαΐας, δηλαδή του χωριού Λακκιά του δήμου Φιλώτα, στην ευρύτερη αγροτική περιοχή του Αμύνταιου Φλωρίνης, ομάδα 11 εξαθλιωμένων συνανθρώπων μας αλβανών, οικονομικών μεταναστών, περπατούσε στην άκρη του δρόμου, κινούμενοι προς το εσωτερικό των περιοχών «μας», αναζητώντας απεγνωσμένα κάποιο άθλιο μεροκάματο που θα τους κρατήσει στην ζωή.

Αμ δε! Ήταν περίπου 1 πμ. Για κακή τους τύχη – όπου φτωχός και η μοίρα του – εντοπίζονται και καταδιώκονται από μπλόκο συνοριοφυλάκων του τμήματος συνοριακής φύλαξης Κάτω Κλεινών Φλώρινας. Τα όπλα εκपुरσοκροτούν. Και βρίσκουν τον στόχο τους. Δύο μετανάστες έχον χτυπηθεί πίσωπλατα. Ο ένας αλβανός συνάνθρωπος μας, 45 χρόνων και πατέρας 5 παιδιών βιάζεται σχεδόν εξ επαφής στην πλάτη και τραυματίζεται θανάσιμα. Μεταφέρεται κυριολεκτικά διαλυμένος πρώτα στο μέτρο υγείας Αμυνταίου και κατόπιν στο Μποδοσάκειο Κρατικό Νοσοκομείο Πτολεμαΐδας, όπου διαπιστώνεται αλά ο θάνατος του. Ο άλλος νοσηλεύεται εκεί ακόμα και σήμερα.

Η μόνη δικαιολογία; ΤΥΧΑΙΑ ΕΚΠΥΡΣΟΚΡΟΤΗΣΗ! Ο από ... μηχανής θεός «σώζει» την τρωμένη υπόληψη της ΕΛΑΣ και κάθε καθωσπρέπει νοικοκυραίου. Είπατε τίποτα; Πίσωπλατη καραμπινάτη δολοφονία! Η αιτιολογία;

Ο 29χρονος μπάτσος-δολοφόνος σκόνταψε και καταλάθος πάτησε την σκανδάλη. Μια ζωή α ένοπλα όργανα του κράτους σκοντάφτουν και αφαιρούν ζωές. Είναι το μόνιμο σενάριο ενός καλοσχεδιασμένου έργου που το έχουμε ξαναδεί πάμπολλες φορές.

Όμως οι μετανάστες δεν είναι εγκληματίες. Είναι απλώς φτωχοί ή κυνηγημένοι. Ή διωκόμενοι. Ή όλα αυτά μαζί. Κανένας άνθρωπος δεν σηκώνεται να φύγει από τον τόπο του, κακήν κακώς, χωρίς σοβαρό λόγο, για να διανύσει χιλιόμετρα με τα πόδια, για να κινδυνέψει στις αιματοβαμμένες γραμμές που χωρίζουν ανθρώπους –τα σύνορα-, για να ρισκάρει τη ζωή του για ένα επισφαλές μεροκάματο, για να υπομείνει καθημερινούς βιασμούς, βασανισμούς σε τμήματα, πολύμηνες κρατήσεις σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και εξευτελισμούς. Κάποιες δεκαετίες πριν ατός ο τόπος άδειαζε σωρηδόν προς αναζήτηση μιας καλύτερης μοίρας σε κάποια Γερμανία, ή Αμερική ή Αυστραλία. Αλλά μάλλον η μνήμη λειτουργεί επιλεκτικά και όπως βολεύει.

Δεν νιώθουμε ότι κινδυνεύουμε από τους μετανάστες. Οι ζωές μας κινδυνεύουν καθημερινά από αστυνομικούς ελέγχους και την κρατική καταστολή. Απειλούνται σε εργοτάξια. Υποθηκεύονται από θεσμικές και κάθε είδους διαμεσολαβήσεις. Τρομοκρατούνται και χειραγωγούνται από τα δελτία ειδήσεων. Κρατούνται έγκλειστες σε φύλακες και ψυχιατρεία. Εγκλωβίζονται σε εικόνες και λάιφστάιλ. Πλήττουν στα σχολεία. Ο εχθρός είναι εντός των τειχών.

ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΠΟΤΙΖΕΙ ΤΙΣ
ΑΥΛΕΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΤΗΣ ΓΗΣ ΟΙ ΚΟΛΑΣΜΕΝΟΙ – ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΞΕΝΟ

Συνέλευση αναρχικών-αντιεξουσιαστών/στριων
σε Κοζάνη και Πτολεμαΐδα

Σήμερα θα γράψω και για σένα/ είσαι στο νου μου εικόνα —συνέχεια σε συνθέτω/ φιλιώ-νω με τη μοναξιά της πόλης/ τη μοναξιά που εχθρεύομαι/ η πόλη είναι κομμάτια μου/ η πόλη είναι χίλια κομμάτια όπως εγώ/ ένας καθρέφτης σιωπηλού βόμβου/ θραύσματα εις την ν ενός πομπού διαμελισμένου σε μηνύματα προς ανύπαρκτο δέκτη/ «the ocean does n't want me today»/ νιώθω να κλάψω δίπλα σε σένα που δεν ξέρω/ να συρρικνώσω ερωτήσεις που δεν μπορώ ν' απαντήσω στο χέρι σου στον ώμο/ να συρρικνώσω τις αντιφάσεις μου σε μια χειρονομία/ τις αντιφάσεις που με προβάλουν σαν πλέγμα σχέσεων χωρίς συνδέσεις/ σαν δίκτυο χωρίς κόμβους/ σαν σημεία αστάθμιστα χωρίς αναφορά/ και σαν αναφορά του χωροχρονικού στίγματος t ίσον 'τώρα'/ όπου το τώρα ισούται με 'δεν ξέρω ν' απαντήσω', 'δεν ξέρω πώς μπορώ ν' απαντήσω'/ πώς να κατανοήσω το μηδέν στη χαρά;/ πού βρίσκεται η μαύρη τρύπα στην κατάφραση;/ «but how can I explain personal pain?/ How can I explain; my voice is in vain»/ γύρισα σε παλιούς στίχους κι αντιλήφθηκα πως είναι ακόμα εκεί/ πίσω σε ήχους που δεν μπορώ να χορέψω/ μόνο για λίγο, μόνο για 'τώρα'/ γι αυτό το 'τώρα' που διαρκεί όσο διαρκεί η μεταλλαγή του σε γράμματα που θα σου δώσω/ σε γράμματα που να ξέρεις αντιστοιχούν σε άναρθρες κραυγές μορφοποιημένες σε εκφορά λέξεων σε δομημένες προτάσεις για να ισορροπήσω στο φαύλο ορθολογισμό της ηχηρής μορφής των ανύπαρκτων επιχειρημάτων/ σε γράμματα που γράφω αναγνωρίζοντας πόνο στην ηδονή/ σε γράμματα που γράφω αναφωνώντας/ γράμματα που θα σε φτάσουν όπως το φως των αστεριών έτη φωτός μακριά/ από t ίσον 'τώρα'

ΤΡΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΘΥΜΗΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

Στην προσούρα αυτή περιέχονται 3 από τις σημαντικότερες συνεντεύξεις του ζιλ Ντελεζ και Φελιξ Γκουαταρί αμέσως μετά τη συγγραφή του πρώτου τόμου του έργου τους για τον καπιταλισμό και την σχιζοφρένεια, τον Αντι-Οιδίποδα. Χωρίς να μπορούν υποκαταστήσουν μια ανάγνωση του ίδιου τους βιβλίου, οι συνεντεύξεις αυτές προσεγγίζουν ωστόσο, με λόγο ζωντανό και ξεκάθαρο, τόσο το πολιτικοκοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο τοποθετείται το σύνολο της σχιζοαναλυτικής κριτικής στον καπιταλισμό και την ψυχανάλυση, όσο και σε συγκεκριμένες υποδείξεις για την ανταγωνιστική χρήση του Αντι-Οιδίποδα. Με άξονες την επιθυμία και την επανάσταση, ο Ντελεζ και ο Γκουαταρί διευκρινίζουν πολλά θολά σημεία της θεωρίας τους και αντικρούουν πειστικά μια σειρά απο συνήθεις κατηγορίες εναντίον της τόσο από την πλευρά της αριστεράς, όσο και από την παλευρά της ψυχανάλυσης

Την εβδομάδα της εθνικής εορτής εξοργισμένοι κυκλοφορούσαν στα τηλεοπτικά παράθυρα οι ντόπιοι τηλεαστέρες του εθνικού κορμού. Εξοργισμένοι από τα χιλιάδες κείμενα που μοιράστηκαν σε 150 σχολεία της Θεσσαλονίκης ενάντια στις παρελάσεις και το έθνος. Και προφανώς δεν είναι μόνο αυτοί το πρόβλημά μας. Εξίσου αντίθετες μας βρίσκει το αίτημα για κατάργηση των παρελάσεων ως εθνικιστική παρέκκλιση χωρίς να αμφισβητεί το έθνος από μια αντικαπιταλιστική - αντικρατική σκοπιά. Χωρίς δηλαδή να επιτίθεται στον πυρήνα της εθνικής ιδεολογίας.